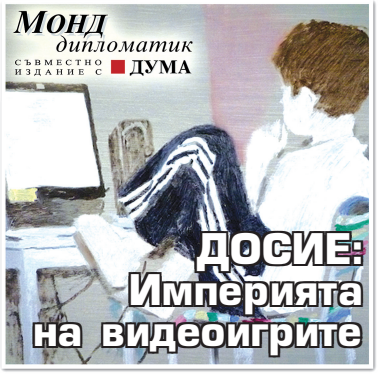
ИНТЕРВЮ
Росен Малинов за политиката и решенията за София 11

ПРОТЕСТ
Уволнените от бургаската корабостроителница на бунт 5

СРЕДСТВА
България ще има 409 млн. лв. за младежка заетост 5

ОБРАТ
САЩ вече подкрепят Башар Асад 9

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013 ГОДИНА/23 БРОЙ 295 (6699)

Дадохме мандат на ЕК за „Южен поток”

Очаква се развитие по темата да има след около месец

България официално упълномощи Европейската комисия (ЕК) да води преговори вместо нея за евентуална промяна на договорките с Русия за газопровода “Южен поток”. Това стана, след като министърът на енергетиката Драгомир Стойнев връчи писмо за даване мандат за преговори на представител на еврокомисаря за енергетика Гюнтер Йотингер, съобщиха от Министерството на икономиката и енергетиката.

Насрочената среща между Йотингер и Стойнев не се състоя заради появили се в последния момент различия в графиците на двамата.

Припомняме, че в началото на декември Еврокомисията предупреди, че двустранните споразумения за изграждането на “Южен поток” - между Русия и България, Сърбия, Унгария, Гърция, Словения, Хърватия и Австрия, са в нарушение на европейското законодателство. Комисията поиска споразуменията да бъдат предоговорени.

6

Снимка Мариета ТОМОВА

Над 80 малки пациенти в “Пирогов” получиха вчера коледни подаръци от дарители. Те им бяха връчени от доброволци на Българския младежки Червен кръст. За настроението на децата се погрижи смехотерапевтичният екип на проф. д-р Коко (известния артист Николай Николаев)

„Бомба” в Столичната библиотека

21

Творческа вечер на Георги Константинов в навечерието на юбилея му

26

Патриарх и двама спортисти влизат в битка за титлата

28

НЯКОЛКО ДУМИ

Юрий БОРИСОВ

ИСТИНСКИЯТ СВЕТОВЕН СПОР

Не оставате ли с впечатлението, че работодателите в България си правят каквото искат, независимо от закони или резултати на предприятията? Особено чуждите. Тези в Бургас уволнили корабостроители без предупреждение, без обезщетения, без изплатени заплати. Преди дни научихме, че американци бастисали предприятие в Ихтиман с дългосрочни договори и без дългове, тоест печелившо предприятие. На всичко отгоре си извадили патенти, та същият завод да не може да произвежда това, за което има договори.

На скъпия читател трябва да е ясно, че тази наглост е на световно ниво и е основният проблем на човечеството днес. На повърхността всякакви скандали и интриги, а подмолно, тихо и кротко, глобалният капитал подготвя, а на много места вече е и пуснал в действие договори, които превръщат държавите в безпомощни територии. Договори, благодарение на които корпорация може да осъди една държава за стотици милиони пред трисленка без право на обжалване (Виж отново ДУМА от 21.11. т.г., приложението “Монд дипломатик”). Дори когато корпорацията прецени, чисто и просто, че държавата накърнява представите ѝ за бъдещи печалби.

Така че днес на глобално ниво големият спор изобщо не е “ляво - дясно”. Дори не е “силни страни - слаби страни”. Днес големият спор е дали държавите да имат изобщо някакви механизми да бранят интересите на своите граждани от лакомията, пардон, законните интереси на капитала.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013

СЪВЕТНИЦИ ОТ БСП:

Общината проваля надеждите на столичани за завод за боклука

В сферата на чистотата и транспорта на София цари административна некомпетентност, изтичане на средства, злоупотреби, корупционни схеми, обяви Калоян Паргов

Милена НИКОЛОВА

Чистотата и транспортът са двете "черни дупки" в работата на Столичната община, категорични бяха вчера общинските съветници от БСП. Според председателя на софийската организация на социалистите Калоян Паргов в тези две дейности продължават да изтичат данъците на гражданите. По думите му проблемите в чистотата отново са актуални, защото за пореден път София в лицето на управляващите ще се провали и похарчи надеждите на стотици софиянци да има най-после поне един завод за отпадъци.

Г-н Борисов, когато дойде на власт през 2005 г., обеща не един, а два завода, в момента сме на прага на 2014-а и нямаме нито един, онагледи Паргов картината в града. Столичната община в момента не може да подпише договора за завода за отпадъци и чака процедурното одобрение от ЕК. Причината е заради нивото на компетентност на местната администрация, която в лицето на зам.-кмета Мария Бояджийска не си е свършила работата по поръчката за изпълнител на проекта за завода за боклука, чиято сага продължава и днес.

Председателката на групата на социалистите в СОС Милка Христова подчерта, че ако този проект отново се провали, българската страна ще трябва да връща разплатени вече европари, а това ще натовари гражданите. Тя подчерта, че приходите на СО от такса смет не са никак малко, за да не може въпросът с боклука да се реши толкова години.

Същото е в транспорта - изтичане на средства, злоупотреби, корупционни схеми, категоричен беше Калоян Паргов. Той информира, че днес се очаква да се гласува доклад за нов кредит от близо 100 млн. лв. по перото транспорт. По думите му проблемът не е, че няма финансиране, а това, че "някой краде много". Като пример на неадекватност той посочи, че частните транспортни оператори са заложили печалби за превоз при 2,60 лв. на км пробег, докато столичният транспорт при 2,80 е все на загуба. Ако това не е пладнешки обир, здраве му кажете, заключи Паргов. Той прогнозира, че на днешната сесия ГЕРБ са подготвили поредните две "изненади"- докладът по бизнесплана на "Топлофикация" и стратегията за управление на общинската собственост.

Панайот Бончев допълни, че заедно с поредната нова стратегия в сектора транспорт върнат новите тарифни планове, като това билетът за транспорт да стане 1,10 лв. По думите му втората главна тема на вниманието на СОС ще е откриването на новите маршрутни линии, част от които дублират, в разрез с обещанията на СО, маршрутите на общинския градски транспорт. Още повече е имало обещание въобще да отпадане този вид транспорт, който затормозва трафика.

Жельо Бойчев, който вече е депутат от Коалиция за България, обяви, че като бивш общински съветник продължава да следи темата с предоговарянето на контракта със "Софийска вода", така че да е в интерес и на столичани, каквото обещание е дала общината. Според него проблемът с боклука е от неумението на общината от години да провежда обществени поръчки в рамките на закона.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Калоян Паргов онагледи "услугите" на Центъра за градска мобилност, които се обжалват в момента от областния управител на София и които са под съмнение, докато тече произнасянето на компетентните власти

ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА ПОДПИСА СПОРАЗУМЕНИЕ СЪС СИНДИКАТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ЗАТВОРИТЕ

Вицепремиерът и министър на правосъдието Зинаида Златанова подписа споразумение със Синдиката на служителите в затворите в България, съобщиха от министерството. Споразумението урежда сътрудничеството между министъра на правосъдието и синдиката при осъществяване на социалния диалог, като целта е гарантиране и защита на социално-икономическите и професионални права и интереси на работещите в Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" и в Главна дирекция "Охрана". Подписаното споразумение е в изпълнение на поетите от Министерството на правосъдието ангажименти към работещи в системата на местата за лишаване от свобода, заяви Златанова. Заместникът й Илия Ангелов подчерта, че предстои и изпълнение на друг поет ангажимент - увеличение на заплатите от 1 януари 2014 г. с 5%. "Споразумението е плод на 4-годишно очакване. Това е първият екип на Министерството на правосъдието, който ни обърна внимание и се съгласи с нашите искания", заяви председателят на Управителния съвет на синдиката Иван Петров.

Няма да се закриват свободните места в администрацията

Няма да се закриват автоматично незаетите и освободени длъжности по извънщатната численост на ведомствата, реши вчера правителството. То прие промени в Постановление №66 на МС от 1996 г. за кадровото осигуряване на някои дейности в бюджетните организации. Запазва се правилото, че в рамките на календарната година средносписъчният брой на назначените по реда на постановлението лица не може да бъде повече от 8 на сто спрямо утвърдената годишна средносписъчна численост на персонала. Предвижда се обаче, че числеността на работещите, назначени по силата на ПМС 66/1996 до влизането в сила на настоящото постановление, не може да бъде увеличавана. Прилагането на изменението постановление ще обезпечи изпълнението на функциите, съпътстващи основната административна дейност на бюджетните организации.

МС даде на Шумен сграда за център за деца с увреждания

Правителството предостави вчера с решение на община Шумен правото на собственост върху двуетажна сграда на ул. "Жечко Спиридонов"4 в града. Сградата е с отпаднала необходимост за местния дом за медико-социални грижи за деца и ще послужи за откриване на дневен център за деца с увреждания до 3 години. За изграждането му местната власт разполага със средства по проекта "Семейство за всяко дете", осигурени от УНИЦЕФ - България. Община Твърдица получи правото на собственост върху второстепенна улица с площ от 162 кв. м. Тя ще бъде поддържана от общината за осигуряване на достъп до ограничен брой поземлени имоти. На Агенция "Пътна инфраструктура" беше предоставено правото на управление върху държавни поземлени имоти в землището на с. Джерман, община Дупница. Те са необходими за изграждането на отсечката от магистрала "Струма" между Дупница и Благоевград.

ВРЕМЕННА КНИЖКА, 2 ГОДИНИ ПРОБАЦИОНЕН ПЕРИОД И ПРИДРУЖИТЕЛ ЗА МЛАДИ ШОФЬОРИ

Най-вероятно ще има режим за младите шофьори. Това прогнозираха вчера Георги Янакиев от Съюза на българските автомобилисти и депутатът от БСП Георги Свиленски, зам.-председател на парламентарната комисия по транспорт. Специалистите предлагат да има 3 модула на обучение за младите шофьори. Едва след като минат 12 часа за доквалификация, ще получат книжка, и то временна. Обмисля се в продължение на 2 години да се следи поведението им на пътя. Предвижда се през първите 6 месеца неопитните водачи да карат с придружител. Подкрепящите идеята твърдят, че тя не е самоцелна и не се предлага заради събиране на повече пари от кандидат-шофьорите. Предложението българските млади шофьори да бъдат подложени на по-строги изисквания възмути общественото мнение. Статистиката сочи, че над 70% от загиналите в катастрофи са на възраст до 24 г.

Лекари и зъболекари подписаха рамковия договор

Национални рамкови договори за 2014 г. за медицински и за дентални дейности подписаха вчера НЗОК, БЛС и БЗС. "И най-лошият договор е по-добър от това да нямаме договор", обобщи д-р Цветан Райчинов, цитирайки участник в събора на съсловната организация.

По силата на НРД догодина болниците ще получават повече пари за 27 клинични пътеки, предимно в педиатрията, неврохирургията, раждането, белодробните болести. Д-р Румяна Тодорова - управител на НЗОК, каза, че касата влиза в новата 2014 г. с 80 млн. лв. дефицит.

Министър Таня Андреева оцени като най-голямо постижение връщането на ваксинопрофилактиката и инвитро процедурите в МЗ, както и намаляването на потребителската такса за пенсионери на 1 лв.

Както вече ДУМА писа, на лекарите НЗОК ще плаща по-високи цени за диспансерно наблюдение на здравноосигурените с повече от една диагноза - от 9.00 лв. на 9.50 лв. Първичният преглед за консултация при специалист от 17.00 лв. става 18.00 лв., а вторичният от 9.00 лв. на 9.50 лв.

Облекчена е процедурата по подготовка за явяване на ТЕЛК (НЕЛК) за освидетелстване или преосвидетелстване.

Рецептите, с които са предписани медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, вече ще се изпълняват в аптеки, работещи по договор с НЗОК, без оглед на тяхното местоположение или на избора на общопрактикуващ лекар от здравноосигурените.

Досега те се изпълняваха в аптеки, намиращи се на територията на областта, в която е бил осъществен изборът на личен лекар.

Аз съм отдаден изцяло на ГЕРБ, така че ще остана в ГЕРБ до края на живота си

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ ЗВУЧИ СЪДБОВНО

Военните ще се пенсионират след 27 години стаж

Депутатите отхвърлиха предложението на БСП за гъвкаво пенсиониране

Аида ПАНИКЯН

Вече без допълнително условие за възраст военните ще придобият право на пенсия при освобождаване от служба, ако имат 27 години осигурителен стаж. Две трети от този период трябва да е действително изслужен по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Това е една от промените в Кодекса за социално осигуряване (КСО), приета вчера от депутатите. От 149 депутати 17 бяха против, 27 се въздържаха, а 105 бяха "за" промяната, която премахва неравнопоставеност. ДУМА припомня, че допълнителното условие за възраст влезе в сила в средата на 2012 г. по предложение на управляващите от ГЕРБ.

Приетите промени предвиждат също така учителите до 31 декември 2020 г. да придобиват право на пенсия за възраст 3 години по-рано от пенсионната възраст и при учителски осигурителен стаж 25 г. и 8 месеца за жените и 30 г. и 8 месеца за мъжете.

Прие се замразяване за 1 година за възрастта за пенсиониране на работещите първа и втора категория труд. До 31 декември 2014 г. хората, които са се трудили 10 години в условията на първа категория труд, ще могат да се пенсионират при навършване на възраст 47 г. и 8 месеца за жените и 52 г. и 8 месеца за мъжете. До същата дата хората, които са работили 15 години в условията на втора категория, ще могат да се пенсионират при навършване на възраст 52 г. и 8 месеца за жените и 57 г. и 8 месеца за мъжете. И в двата случая пенсионирането може да стане, ако жените са събрали общ брой точки от възраст и стаж 94 за жените и 100 за мъжете.

Депутатите отхвърлиха предложение за ранно пенсиониране на хората, на които не им достигат 24 месеца възраст или осигурителен стаж и са без работа. Припомняме, че това бе предложение на Сергей Станишев и група депутати от КБ и целеше хора в предпенсионна възраст, които не могат да си намерят работа, да се пенсионират при намалена пенсия. Предложението не бе подкрепено и от социалната комисия. Вчера в пленарна зала то бе подкрепено от депутатите от КБ и от "Атака", но колегите им от ГЕРБ и ДПС го отхвърлиха.

Депутатът от ГЕРБ и бивш социален министър Тотю Младенов заяви, че над 53% от приходите в НОИ са от данъци, а дефицитът е над 2 млрд. лв. и с приетите промени, които са пагубни и спират реформата, предприета от ГЕРБ, дефицитът ще се задълбочи. В края на дебатите министър Адемов подчерта, че проблемите в ДОО остават, независимо от предприетите мерки, и припомни, че с мерките, предприети от ГЕРБ през 2012 г., в бюджета на НОИ бяха икономисани скромните 30 млн. лв.

Корнелия Нинова, председател на социалната комисия, поясни, че при мерките, предприети по времето на ГЕРБ и Симеон Дянков, хората не могат да доживеят да вземат пенсия, но от едногодишното замразяване на възрастта и стажа през 2014 г. ще могат да се възползват 15 хил. души и това ще струва 45,5 млн. лв.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Министър Адемов благодари на депутатите, приели промените в КСО

Осигурителната вноска може да се увеличава поетапно

При ръст на икономиката от 2015 г. може да се мисли за поетапно увеличение на пенсионната вноска, коментира пред журналисти Адемов. Той припомни препоръката на Световната банка да бъде увеличена осигурителната вноска през следващите години, когато това е благоприятно. Според Адемов това може да е с един или два процента. "Ако вярваме на това, че през последните месеци на тази година и през следващата година има вече видима тенденция за ръст на икономиката и увеличаване на приходите в осигурителната система, от 2015 г. можем да мислим за такова бавно, поетапно увеличение на осигурителната вноска", уточни министърът. Той допълни, че в момента работна група се занимава с проблемите на ранното пенсиониране след 1 януари 2015 г., защото до 2014 г. е възможността за ранно пенсиониране на категорийните работници.

Осиновителите с 365 дни отпуск

При осиновяването на дете от 2 до 5 г. осиновителите ще имат право да ползват отпуск по майчинство в рамките на 1 година, предвиждат промени в КСО, приети от парламентарната социална комисия. Промяната ще влезе в сила от 1 януари 2014 г. Този отпуск вече ще се зачита за осигурителен стаж, ще служи при изчисляване на различни видове обезщетения, а осиновителят има право на парично обезщетение за периода на отпуска. Досега осиновителите имаха право на платен отпуск за майчинство или бащинство, ако осиновят дете до 2 г., като отпускът представлява разликата от възрастта на детето при осиновяването и навършването на 2 г. Осиновителят ще има право на допълнителен отпуск за още 365 дни, но не по-късно от навършване на 5 г. на детето, тъй като следва задължително включване в предучилищна група. Междувременно кабинетът направи промени в Наредбата за работното време, почивките и отпуските, които имат за цел да уредят процедурата и необходимите документи за ползване на отпуск при пълно осиновяване на дете от 2 до 5 г.

След година службите сами поемат разходите по СРС

Милена ХРИСТОВА

Парламентът реши принципът на финансовата обвързаност при използването и прилагането на специални разузнавателни средства да се прилага от 1 януари 2015 г. Това решиха вчера депутатите с изменението на второ четене на промени в Закона за СРС. Проектът бе внесен от депутатите от Коалиция за България Атанас Мерджанов, председател на комисията по вътрешна сигурност, и Димитър Дъбов, шеф на комисията за спецслужбите в НС. Принципът на финансова обвързаност трябваше да влезе в сила от началото на 2014 г., но в бюджетите за идната година на нито една от структурите, които могат да искат от СДОТО да се използва СРС, не са предвидени средства за осигуряване на тази дейност.

Димитър Дъбов обясни пред ДУМА, че чисто технически едва от по-следващата година механизмът който поръчва СРС, той да плаща, ще може да се приложи в спецслужбите. По думите му причината е, че трябва да се разпише ценоразпис на дейностите. Например при ангажиране на квартири, наемане на преводачи и други спецоперации. Димитър Дъбов смята, че вероятно до една година ще могат както да се опишат дейностите, така и цените за извършването им. Според него именно липсата на подобно остойностяване на СРС и липсата им като заложени проектобюджети за 2014 г. са причина за промяната на сроковете.

За ефективното прилагане на принципа на финансова обвързаност е необходимо да се направят множество изследвания и да се изготвят финансови разчети. До момента не са обработвани и събирани такива данни по отношение на осигуряването и прилагането на СРС, обясняват вносителите, според които тази година ще се ползва за разработване на механизъм за остойностяването им. От ГЕРБ заявиха, че не подкрепят предложението за промяна, защото очакват през следващата година да бъде отложена отново финансовата обвързаност.

Съюз „Единство" с Мартин Димитров подписа споразумение с ДСБ

Национален съюз "Единство" и ДСБ подписаха споразумение за сътрудничество, съобщиха на пресконференция председателят на съюза Петър Славов и съоснователят му и бивш лидер на СДС Мартин Димитров. Със споразумението ДСБ се задължава за бъдещи избори да осигури "гражданска квота" за представители на съюз "Единство", а сдружението - да осигури подходящи кандидат-депутати или членове на ръководството си.

Запитан дали Надежда Нейнски е била уведомена за решението, Димитров отговори, че са предприети "пожарни действия". Уведомихме много хора, сега чрез вас уведомяваме всички, каза Димитров.

Самата Нейнски съобщи, че не е запозната с решението, но не е и член на ръководството на съюза и на този етап не може да коментира.

Национален съюз "Единство" беше създаден от Мартин Димитров, Надежда Нейнски, Ваньо Шарков и Димо Гяуров след разпадането на "Синята коалиция" между СДС и ДСБ. Тогава Надежда Нейнски и тогавашният председател на ДСБ Иван Костов подписаха платформа за развитие на десницата. За предсрочните избори през май 2013 г. основателите на сдружението направиха и партия "Синьо единство", която след неуспешни преговори за коалиция с ДСБ не регистрира кандидатски листи.

СЪЗДАВА СЕ НАЦИОНАЛЕН КООРДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Правителството прие решение за създаване на Национален координационен механизъм по правата на човека, реши вчера кабинетът.
Целта му е да допринесе за по-доброто изпълнение на ангажиментите на страната ни пред международните мониторингови и контролни механизми, както и за подобряване на цялостното състояние на правата на човека у нас, става ясно от мотивите за функциите му. Националният координационен механизъм ще заседава два пъти годишно под председателството на министъра на външните работи и с участието на представители на националните институции по правата на човека, органи на изпълнителната власт, както и неправителствени организации.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

По повод 169 години от рождението на Капитан Петко войвода вчера тракийци и признателни граждани положиха венци и цветя пред паметника на войводата на бул. "Тракия" в Кърджали

НАД 12,5 МЛН. ЛВ. Е СЪБРАЛА КОМИСИЯТА ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ИМУЩЕСТВО

Имущество, придобито от престъпна дейност, на стойност 12 615 740.89 лв. е придобила през 2013 г. Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество. Сумата превишава събраното през миналата, когато са отнети имоти за 12 369 345 лв., а през 2011 г. - за 9 355 364 лв. По искане на инспекторите в София са отнети най-много имоти - сумата е за повече от 4,5 млн. лв. Във Варна отнетото имущество надхвърля 3 млн. лв., сочи статистиката на КОНПИ.

Комисията отчита, че стойността на отнетото имущество е по-висока от предходните години, въпреки че зарди изчакването на тълкувателно решение на Върховния касационен съд към момента са спрени 49 дела за отнемане на имущество на обща стойност над 44 млн. лв. От КОНПИ припомнят и предложението си към правосъдното министерство за законови промени. Идеята предвижда намаляване размера на значителното несъответствие между доходите и имуществото, при който се внася иск за обезпечаване, от 250 000 лв. на 120 000 лв. за 10-годишен период. От КОНПИ смятат, че най-често констатираното несъответствие е в рамките на издръжката на тричленно семейство за 10-годишен период или 80 хил. лв. Затова, с цел да се защитят интересите на проверяваните лица и да не се накърнят техните права, се предлага несъответствието да бъде 120 000 лв., което представлява тази издръжка, увеличена с 50%.

6 ГОДИНИ ЗАТВОР ЗА ТЕЛЕФОНЕН ИЗМАМНИК

Двама телефонни измамници бяха осъдени от Бургаския районен съд. 6 години затвор при първоначален строг режим ще изтърпи И.Н. Измамникът може да обжалва решението в 14-дневен срок. Съдът бе по-благосклонен към Д.Е., който се отърва само условна присъда с изпитателен срок от 5 години. Двамата са измамили 11 възрастни жени. Те се представяли за родственици на жертвите, които уж са пострадали при катастрофи. Общата сума, която са прибрали от измамените жени, възлиза на 48 220 лева.

„ГАЛЪП":

Без Бареков и „Атака" в парламента

2013 г. ще бъде запомнена с политическата конфронтация, констатират социолозите

Мария НИНОВА

Ако изборите са днес, партията на Николай Бареков и "Атака" остават вън от парламента. Това сочат данни от новото социологическо проучване на агенция "Галъп", обявени вчера. "България без цензура" биха подкрепили 2,1% от хората, а "Атака" - 1,8%..

При евентуални предсрочни избори сега БСП ще бъде първа политическа сила с 22,8%, следвана от ГЕРБ с 18%. След тях се нареждат ДПС (6,1%) и Реформаторският блок (4,8). При Реформаторския блок отново се наблюдава тенденцията да се сумира процентът от всички партии в него, защото хората не го разпознават като единен политически субект

2013 г. ще бъде запомнена с политическата конфронтация, заяви шефът на "Галъп" Първан Симеонов, който анализира изследването, направено между 28 ноември и 5 декември. Той коментира, че се наблюдава известно успокояване на напрежението спрямо ноември. "Общите нива на обществена тревожност остават високи, но покачването им, което "Галъп" регистрира през ноември, не се е оказало трайна тенденция", обясни социологът. Допитването показва, че подкрепата за протестите и искането за оставка не се задържат на по-чувствителните нива от предходния месец. 62% са с впечатлението, че протестите отслабват, а 13% са с противоположно впечатление. Ако протестите продължат, те в крайна сметка ще успеят да постигнат оставка на кабинета и предсрочни избори, смятат 26%, но 47% са на обратното мнение. Според данните от изследването обществото е останало с положително впечатление и от двете непосредствени страни на протеста - протестиращи и полиция. Почти половината от запитаните оценяват действията на полицията като нормални и в рамките на закона. Обобщение на "Галъп" сочи, че от последните 20 години президентската институция е стигнала нива на недоверие, които за последно са установявани в края на мандата на Желю Желев. "Никога в толкова ранен етап от мандата си действащ президент не е бил в толкова неизгодна позиция като обществена подкрепа", каза Симеонов.

70% от анкетираните продължават да са настроение песимистично за бъдещето на България.

Политологът Димитър Ганев обяви, че 43 на сто са съгласни, че страната трябва да оказва помощ на сирийските бежанци у нас. Близо 1/3 обаче са на мнение, че България не трябва да приема бежанци от Сирия и трябва да изгони всички, които вече са влезли в страната.

Съдят нападателя на Вики за 2 опита за умишлено убийство

Салахедин бин Аладин, който нападна и наръга продавачката Виктория Христова, ще бъде съден за два опита за убийство. От прокуратурата му повдигнаха обвинения освен за нейното нападение и за атака срещу Тихомир Владимиров. За нападението срещу Владимиров от май 2013 г. алжирецът може да бъде осъден между 10 и 20 години затвор. Бин Аладин е нанесъл няколко удара с нож по тялото на пострадалия, причинил му четири рани в коремната кухина, две - в областта на гръдната кухина и една на шията. За грабежа и опита за умишлено убийство на Вики най-тежкото наказание на Бин Аладин може да бъде доживотен затвор без право на замяна.

Освен двата опита за убийство, извършени в София, Бин Аладин е обвинен за няколко други обира. В момента той се намира в ареста.

Разследването срещу него и Александър Симеонов, който му помагаше да се укрива от властите, е продължило месец и 11 дни. Разпитани са 32-ма свидетели, изготвени са 9 експертизи от 22 вещи лица, събрани са множество веществени доказателства.

Агенцията за чужденците получи още 110 щата

Правителството одобри промени в Устройствения правилник на Държавната агенция за бежанците, с които броят на служителите в нея се увеличава със 110 за сметка на намаляване на щата в МВР. Работата на допълнителния брой служители е финансово осигурена от Европейския бежански фонд, съобщиха от правителствената пресслужба. Едновременно с щатната промяна се реорганизира и администрацията на агенцията. Общата администрация е преструктурирана от 2 в 3 дирекции, като съществуващата дирекция "Финансово-стопанска дейност, управление на собствеността и обществени поръчки" се разделя на "Финансово-стопанска дейност" и "Управление на собствеността и обществени поръчки". В специализираната администрация се създава дирекция "Социални дейности и адаптация". Дирекцията "Качество на процедурата и временна закрила" се трансформира в дирекция "Качество на процедурата за международна закрила", като се променят и допълват функциите ѝ. Направени са промени и във функционалната характеристика на главния секретар и на териториалните поделения на агенцията.

ЗАПОЧВА ПРОЕКТЪТ ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА ДОБРИЧ ОТ ЯЗОВИР „ЦОНЕВО"

Дана РУСЕВА

В бюджета за 2014 г. са осигурени 650 000 лв. за предпроектни проучвания за водоснабдяването на Добрич и областта от язовир "Цонево". Това заяви областният управител Недко Марчев при отчета на дейността си за шестте месеца. Очаква се проучванията да приключат до юни и да започнат същинските дейности. Пред следващата година в Добричка област ще има нов ГКПП между селата Северняк, община Крушари, и Добромир, община Баняска, Румъния. Предстои довършването на 1200 метра от пътя, който се изгражда между двете селища. Предимството на пътя е, че съкращава значително излаза за магистралата край Константа. Марчев е удовлетворен от активността при учредяването на двата обществени съвета към областната администрация - по социалните въпроси и за регионалното развитие. Той е категоричен, че чрез него като областен управител проблемите, поставени от съветите, ще стигат много по-бързо до съответните министри.

Язовир „Цонево"

www.duma.bg

Мюфтийството иска и сградата на музея в Кърджали

В Карлово граждани протестираха срещу претенциите на мюсюлманското вероизповедание към парк в града

Делото, по което Главното мюфтийство си иска сградата на Историческия музей в Кърджали, тръгна вчера в окръжния съд в града, но след два часа работа съдия Веселина Кашикова го отложи за 25 февруари 2014 г. поради неизяснени моменти в него.

Делото е по иска на мюсюлманското вероизповедание у нас срещу МРРБ и за връщане сградата на Регионалния исторически музей в града и земята, върху която е построена тя, на Главното мюфтийство. Не е готово обаче заключението на съдебно-техническата експертиза, а вещото лице инж. Димитър Димитров не се яви в залата заради неотложни ангажименти.

Около час и половина продължиха разискванията по представените от мюсюлманското вероизповедание доказателства за правото на собственост, както и тези от държавата. Адвокатът на мюфтийството Красимир Руев подчерта, че уникалната сграда е построена в периода 1923-1930 г. с дарения от мюсюлманите. През 1948 г. с решение на светската общинска власт и със съгласието на Кърджалийската мюсюлманска вероизповедна община сградата е отдадена под наем за 15 г. Съдията Кашикова настоя да се докаже, че държавата незаконно е завзела имота и че той е съществувал в претендираните размери от 18 400 кв. м. Имотът е одържавен през април 1950 г., с което мюсюлманите били съгласни и сега, но не признават държавата за действителен собственик. Актът за държавна собственост не създава право на собственост, заяви Руев. Той настоя за следващото заседание да бъдат призовани двама свидетели, но тъй като те не говорят български език, поиска и преводач от турски. Това са Шабан Шефкед и Сабри Багдатлъ, и двамата от Кърджали. Ответната страна също поиска да доведе трима свидетели - сегашния директор на музея Павел Петков, бившия Елена Герджикова и главния уредник Даниела Коджаманова. Те ще трябва да доказват как и с какви средства е строена сградата, а именно с държавни средства и по реда на трудовата повинност.

Областният управител на Кърджали Бисер Николов получи задължението да предостави на съда актовете за държавната собственост върху имота от 1950 г. и от 1994 г. В момента има 26 висящи реституционни дела по искове на мюсюлманското вероизповедание, заяви той.

Подобна юридическа драма в Карлово също събуди обществено недоволство. Десетки жители на Карлово, подкрепени от националисти от столицата, протестираха вчера пред районния съд, където се гледаше делото по иск на Главното мюфтийство. То настоява да си върне вакъфски имот в центъра на града от 450 кв. м, който в момента е парк зад читалището в Карлово. Върху парцела е била разположена Кармазъ джамия, съборена през 1970 г. след въвеждане на нов градоустройствен план. През 2001 г. имотът е актуван като публична общинска собственост. В 10-дневен срок двете страни трябва да предоставят писмени защити, а решение се очаква до месец.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Малчугани от детските градини "Българче" и "Слънце" във Враца месиха коледни хлебчета в музейната работилница на Етнографско-възрожденския комплекс "Св. Софроний Врачански"

Осемгодишно дете издъхна след отказана помощ

Осемгодишно дете е издъхнало в дома си от пневмония, след като му е било отказано да бъде прието в болница в Кюстендил. За скандалния случай алармираха родителите вчера.

Малката Албена била неразположена от няколко дни и затова били предписани лекарства, които обаче нямали ефект. Родителите потърсили отново помощ при дежурния лекар в болницата д-р Душка Кърдева, която ги насърчила да продължат с предписаното лечение, въпреки че детето се оплаквало от силни болки в гърдите. Часове по-късно момиченцето направило криза в дома си и отново е върнато по спешност в болницата, вече с талон и препоръка за хоспитализация. Заради неделния ден обаче родителите са посъветвани да изчакат до следващия ден заради липса на препоръка от личния лекар.

Бащата на Албена Иван Ангелов бе категоричен, че дъщеря му щеше да е жива, ако бе останала в лечебното заведение. Медицинският управител на най-голямото здравно заведение в Кюстендил МБАЛ "Никола Василиев" д-р Александър Величков разпореди проверка на случая.

ЕВГЕНИ ДИКОВ ОГЛАВИ СЛЕДСТВИЕТО

Висшият съдебен съвет избра вчера Евгени Диков за директор на Националната следствена служба. Кандидатурата му, която бе и единствената за поста, бе подкрепена от 23 членове на ВСС, един се въздържа, а против нямаше. На изслушването Диков заяви, че не е кандидат за ликвидатор на Националната следствена служба. Той уточни, че е дал съгласие да бъде издигнат за директор с уверението, че НСлС ще продължи да функционира.

ДУМА припомня, че в началото на ноември ВСС освободи Бойко Найденов като ръководител на Националното следствие и като магистрат, след като той сам подаде молба за това. Оставката на Найденов бе обявена на 4 ноември и бе мотивирана с лични причини.

Евгени Диков има над 30 г. юридически стаж, припомнят от Българския институт за правни инициативи. Бил е последователно районен прокурор в Бяла Слатина, заместник районен прокурор в София, районен прокурор в 5-та РП София, заместник районен прокурор в 1-ва РП София, прокурор в СГП и ВКП. Работил е и като следовател в Националната следствена служба.

БЪЛГАРИЯ ЩЕ ИМА 409 МЛН. ЛВ. ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ

За периода 2014-2020 г. България ще разполага с близо 409 млн. лв. за всички младежи до 29 г., съобщи Росица Янкова, зам.-министър на труда и социалната политика. Около 230 млн. лв. от тях ще са основно по различни програми и мерки за предоставяне на услуги, като средствата ще обхванат около 420 хил. младежи.

Вече е факт и Националният план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта, а от 1 януари ще започне нейното изпълнение чрез системата на Агенцията по заетостта. В момента над 28% от младите хора на 15-24 г. са безработни. Целта на плана е до 2020 г. нивото на процента да бъде сведено до 7% от общия брой на безработните. Превантивната част на плана цели активиране на младежите с цел търсене на работа, включване в допълнителна квалификация или завършване на обучение. В гаранцията са включени мерки за интегриране и реинтегриране на пазара на труда.

В началото на 2014 г. ще бъде създаден координационен съвет с председател министърът на труда и социалната политика. 49% от младите до 24 г. са с основно и по-ниско образование и само 7% са с висше. 12% от младите до 29 г. с висше образование.

Догодина индивидуални планове за действие се очаква да бъдат изготвени за 75 хил. младежи. На 154 хил. младежи се очаква да бъде осигурена субсидирана заетост, на около 60 хил. се очаква да бъдат намерени работни места на първичния пазар на труда. Към останалите ще бъдат насочени услуги, свързани с квалификация, преквалификация, мотивационно обучение с цел последваща заетост. Всеки такъв младеж следва да получи една или друга услуга в рамките на 4 месеца. Около 14 хил. ще бъдат включени в мотивационно обучение.

Очакваният размер на разходваните средства за обслужване и интегриране на младежите на пазара на труда през 2014 г. възлиза на около 124 млн. лв. По оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" около 30 млн. евро ще са за създаване на устойчива и нова заетост на 1270 младежи.

Уволнените от бургаската корабостроителница на бунт

Красимир КРЪСТЬОВСКИ

Ввезизходица сме и ще протестираме. Това обявиха 150-те съкратени от бургаската корабостроителница работници вчера. Повечето от тях се събраха пред входа на затвореното предприятие, за да обсъдят какви мерки ще предприемат в защита на интересите си. Засега надделява мнението за блокиране на кръстовища в града.

Кметът на Бургас Димитър Николов след среща с тях обяви, че иска спешни разговори с новото ръководство на корабостроителницата, което да обещае, че ще назначи хората отново на работа.

Шефът на бургаската дирекция "Инспекция по труда" Павлин Васков каза, че е започнала проверка за съкращенията, но административната сграда на предприятието е била заключена, което наложило намесата и на МВР. "Нямам никаква информация къде са собствениците. Предвидено е да има голяма глоба в този случай, защото уволнението е станало неправомерно. Глобите могат да стигнат по 10 000 лв. за всеки съкратен работник", обясни той.

Иван Костов ни докара този собственик, заявиха много от разстроените работници пред медиите. Според тях молбите им са били връчени от хора с пистолети, които били от София.

Омбудсманът Таньо Атанасов потвърди, че в заповедите за уволнение има много нарушения. "Начинът на уволнение е грубо нарушение на българските закони. Сигнализирани са всички компетентни органи и очакваме бързата им намеса. Нужно беше ръководството да започне диалог със съкратените работници поне 45 дни преди да бъдат съкратени. Това е цинично нарушение, за което е сигнализирана и прокуратурата", коментира той.

"Държавата ще направи всичко необходимо хората да не останат гладни. Ще им превадем нужното обезщетение и ще окажем натиск върху старото ръководство, което трябва да изплати дължимите суми. Този процес започна още миналата седмица", каза областният управител Павел Маринов.

Неплатени заплати се дължат на всички работници и служители. Някои имат да получават възнаграждения още от 2010 г.

ОБЯВА
Продавате жилище в София? Обадете се безплатно на
0800 900 25,
за да ви срещнем с купувач!

Тютюнопроизводители плашат с протести

В община Неделино нараства социалното напрежение, защото изкупуването на тютюна се бави

Производители от община Неделино са недоволни заради забавянето на изкупната кампания на тютюна от тазгодишната реколта. Търпението на тютюнопроизводителите в Неделинско започва да се изчерпва заради забавянето на изкупната кампания, заяви кметът на община Неделино Стоян Беширов, предаде fermer.bg.

По думите му производителите са се надявали да продадат продукцията си до празниците, тъй като доходите от тютюнопроизводство са единствените, на които разчитат. По думите на Беширов социалното напрежение в общината вече е толкова голямо, че всеки момент може да ескалира и хората да започнат протестни действия.

Кметът заяви, че от фирмите постъпват много некоректно с производителите, тъй като, за да подпишат договор с производители, са ходили лично да ги молят, сега никой не се обажда и не ходи да изкупува тютюна. "Знаят че тютюнопроизводителите нямат пари да водят дела и няма как да ги притискат, затова се държат по този начин", каза Беширов. По думите му в общината има готова тютюнева продукция между 80 и 100 тона.

Същевременно вчера в парламента в декларация от името на ПГ на ДПС Ахмед Башев обяви, че в най-кратки срокове от движението ще внесат промени в Закона за тютюна и тютюневите изделия, с които стриктно да се уредят задълженията на фирмите, изкупуващи тютюн, и ще настояват за възстановяване на минималните изкупни цени на тютюна.

Ахмед Башев директно обвини бившия вътрешен министър и зам.-председател на ГЕРБ Цветан Цветанов за политиката на ГЕРБ, довела до лошото състояние в сектора за изкупуването на тютюн. "Голямото ви престъпление, г-н Цветанов, и на вашите народни представители от Благоевград, беше, че отменихте законовите гаранции за тютюнопроизводителите и ги оставихте на произвола на съдбата. Ако днес тютюнопроизводителите имат проблеми с изкупуването, това е резултат от престъпната ви политика, която ние ще поправим", заяви депутатът от ДПС.

Ние ще гласуваме против това ваше предложение, заяви Цвета Караянчева от ГЕРБ в отговор на декларацията на ДПС.

ЖИВОТНОВЪДИТЕ ПОЛУЧАВАТ ПАРИТЕ СИ ОТ ДНЕС

Правителството спази едно от обещанията си и още днес 15 млн. лв. ще бъдат по сметките на българските животновъди. Това съобщи министърът на земеделието и храните Димитър Греков след заседанието на кабинета. Със средствата в размер на 15 млн. лв. ще се обезпечат плащанията по схемата за национални доплащания за животни за 2013 г. По думите на министъра така ще бъдат изплатени 80 процента от средствата, с което ще бъдат подпомогнати животновъдите.

Отпускат 600 000 лв. за селищата без цифров тв сигнал

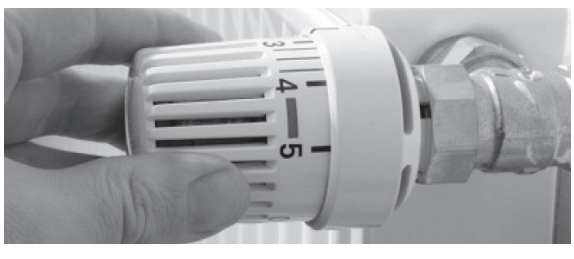
Кабинетът отпусна 600 000 лева за осигуряване на ефирна телевизия за около 1800 души. Толкова са хората, които останаха без достъп до телевизия, след като на 30 септември бе спряно аналоговото излъчване. Парите са осигурени от средствата, които бяха спестени при раздаването на декодери на социалнослабите граждани. Отпуснатите от МС 600 000 лв. ще бъдат разпределени между кметовете на 84-те общини, в които се намират близо 400 слабо населени места без цифров сигнал, каза ресорният заместник-министър Георги Тодоров.

Ноемврийските сметки за парно - по-ниски

Тазгодишните ноемврийски сметки за парно са по-ниски от миналогодишните, въпреки че месецът е бил с един градус по-студен спрямо 2012 г. Така средно столичани имат да плащат по около 80 лв., докато за ноември миналата година сумата е била 92 лв. Сметките за парно на пловдивчани пък са средно около 63 лв., което е с около 15 лв. по-малко спрямо година по-рано. Това сочат данните на третия по големина топлинен счетоводител у нас - "Нелбо".

С около 5% се е понижила ползваната енергия през настоящата година спрямо изминалия ноември 2012 г. Цената също е намаляла. През ноември 2012 г. мегаватчас топлоенергия е струвала 107.70 лв., а сега 95.88 лв.

Дружеството припомня на всички, които все още не са подменили своите топломери, да следят дисплея на уредите си в началото и в края на всеки месец и ако не свети, да се свържат с топлинния си счетоводител за подмяна.

Дадохме мандат на ЕК за „Южен поток"

От стр. 1

На работна закуска миналата седмица Йотингер събра енергийните министри на шестте европейски държави, през които ще минава газопроводът, за да обсъдят несъответствието на двустранните споразумения между държавите и Русия и европейското законодателство. Тогава стана ясно, че страните ще упълномощят комисията да води преговори вместо тях, но по информация на БНТ някои държави не са съгласни споразуменията да бъдат променяни. Очаква се развитие по темата да има след около месец. През януари еврокомисарят по енергетиката Гюнтер Йотингер трябва да замине за Москва, където от името на шест страни членки на ЕС - Унгария, България, Хърватия, Словения, Австрия и Гърция, както и от името на кандидатката за членство в общността Сърбия ще преговаря наново с представителите на Кремъл.

Междувременно проектът бе стартиран в няколко държави. В Южна Русия, България и Сърбия вече са разположени първите тръби, през които преносът на газ трябва да започне до края на 2015 г. Крайните точки на север са Австрия и Унгария, южното разклонение ще доставя газ през Гърция за Италия.

Една от забележките на Брюксел е, че се нарушава свободната конкуренция. "Газопроводите трябва да функционират като магистрали - всеки би трябвало да може да ги използва и да плаща според съответните тарифи", заяви говорителката на еврокомисаря Марлене Холцнер. Друго предложение на ЕК е "Газпром" да предостави менажирането на газопровода на независима фирма. Тя би могла да определи тарифите и да разпредели капацитетите. "В този случай "Газпром" ще остане собственик на газопровода, но няма да има влияние върху сделките", каза Холцнер. От своя страна Москва би могла да отправи до Брюксел и официално искане за въвеждане на изключение в съществуващите правила, както вече стана със "Северен поток".

Наблюдатели обаче смятат, че Брюксел иска да попречи на изграждането на "Южен поток", тъй като той би представлявал конкуренция за друг планиран газопровод - Трансадриатическия, по който се предвижда да се доставя газ от Азербайджан до Европа. Това не е вярно, казва Марлене Холцнер, но допълва: "За нас "Южен поток" не е приоритет. Това би бил един допълнителен газопровод, който ще доставя газ за Европа, но не през Украйна". Тя обаче признава, че проектът "Южен поток" е със същото качество като този за Трансадриатическия газопровод, който ще осигури достъпа до нови източници в Каспийско море. През Трансадриатическия газопровод обаче ще се доставят само 10 милиарда кубически метра годишно, т.е. шест пъти по-малко, отколкото през "Южен поток". И поддръжниците, и критиците на позицията на ЕС по случая са единодушни, че по-големият брой тръбопроводи до Европа само ще увеличат енергийната сигурност и конкуренцията.

Догодина поскъпват билетите за влак до морето

Цените на билетите за влак няма да бъдат увеличени с изключение на линиите, които не са дотирани от бюджета - в посока от столицата до морето. Това съобщи вчера министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Данаил Папазов. Той обясни, че предстои обществено обсъждане за размера на увеличението на цените по търговските линии, което ще е през януари, но не от началото на новата година.

По думите му приоритетите за 2014 година ще бъдат насочени към железопътния транспорт. Очаква се да има балансирана стойност между пътните и железопътните проекти. Министърът съобщи още, че в началото на следващата година ще представи финансовото състояние на БДЖ. По думите му към момента то е много по-добро в сравнение с това, което се е очаквало в началото на годината.

Министър Папазов, заедно с експертите от ведомството, представиха вчера напредъка в работата на Оперативна програма "Транспорт", размера на усвоените и договорени средства, както и приоритетите през 2014 година.

Почти цялата финансова помощ от 2 млрд. евро по Оперативна програма "Транспорт" за периода 2007-2014 г. е договорена. Разплатените средства са около 1,1 млн. евро, което е над 50% от сумата, като 770 млн. евро са върнати в националния бюджет от Брюксел. "Това е най-добре работещата програма с Европейската комисия (ЕК). Тази програма е най-напреднала и по изпълнение, и по усвояване на средства", категоричен беше Папазов.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

До 7% ръст в цените на пшеницата

С настъпването на месец декември търговията със зърно и зърнени продукти остава почти без съществена промяна от предходните седмици. Продължава възходящата тенденция в изкупните цени при зърното на всички пазари.

Вътрешният пазар на страната е сравнително умерен, поскъпването при различните култури е в различни граници, като при пшеницата ръстът е от един до седем процента в различните области, а при слънчогледа е от 2 до 6 на сто.

През изминалата седмица продължава да се наблюдава интерес към пшеницата и царевицата, като обемите, които се изкупуват, са за експорт.

Най-голямо впечатление прави експортът на пшеницата и царевицата, като по оперативни данни на МЗХ към настоящия момент количествата, напуснали страната от началото на реколтната 2013 година, превишават общия обем изнесена пшеница от реколта 2012 г., а при царевицата експортираните количества дори са почти два пъти повече.

Напусналите количества пшеница за цялата реколтна 2012 г. възлизат на 2676 хил. т, а за 2013 г. до момента са 2720 хил. т.

Спрямо същия период на миналата година напусналите количества са 990 хил. т повече. Експортираната царевица от миналогодишната реколта е била 751 хил. т, докато до момента от 2013 реколтна година царевицата, напуснала страната, е 1311 хил. т.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за периода 02.12 - 09.12.2013 г. възлизат на 184 906 т, с 24 573 т повече от предходния отчетен период.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 83 807 т; черен маслодаен слънчоглед - 35 006 т; царевица - 54 459 т; ечемик - 325 т; кориандър - 65 т; шарен слънчоглед - 10 149 т; пшенично брашно - 24 т; ориз - 536 т и слънчогледово брашно - 535 т.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 9.12.2013 г.

Пшеницата с високи хлебопекарни качества през изминалата седмица е с изкупни цени от 310 - 350 лв./т до 380 лв./т в източните региони на страната. В областите Бургас, Сливен и Ямбол е регистриран ръст със 7 на сто от края на миналата седмица. Средната цена за страната достига до 343 лв./т без ДДС след ръст от един процент.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 460 - 500 лв./т, а средната за страната цена е била 471 лв./т.

През реколтната 2011 година тези цени са били на нива 290 - 330 лв./т, а средната цена - 305 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества е с изкупни цени от 290 - 320 лв./т. В Югоизточна България е регистриран ръст със седем процента спрямо предходната седмица. Средната цена за страната е по-висока с две на сто от миналата седмица или 318 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 440 - 470 лв./т без ДДС и средна за страната - 451 лв./т.

През 2011 реколтна година цените са били в диапазона 290 - 310 лв./т и средноизкупна - 297 лв./т.

Пивоварният ечемик и през изминалата седмица е с изкупни цени от 300 - 320 лв./т или остава без промяна.

През предходната реколтна година цената на пивоварния ечемик за същия период е била 400 - 420 лв./т, а средната цена е била 404 лв./т.

През реколтната 2011 година цените са били на нива от 345 - 355 лв./т и средна за страната - 349 лв./т.

Фуражният ечемик също запазва изкупните си цени без промяна спрямо предходната седмица в диапазона от 280 - 310 лв./т. В Пазарджишко е отчетен ръст с 3 на сто и цената достига до 320 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 390 - 420 лв./т без ДДС и средната цена е била 407 лв./т, а през 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 335 - 345 лв./т и средна цена на ниво от 341 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед отново отчита повишение в изкупните си цени от края на миналата седмица и достигна до 550 - 640 лв./т. Средната изкупна цена за страната достигна до 596 лв./т без ДДС и тя е по-висока с 3 процента спрямо предходната седмица.

През реколтната 2012 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 830 - 900 лв./т без ДДС при средна цена от 848 лв./т, а през реколтната 2011 година тези нива са били 630 - 680 лв./т, при средна цена от 641 лв./т.

Царевицата - зърно е с цени от 250 - 290 лв./т, като и тук в югоизточните области на страната е регистриран ръст с четири процента. Средната изкупна цена за страната в края на седмицата е по-висока с 3 на сто от предходния отчетен период или 263 лв./т без ДДС.

Царевицата през същия период на миналата реколтна година е била търгувана в границите на 390 - 500 лв./т без ДДС и средноседмична цена от 417 лв./т.

През 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 290 - 320 лв./т и 307 лв./т без ДДС.

Брашната от производител през първата седмица на декември търпят лека корекция в посока нагоре при средните си цени и са съответно: тип 500 - 639 лв./т; за тип 700 - 615 лв./т и за тип 1150 - 585 лв./т.

В магазинната мрежа на страната брашно тип 500 в пакети по 1 кг е със среднoизкупна цена от 1,06 лв./кг.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07 - 09.12.2013 г. е в размер на 2720 хил. т (980 хил. т за ЕС и 740 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1730 хил. т, което е с 990 хил. т повече за настоящата година.

БАЛАНС НА ПШЕНИЦАТА:

Предлагане: Общият ресурс, с който разполага страната за реколтната 2013, е 5056 хил. т, от които: производството на пшеница реколта 2013 година в размер на 4827 хил. т; преходен остатък по данни на МЗХ от реколта 2012 г. - 220 хил. т, и влезли количества - 9268 т.

Потребление: За периода 01.07.2013 - 09.12.2013 г. употребената пшеница в страната през новата реколтна година възлиза на 972 хил. т, от които 494 хил. т за брашно, 218 хил. т за фуражи и 260 хил. т за семена. Напусналите количества пшеница за периода възлизат на 2720 хил. т. По оперативни данни на МЗХ към 09.12.2013 г. наличните количества в страната от пшеница възлизат на 1364 хил. т. До края на реколтната 2013 г., необходимото количество пшеница за потребление в страната възлиза на 780 хил. т.

Крайни наличности: Остатъчните количества пшеница към 30.06.2014 г. се оценяват на 584 хил. т. Имайки предвид факта, че за пшеницата нова реколта е необходимо следжътвено доузряване, на страната ще са необходими около 200 хил. т преходен остатък от реколта 2013 г. Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2013 година, възлиза на 384 хил. т.

За същия период на 2012 година свободните за търгуване количества извън страната са били 678 хил. т.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07 - 09.12.2013 г., е 341 307 т (64 139 т за ЕС и 277 168 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 293 919 т, което е с 47 388 т по-малко спрямо настоящата.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09 - 09.12.2013 г., е 1 311 хил. т (906 хил. т за ЕС и 405 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било 101 609 т, което е с 1 209 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09 - 09.12-2013, е 525 865 т (456 503 т за ЕС и 69 362 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 285 280 т, което е с 240 585 т по-малко спрямо настоящата.

РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2013 година, напуснало страната за периода 01.07 - 09.12.2013 г., е 273 290 т (255 930 т за ЕС и 17 360 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 169 173 т, което е със 104 117 т повече за настоящата.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 09.12.2013 г. ситуацията на пристанищата е както следва:

На пристанище Варна се товари: царевица - 51 500 т за Испания и слънчоглед - 47 000 т за Португалия и Пакистан.

На пристанище Бургас се товари: пшеница - 38 000 т за Южна Корея и Италия и слънчоглед - 4000 т за Турция.

На пристанище Балчик се товари: пшеница - 3719 т за Гърция.

На Дунавските пристанища не се товарят зърно или зърнени продукти.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Великобритания заменя хартиените банкноти с пластмасови

През 2016 г. ще бъде отпечатана първата найлонова банкнота от 5 лири

Централната банка на Великобритания (Bank of England) подготвя предложение за замяна на традиционните хартиени банкноти с пластмасови, пише "The Guardian". Промяната ще започне с печатането на найлонова банкнота от 5 британски лири през 2016 г. Решението за преминаване към полимерни пари ще бележи края на 320-те години използване на хартиени средства за разплащане.

С тази стъпка Великобритания следва примера на Канада и Австралия, където пластмасовите банкноти са въведени успешно преди години. Правителството на Англия обсъжда въвеждането на полимерните пари от няколко години насам. Едва сега обаче решава да въведе промяната.

Предимствата на новите средства са, че те са по-екологични и по-издържливи. Експертите смятат, че освен всичко това те са и по-трудни за фалшифициране. Банката е пуснала образец на пластмасова банкнота от 5 лири, с която да привлече публичното мнение и да вземе крайно решение за въвеждането на подобрението.

Обърнато е внимание и на съображенията от екологичен аспект, свързани с използването на пластмаса. Твърди се, че новите полимерни банкноти могат да издържат 6 пъти повече в обращение, отколкото настоящите хартиени такива. Това намалява нуждата от почестата им подмяна. Трайността им ще компенсира и високите разходи за производството и ще се спестят близо 100 млн. британски лири, казват от банката.

Първоначалният план е новите банкноти да се въведат поетапно, като се започне с тази от 5 британски лири с лика на Уинстън Чърчил през 2016 г. На парите ще продължи да се изобразява ликът на Кралицата. Ще се запази и настоящият им цвят. Те обаче няма да позволяват широко разпространената практика на сгъване или намачкване.

Новите полимерни банкноти ще бъдат много по-трудни за фалшифициране, като същевременно те ще станат и по-скъпи за копиране. Това дава надежда за намаляване на порочната практика, от която Великобритания се оплаква от години.

Собственикът на книгата на Гинес е най-богатият канадец

Инвеститорът Джеймс Патисън, собственик на Книгата на рекордите на Гинес, вече е най-богатият канадец, след като нови данни показаха, че Дейвид Томсън, наследник на медийната империя Thomson, притежава помалък дял в инвестиционната компания на неговата фамилия, отколкото се смяташе преди това. Едноименният конгломерат на Патисън включва повече от десет компании, които се занимават с медии, търговия с хранителни стоки, външна реклама и продажба на автомобили. Неговото състояние се оценява на 9.5 млрд. долара, според индекса на милиардерите на Bloomberg. "Не съм смятал, така че наистина не знам," коментирал за Bloomberg в интервю по телефона размера на състоянието си Патинсън, добавяйки "Никога не обръщам внимание на това."

130 МЛРД. ДОЛАРА СА ЗАГУБИТЕ ОТ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ ПРЕЗ 2013 Г.

Икономическите загуби, вследствие на природни бедствия и инциденти, които са дело на човека, са в размер на 130 млрд. долара през 2013 г., Европа, които са причинили 22.1 млрд. долара застрахователни и икономически загуби. След тях се нареждат бурята Андреас в Германия и Франция със 7.2 млрд. долара щети. Около 25 000 души

съобщиха от втория най-голям презастраховател в света - Swiss Re AG. Застрахователните загуби са намалели до 44 млрд. долара в сравнение с 81 млрд. долара година по-рано, според Swiss Re. Най-скъпото природно бедствие през годината са били наводненията в са загинали през тази година вследствие на природни бедствия, между които 7000 при тайфуна Хаян във Филипините през ноември, съобщават от Swiss Re. Икономическите загуби през миналата година са били 196 млрд. долара според презастрахователя.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

ПЕТТЕ НАЙ-СКЪПИ ПОКУПКИ НА МИЛИАРДЕРИ

С наближаването на края на годината от Wealth-X са изготвили класация на най-скъпите 10 придобивки на милиардери в историята, предаде profit.bg. Когато парите на са проблем, милиардери, като главния изпълнителен директор на Oracle Лари Елисън и руския магнат Алишер Усманов, не жалят средства, за да задоволят апетита си за луксозни активи като частни острови или суперлуксозни яхти. Класацията на Wealth-X показва, че луксозните яхти са най-популярната придобивка сред луксозните активи. Четири от петимата милиардери, които попадат в класацията, притежават яхти.

Челната позиция в класацията заема президентът на Обединените арабски емирства Халифа бин Зайед бин Султан Ал Нахян (известен още като Шейх Халифа), който купува най-голямата мегаяхта в света през 2013 г. Azzam за 627 млн. долара. Според Wealth-X стойността на яхтата възлиза на едва 3.5% от състоянието на шейха, което се оценява на 17.9 млрд. долара. Със своите 177 м дължина Azzam е най-голямата яхта в света, изпреварвайки Eclipse на Роман Абрамович, която три поредни години бе най-голямата в света.

През 2012 г. главният изпълнителен директор на Oracle купи хавайския остров Ланай за 500 млн. долара, като тази покупка му отрежда второ място в класацията.

Третата позиция е за още една яхта, като този път това е Eclipse, която струва на своя собственик Роман Абрамович 485 млн. долара. Неговото състояние пък се оценява на 12.4 млрд. долара.

На четвърта позиция е Юри Шефлер, собственик на компанията за алкохолни напитки SPI Group, и неговата яхта Serene - актив с цена от 300 млн. долара, който представлява над 20% от състоянието на своя собственик, което се оценява на 1.6 млрд. долара.

Петата позиция в класацията е за руския милиардер Андрей Мелниченко и неговата яхта ДАФ, с която той се сдобива срещу 323 млн. долара. Масивната яхта е с дължина 120 м и разполага с басейни, площадка за кацане на хеликоптер и няколко дискотеки. В гаража на яхтата има място за множество лодки, а той също може да бъде превръщан в дискотека.

Снимка БГНЕС

Талибани, облечени в униформи на афганистанската армия, атакували паркинг, ползван от американските сили, в източната част на страната, близо до границата с Пакистан, при което убили полицай и подпалили много автомобили. Бунтовници взривили кола бомба при входа на този строго охраняван обект в гр. Торкхам, след което избухнала престрелка с разположените на мястото афганистански войници. Опожарени са около 30 автомобила, а всички нападатели са ликвидирани

САЩ май размислиха - залагат на Асад

Западът дава сигнали на сирийската опозиция, че президентът може да остане на поста си

Западни страни са загатнали на сирийската опозиция, че мирните преговори идния месец може да не доведат до отстраняване на президента Башар Асад и че алауитското малцинство може да остане с ключово значение в бъдещо преходно правителство, предаде Ройтерс, като се позова на източници от сирийската опозиция. В тази връзка неназован дипломат, участвал в срещата в Лондон, заяви: "Ако бунтовниците отхвърлят плана, те ще изгубят подкрепата на Запада".

Посланието, което е изпратено на висши членове на Сирийската национална коалиция на срещата на "Приятелите на Сирия" миналата седмица в Лондон, е продиктувано от възхода на "Ал Кайда" и други екстремистки групировки, както и от завземането от тяхна страна на граничен пункт и оръжейни складове на умерената Свободна сирийска армия близо до границата с Турция, заявяват източниците пред Ройтерс.

По думите на високопоставен член на коалицията, близък до официални лица в Саудитска Арабия, в Лондон западните поддръжници на опозицията дали ясно да се разбере, че не може да се позволи Асад да си отиде, защото смятали, че ще последва хаос и завземане на властта от ислямисти. Представителят на коалицията изтъква и възможността Асад да участва на президентските избори, когато догодина мандатът му приключи официално. Според дипломати и високопоставени членове на коалицията промяната в приоритетите на Запада, особено на САЩ и Великобритания, от отстраняване на Асад към борба срещу ислямистите, предизвиква разделение сред международните сили, подкрепящи продължаващото вече почти три години въстание, отбелязва Ройтерс.

Междувременно редица медии потвърждават, че във Вашингтон надделява мнението, че победа на сирийския президент Башар Асад би станала най-добрият изход. Това дава поне минимални надежди на по-добро бъдеще, докато негова загуба ще означава, че надежди въобще не остават. Тезата за "най-малката от всички злини" озвучи бившият директор на ЦРУ Майкъл Хайдън. Според него има три варианта за развитие на събитията в Сирия. "Един от вариантите е победа на Асад. И в този момент, колкото и ужасно да звучи, именно такъв вариант може да бъде най-добрият", подчерта Хайдън, който предполага, че другите варианти са ескалация на сблъсъците между радикалните сунитски и шиитски групировки, които неминуемо биха довели до разпадане на страната.

КАМЕРЪН ЩЕ ИЗБЪРЗА С ОГРАНИЧЕНИЯТА ЗА ИМИГРАНТИТЕ

Великобритания ще избърза с въвеждането на ограничения в социалната сфера за мигрантите от Европейския съюз. Това обяви британският премиер Дейвид Камерън.

Ограниченията ще попречат на гражданите на страните членки да получават социални помощи веднага след пристигането си. От първи януари на Острова ще влезе в сила мярка, която принуждава мигрантите от повечето държави от Европейския съюз да чакат три месеца, преди да могат да кандидатстват за социални помощи.

Първоначално се предвиждаше ограничението да влезе в сила към средата на следващата година. Дейвид Камерън заяви, че така иска да изпрати ясно послание, че страната му няма да приема хора, които не искат да дадат своя принос.

Споразумението с Русия ни спаси, обяви Киев

Пакетът от украйно-руски документи, подписан в Москва, открива добра перспектива за икономиката на Украйна през следващите години. Това заяви на заседание на правителството на Украйна премиерът Микола Азаров, предаде ИТАР-ТАСС.

Бих нарекъл историческо събитие подписаното споразумение за намаляване на цената на газа след 3,5 г. прилагане на жесток газов договор. По този въпрос президентът Виктор Янукович успя да сложи точка и да се приеме икономически разумна цена на газа, каза той.

По думите му, споразумението с Русия помогна на Украйна да спаси националната си икономика от фалит.

Стотици убити в Южен Судан

Стотици хора са загинали, а около 20 000 души са избягали в бази на ООН след дни на ожесточени боеве в Южен Судан заради предполагаем опит за преврат. САЩ отзоваха несъществения персонал в посолството си в страната.

В столицата Джуба престрелките продължават. Летището в столицата отново работи при строги мерки за сигурност. Много от жителите на Джуба са прекарали последните два дни барикадирани по домовете си. Други се възползват от спорадичните затишия, за да се прехвърлят в бази на ООН.

Президентът Салва Кийр обвини съперника си, бившия вицепрезидент Рик Машар, в опит за преврат. Машар отрече опити за сваляне на президента и обвини Кийр, че използва насилието като претекст да отстрани някои свои противници. Правителството заяви, че 10 ключови фигури, повечето от които бивши министри, са били задържани, а други, включително Машар, предстои да бъдат арестувани.

Ръководителят на мироопазващите мисии на ООН Ерве Ласду съобщи, че 400-500 тела са били докарани в болниците в Джуба, а 800 души са ранени. Според него сблъсъците от последните дни са на етническо ниво. Президентът Кийр и съперникът му Машар са от различни етнически групи и през гражданската война в Судан се бият от различни страни.

Международният комитет на Червения кръст съобщи, че болниците са препълнени и лекарите не могат да се справят с всички пациенти.

кратки

Белград започва преговори с ЕС на 21 януари

Сърбия ще започне преговори за присъединяване към Европейския съюз през януари 2014 г. За това се споразумяха министрите на външните работи от ЕС, заяви еврокомисарят по разширяването Щефан Фюле. Министрите "признаха усилията за реформи и нормализация", написа Фюле в Туитър. Първата междуправителствена конференция е планирана за 21 януари.

Журналисти отново на прицел

Броят на убитите и осъдените на затвор журналисти през 2013 г. намалява. Това обаче е втората поред черна година за журналистите. От началото на годината 52 журналисти са били убити, а миналата година броят им достига 73 души, според данните на Комисията за защита на журналистите, базирана в Ню Йорк. За втора поредна година Турция е първенец в класацията за най-много журналисти в затвора, следвана от Иран и Китай.

Гръцки неонацисти застават пред съда

Започна процесът срещу двама членове на гръцката неонацистка партия "Златна зора" за убийството на 27-годишен пакистанец. 25-годишният Дионис Лиакопулос и 29-годишният Христос Стериопулос може да получат доживотни присъди, ако бъдат намерени за виновни за убийството на Шехзад Лукман, извършено през януари в Атина.

Нов птичи грип връхлетя Китай

73-годишна китайка е починала от нов вид птичи грип. Експерти твърдят, че рискът от епидемия е по-малък от нула. Жената е починала от вирус H10N8 в югоизточния китайски град Нанчан на 6 декември. Този тип вирус не е срещан при хората досега.

В САЩ осъдиха нашенец за кражба

Българин беше осъден на над 3 г. затвор в американския щат Мериленд заради кражба на близо 55 000 долара от банкомати. 40-годишният Божидар Лазаров, който живее в Чикаго, използвал скиминг устройства, които се инсталират в процепа за банковите карти на банкоматите и записват клиентски данни.

50-годишен мъж се самозапали пред централния вход на сградата на турския Меджлис поради финансови затруднения и пълна безизходица. Мъжът носел лист хартия, на който посочвал финансовите си проблеми; изкрещял, че всички врати са затворени пред него; залял се с бензин и се самозапалил. След намеса на служители в Меджлиса самозапалилият се е спасен и е откаран с линейка в болница

ПРОГНОЗИ

Компютрите стават все по-умни

IBM определи петте технологични иновации, които ще променят живота ни през следващите 5 години

Най-големият в света доставчик на софтуер, хардуер и комплексни услуги в областта на информационните технологии IBM представи годишния си списък с технологични иновации "5 в 5", които ще променят живота ни в следващите пет години, пише PC Magazine. В близките 5 години технологиите ще позволят на учителите да изготвят индивидуално разписание за учениците, а личните данни ще се пазят от "цифрови охранители", е прогнозата на IBM.

Темата на 2013-а е развитието на познавателните способности на компютърните машини, които ще им позволяват да се учат да ни служат по-добре. Според първата от петте прогнози на американската технологична компания класната стая на бъдещето ще дава на учителя възможност да познава лично всеки ученик и да съставя за него индивидуален план за всички етапи от образованието. Възможностите за съхраняване и анализ на данни ще помагат на учителите да разберат по-добре индивидуалните потребности на учениците.

IBM смята още, че предстои традиционните магазини да започнат да надделяват над онлайн търговията, тъй като ще имат все по-лесен и евтин достъп до технологии, които ще им позволят да бъдат по-конкурентоспособни. Близостта на местния бизнес до общността му дава възможност да създаде уникални преживявания и продукти за клиентите.

Лекарите ще използват нашето ДНК, за да се грижат за здравето ни, предрича още IBM. В следващите 5 години развитието на анализа на голям обем данни, наред с откритията в областта на геномните изследвания, ще помогнат на лекарите правилно да диагностицират рака и да създават персонален план за лечението на болестта за милиони пациенти в цял свят.

Компанията смята още, че градовете ще стават все "по-умни" и "ще ни помагат да живеем в тях". След 5 години умните градове ще могат в реално време да оценяват милиарди процеси, тъй като компютрите ще се научат да разбират потребностите, желанията, работата и начина на придвижване на хората.

Петата прогноза на технологичния гигант е, че "дигитален пазител ще ни защитава онлайн", което означава, че ще има експанзия на интернет услугите, насочени срещу онлайн измамите и защитаващи дигиталния живот на хората. Днес почти всеки човек има множество акаунти и мобилни устройства, но системите за сигурност в много случаи са уязвими, а личните ни данни – застрашени от злоупотреба. Традиционните средства за сигурност – пароли, антивирусни програми и мрежови екрани, не дават комплексна защита при хакерски атаки.

С течение на времето компютрите ще станат по-умни – ще бъдат настроени за конкретен потребител и ще ни помагат да решаваме сложни проблеми, събирайки информация и предлагайки решения в една или друга ситуация. Новият етап от развитието на информационните технологии е предпоставка за големи постижения: машините ще ни разбират, ще ни помагат да вземаме решения и да се ориентираме в света, а така също и ще ни защитават, казват от IBM.

Италианските власти започнаха проверка на условията, при които живеят бежанците на остров Лампедуза. До проверката се стигна, след като по италианския тв канал Tg2 беше показан любителски видеозапис в бежанския център на острова. Лошите условия възмутиха правозащитниците и властите в страната

Всяко трето евро от ЕИБ е за Западните Балкани

Почти 30 процента от бюджета на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) ще бъде насочено към балканските страни, кандидатки за ЕС, съобщиха от офиса на българския евродепутат Ивайло Калфин. Това беше уточнено, след като Европейският парламент, Европейската комисия и страните членки успяха да постигнат компромис за мандата на банката за дейности извън ЕС за 2014-2020 г.

"Новият мандат дава възможност на ЕИБ да продължи да финансира, което ще е в полза на европейския бизнес извън ЕС. Инвестициите са добре защитени, защото с едно евро гаранции на банката се привличат 25 евро за заеми", заяви Ивайло Калфин, който водеше преговорите от името на Европейския парламент.

За 2014-2020 г. ЕИБ ще има бюджет за външни дейности от 27 млрд. евро с възможност през 2016 г. да се увеличи с още 3 млрд.

"Постигнатото от нас увеличение е главно за източните съседи на ЕС и за страните от Северна Африка, чиито бюджети ще нараснат с по 11%, а за останалите с 4 на сто", добави Калфин.

Разпределението е, както следва: 8,7 млрд. евро за страните-кандидатки за ЕС, за средиземноморските съседи - 9,6 млрд. евро, за Източна Европа, Русия и Кавказ - 4,8 млрд. евро, 2,28 млрд. за Латинска Америка, за Азия 936 млн. евро, за Централна Азия - 182 млн., и 416 млн. за Южна Африка.

АМНИСТИЯ ЗА ВСИЧКИ С ЛЕКИ ПРИСЪДИ В РУСИЯ

Руската Държавна дума прокара на второ четене Резолюция за амнистия, отбелязва "Гласът на Русия". Думата постигна съгласие да не се включват педофилите и терористите в категорията на осъдените и обвинените, които ще бъдат амнистирани по повод 20 години от Конституцията на Русия. Поправките бяха предложени от депутатите от Либерално-демократическата партия на Русия и подкрепени от парламента по време на второто четене.

Междувременно осъдените членки на пънк-групата "Пуси Райът" Надежда Толоконникова и Мария Альохина могат да бъдат освободени до Нова година, според техния адвокат Ирина Хрунова, предаде ИТАР-ТАСС.

Амнистия могат да получат и изправените пред руски съд активисти на "Грийнпийс" заради акцията им на платформа на "Газпром" в Арктика преди близо два месеца.

Да рискуваш пари

Руското правителство готви нови механизми за оздравяване на банките

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Владимир КУЗМИН

Руският премиер Дмитрий Медведев проведе среща за развитието на банковата система. Той предложи да се обсъдят редица инициативи, които, както се предполага, целят да укрепят стабилността на руските банки. След отнемането на лиценза на Мастер-банк тази тема бе особено актуална.

"От 1 януари Банката на Русия ще предяви нови изисквания към определянето на капитала на кредитните организации и минимални нормативи за неговата достатъчност", припомни председателят на правителството. Минимално допустимият коефициент за достатъчност на базовия капитал е определен в размер на 5 процента, на основния капитал - 5,5.

Освен това съществува законопроект, усъвършенстващ системата за застраховане на депозитите. Той предвижда въвеждане на диференциран по степента на риска модел. "Това също трябва да добави и стабилност, и да не се допускат действия, които да застрашават стабилността на системата - подчерта Медведев. - За действията си и, съответно, за рисковете ще се наложи да се отговаря с пари".

Правителството освен това разработва нови механизми, чиято цел е да се претодвратява банкрутът и финансово да се оздравяват проблемните кредитни организации. Сега тези мерки са вписани в така наречения закон за оздравяване на банковия сектор, но той бе приет още по време на финансовата криза и беше първоначално планиран като временен, със срок на действие до края на 2014 година. "Днес трябва да решим какво да правим занапред за реда и консолидирането на механизмите за финансовото оздравяване на кредитните организации", заяви премиерът.

- Като цяло системата за регулиране трябва да стимулира постигането на рационален баланс в интересите на кредитните организации и техните клиенти, да гарантира защитата на правата на вложителите, да осигурява повишаване на нивото на корпоративното управление на банките - припомни Дмитрий Медведев. - И, разбира се, да осигурява това, към което всички се стремим - по-голяма достъпност за фирмите и гражданите при нормални пазарни условия.

Темата за финансите продължиха да обсъждат на заседанието по създаването в Русия на Международен финансов център. Първият заместник- председател на Централната банка Сергей Швецов се обръна към правителството за помощ за ограничаване на дейността на организациите-посредници при предоставянето на кредити. "Ние акредитираме микрофинансови организации, даваме лицензи на кредитни организации, но на пазара има достатъчно много посредници, които по един или друг начин привличат ресурси и предоставят заеми", каза той. Именно такава дейност банката иска да спре. "Иначе нямаме лостове за влияние в микрофинансовия бизнес", уточни Швецов.

От своя страна Дмитрий Медведев увери, че правителството възнамерява заедно с Централната банка, която от 1 септември стана единен регулатор на финансовите пазари, да започне мониторинг и да укрепва законодателната база на руските финанси. "Разбира се, правителството не прехвърля цялата отговорност за стабилността на финансовите пазари само върху Банката на Русия. Ние ще продължим да се занимаваме с това съвместно", подчерта той.

РОСЕН МАЛИНОВ:

Политиката доминира над разумните управленски решения за града

Как така от по-миналия век София се е захранвала с вода, а изведнъж се оказа, че имаме нужда от посредник да прибира печалби, казва областният управител на област София

Интервю на Милена НИКОЛОВА

Снимка Мариета ТОМОВА

РОСЕН МАЛИНОВ е роден на 28 март 1955 г. в гр. София. Завършил е Философския факултет на Софийския университет "Св.Климент Охридски". От 1999 г. до 2013 г. е общински съветник от групата на БСП в Столичния общински съвет. На парламентарните избори през 2013 г. е избран за народен представител от 24 МИР София от листата на Коалиция за България. На 20 юни 2013 г. е назначен за областен управител на област София.

Вие сте представител на държавата по проблемите на София, какво развитие виждате за града?

- Аз съм представител на държавата на територията на София. Със СО имаме много близка и сходна дейност, както и сходни за решаване проблеми. Те могат да се решават само и единствено съвместно. Погрешно е да се смята, че областният управител е едва ли не "надзорник на кмета". Не, той има своите функции и ангажименти, както и кметът. Трябва да се допълваме и взаимно да се подпомагаме.

Има ли го все пак политическото разделение на властите, кметът е от една политическа сила, вие от друга.

- Ако говорим за политизация, да, има такива нюанси, но те не са водещи. Политизиран е по-скоро един основен орган - Столичният общински съвет, и някои от последните му действия свидетелстват за това. На първо място, коментарите по някои от решенията на СОС, които аз по законосъобразност съм върнал за второ разглеждане. Повечето от тях не са приети, и то с политически, а не с юридически аргументи. На следващо място, това са честите политически декларации. Последната от тях по отношение на протестите и за "полицейското насилие" беше с най-парадоксално звучене. Разбира се, СОС е съставен от представители на различни политически сили и няма как да избяга от амплоато си на политически орган, но все пак водещи трябва да са интересите на града, на гражданите, а не политическото противопоставяне.

Политиката ли пречи?

- Не, тя не пречи, но на моменти доминира над разумните управленски решения по приоритетни за града въпроси. За мен значително по-важно би било СОС да разгледа много внимателно ситуацията с отделните етапи на изграждане на станалия вече исторически завод за боклук на столицата. Тази тема се избягва, а за сметка на това се вливат се повече средства за детски градини, но проблемът все още не е решен, говори се за повече пари за култура, но това трябва да се обезпечи със съответния процент от общия бюджет. Като се сравни декларирането с това, какви средства се заделят, тогава може да се направи коментар. Това, което се наблюдава като тенденция повече от 10 години, е неравномерното, бих казал ексцентрично разпределяне на бюджетни сили и средства. В инфраструктурата например нямаме равномерно разпределяне. Тук виждаме една по-силна изява на дясната политика, при която повечето пари се концентрират в централната или южната част на столичния град за сметка на западната и северозападната част. Още от първите планове за изграждане на столицата от края на 19 век се е считало, че развитието на града е до сегашната Централна гара и приоритетно се развиват само две части - централната и южната. Ако вземем два сравнително идентични района, в средствата за рехабилитация на инфраструктурната мрежа, озеленяване и други подобни дейности откриваме разлики. Повече приоритети се реализират например в "Младост", отколкото в "Люлин". Наблюдава се различно отношение и реализация на средства. Крайно несправедливо е това целенасочено реализиране на дадени политики и проекти в определени райони и квартали.

> **БСП има своя рефлекс - когато срещне недоброжелателност и агресия, тя неминуемо се мобилизира и изгражда механизъм за защита**

политизират дребни теми и въпроси като преименуване на улици например.

Има ли баланс по различните пера на бюджета на общината, често тя е обвинявана, че протежира една политика за сметка на друга.

- Не мога да коментирам параметрите на бюджета, защото той все още е проект. Той не ми е представен от Столичната община. Ще се запозная с него по време на дебатите в зала. Но аз съм бил дълги години общински съветник, запознат съм с механизма и с параметрите на различни бюджети в различни години, приемани от различни мнозинства. В приоритетите на бюджета се съдържа политиката, която трябва да се реализира. Много често напоследък между декларираното и реалното състояние на нещата има известни противоречия. Обяснете ми парадокса, аз не мога!

Как ще коментирате казуса с изграждането на завод за софийския боклук?

- Историческият завод за боклук! Аз не знам дали е построен заводът, но знам, че досега е откриван три пъти.

Вие бил ли сте там?

- Да, последно бях там през месец февруари тази година, заедно с тогавашните ми колеги от СОС, от групата на БСП. Първият етап от проекта за интегриране на завода за боклук, който е реализиран в местността "Садината" - това е едно прекрасно съоръжение. Но, за съжаление, има тенденция за лошо стопанисване. Имам предвид реализацията на втория етап. Не коментирам избора точно на тази технология, обжалванията за избор на изпълнител, след като веднъж имаше решение. Но коментирам, че има изключително забавяне. Проблемът с боклука на София е още от края на 80-те години. Първият пик беше 2003 година и това струваше главата на тогавашния кмет Стефан Софийски, който, притеснен от това, че не може да реализира възложените му задачи при създалата се т.нар. "първа боклучена криза", дезертира и стана народен представител. След това започна серия от обещания, серия от изграждане на обекти. Затова казах, че нямаме цялостен завод за битови отпадъци, но за сметка на това три пъти сме го откривали. Веднъж като гола поляна, втори път като първи етап, който, пак казвам, е много добре проектиран, добре изграден, и стигаме до третия етап. Това, което ме притеснява обаче, е, че има два други проблема, за които не се говори. Първо, вече започваме да складираме готови отпадъци, а чисто технологично филтриращите системи не могат да издържат на това натоварване. Опасявам се, че ако няма технологична дисциплина, това прекрасно съоръжение ще излезе от строя. Второ, нищо не се говори за сега съществуващото сметище в Суходол и балите с боклука на София, които разхождахме из цяла България. Това струваше много на софиянци, защото се плати от такса смет. Искрено се надявам, че този път сроковете за изграждането на втория етап от завода още бъдат спазени. Финалът беше обявен за 2003 година и дано след три официални откривания най-сетне да заработи. Това искрено го пожелавам на софиянци. Аз лично ще съдействам на Столичната община и на кмета на столичния град с възможностите, които имам, това да се случи.

Кои са другите проблеми на София?

- С много голяма острота и сила стоят въпросите с решаване на транспортните проблеми на града. Трябва да се помисли върху организацията на движението на столицата, неговото разтоварване. Всеобщото мнение на специалистите в тази област е, че с подходяща организация на движението може да се намали тежестта с 30 процента. Останалите 70 процента ще се решат с подобряване на транспортната схема и качеството на обслужване от страна на обществения транспорт.

По-нови автобуси, мотриси, за това ли говорим?

- Първо по-нови трасета, мотриси, автобуси, тяхната чистота, техническа изрядност. Пред реализация е сделка за нови тролейбуси, защото последният тролейбус, купуван за нуждите на Столичната община, е внесен през 1988 година. Поради недобре развитата и недобре функционираща мрежа на масовия градски транспорт, оптимизацията на която е крайно наложителна, повечето софиянци, както и гостите на столицата, предпочитат да се движат с личните си автомобили, вместо да ползват обществения транспорт. Трябва да продължи и развитието и на метромрежата, проектирано през 70-те години на миналия век. Метрото е национален и приоритетен столичен обект, не е на отделна политическа сила, както говореха някои хора в последните години и искаха да се окичат с него, сякаш с тях е започнало метрото и с тях е свършило. Но, за съжаление, пак наблюдаваме и типичните слабости в управлението на този процес. В цялата първа част на метрото от "Обеля" до спирка "Сердика" няма нито един подземен или надземен паркинг. Друго, от години се настоява пред СОС и общината да се създаде схема за довеждащ транспорт. Аз ще дам пример с "Люлин", където живея. Това е най-старата отсечка и там няма нито един паркинг. Там метрото може да се ползва от не повече от 40-42% от населението. Същия проблем има и в "Младост". Има само частични решения, но трябва да се мисли за цялостно решаване на проблема, за да може по-голямата част от населението да ползва метрото и неговата мрежа. Не е за пренебрегване и проблемът за параметрите на концесионния договор със "Софийска вода". Навремето беше извършено престъпление спрямо софиянци с този договор.

Можеше ли "Софийска вода" да остане общинска фирма?

- Разбира се, че можеше. Всичко беше въпрос на политическа и управленска воля с търсене на механизми за финансиране на това дружество. Как от по-миналия век София се е захранвала с вода, имало е канализация, тя е проектирана, изграждана, разширявана, стопанисвана, и изведнъж през 1999 година се оказа, че имаме нужда от посредник, който да прибира печалбите от водата.

Колко печели от тази концесия?

- Това, да има концесия, е изцяло заслуга на дясно управляващите. 37 човека от десницата поименно гласуваха това, да има концесия, без да е доказана необходимост от такава. Сега е трудно развалянето на концесията, защото договорът е така подписан, че трудно да се развали. Има две цифри, които онагледяват проблема. Когато подписаха договора, един километър вода струваше през 1999 година - 39 ст., в момента е 1,74 лв. Направете сметката колко пъти е скочила цената!

На стр.23

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Всеки може да пострада

Ало, бабо, катастрофирах - шепти глас в телефонната слушалка. Шашната възрастна дама губи ума и дума, докато от другата страна изреждат суми за операция или подкуп. Класическа схема за телефонна измама. В Бургас осъдиха мошеници, измъкнали по телефона близо 50 000 лв. от 11 жени. Един ще лежи в затвора няколко години, а друг се измъкна с условна присъда и спокойно може да врътне пак някой и друг номер по празниците. Като нищо ще уцели баба или дядо, спастрили левчета за внуците.

Плашещото е, че след хилядите случаи на "ужилени" хора, схемата все още минава. Паникьосани възрастни хора продължават да дават парите си на непознати, а мошениците се разхождат спокойно по улиците. Вината не е само на престъпниците, които се възползват от болката на другите. Медиите трябва да са по-активни, макар че неведнъж и два пъти предупреждаваха за схемата, а полицията постоянно призовава хората да внимават, внуците напомнят на родините си да бъдат по-мнителни. Жертвите сами са си виновни, ще кажете. Но в секундите и минутите, в които вярваш, че се е случило нещо ужасно на близък твой човек, не знаеш къде се намираш. Действа не логиката, а емоциите и страхът.

Мошениците изпипват нещата - проучват кой е платежоспособен, кой какви роднини има и прочее. понякога налучкват. А незасегнатите от схемата продължават да недоумяват откъде тези баби успяват да спестят хилядарки под дюшека.

Родните институции разчитат хората сами да се осъзнаят, когато ги лъжат. Възрастните обаче подминават статистиката с жертвите на телефонни измами. Всеки си мисли, че ще му се размине, докато сам не даде всичките си спестявания на непознат. Или докато нечия майка или баба не се обади да каже: обраха ме. Докато не бъдат въведени тежки наказания за "ало-измамниците", те ще продължат да шестват. Мошениците трябва да бъдат стреснати. Защото на всекиго може да се случи.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Вакъф ли бе да го опишеш

Окръжният съд в Кърджали отложи вчера делото по иск на мюсюлманското вероизповедание "да му бъдат върнати" сградата на Регионалния исторически музей в града и земята под нея. Била строена преди 90 години за медресе - чрез трудова повинност. Като си я взе мат, музеят щял да им плаща наем... Значи държавата първо да им подари собствеността си, после хазната да ги храни во век и веков! Карловчани се вдигат - там пък мюфтиите искали парка. В Кюстендил, в Пловдив, в Стара Загора, в Русе, в Разград, в Шумен...

В страната "висят" 26 дела по искове на мюсюлманството за "реституция" на вакъфи. Апетитът се простира и до емблематични джамии от Средновековието, в които днес има музеи. Дори до Буюк джамия в София, строена в средата на XV в., където сега е Националният археологически музей на БАН. Никому ли не идва наум, че с подобен акт мюфтийството всъщност се обявява за наследник на османските владения! Ами и турският премиер Ердоган прави същото, преди дни направо включи Кърджалийско и дори Делиормана в собствените си територии, наследени от османците. Нашите мюфтии май вземат уроци по неоосманизъм...

Само че живеят в държава и тази държава има закони. Които очевидно не се спазват, щом жители на Кърджали щели да свидетелстват в съда с преводач, понеже не знаели български. Хайде де, тия свидетели очевидно не са на 20 години, а родените преди това добре знаят официалния език на държавата, която им е родина. А цялата буна всъщност се буни покрай внесени в НС лобистки идеи за Закона за вероизповеданията - държавата да дадяла на вероизповеданията храмовете. Депутати и от БСП заложиха крамоли за години напред. Сега други от БСП искат да спасят от "реституцията" сгради с музеи, галерии, паметници на културата. Но като гласува ДПС против и... Оттеглете, хора, всичките си проекти и не насъсквайте повече разделянето на българите по вяра! Стига ни насъсканото отвън, отвътре идва вече в повече.

АЛБЕРТ АВРАМОВ

За кой ли път...

Америка пак колабира. Досещате се, че става дума за САЩ и по-точно - за поредния жаловит крах на доктринерските похвати във външната им политика.

Последните вести, дошли отвъд океана, недвусмислено показаха, че "има нещо гнило" в Щатите. Дали заради калпаво разузнаване, дали от тотално сбъркани политикански директиви, или пък поради зле обмислена стратегия за насаждане на "световна демокрация" - взети вкупом, тези въпроси водят само до един отговор. Колапс. Има и други определения, като например тюрлюгювеч, мишмаш, мазало... но пък да не вземе някой да се засегне. А сега към фактите.

Допреди няколко месеца САЩ с небивал хъс размахваха томахавката на войнолюбивото си "миролюбие" над най-светската сред арабския свят държава Сирия, предвещавайки близкия край на поредния "деспотичен режим". Като аргумент Америка дори изпрати в Средиземно море бойна флотилия, изпрати оръжия на бунтовниците, изпрати и тонове морална подкрепа на противниците на Асад, надявайки се да повлияе и на световната общност, от която очакваше адекватна реакция. Но нещо се обърка. Казано направо, Русия каза "СТОП" и прояви твърдост. Дипломатическа, разбира се. Щатските доктринери изведнъж се усетиха изтрезнели. Думата взе бившият шеф на ЦРУ Майкъл Хайдън, който озвучи натрапващото се в самия Вашингтон мнение, че страната му възприема тезата за победа на сирийския президент Башар Асад, която би била най-добрият изход. С други думи - САЩ избират и залагат на "най-малката от всички злини", защото, видите ли, народът подкрепял Асад. Всичко друго на практика означавало диктат на "Ал Кайда", а тя пък не обичала Америка...

Според западни дипломати на срещата "Приятели на Сирия" в Лондон миналата седмица бунтовниците са били предупредени, че всяка "преходна администрация" в бъдеща, всъщност настояща Сирия, трябва да включва и представители на алауитите и че Асад може да остане като президент, макар и с "ограничена власт".

За кой ли път световната американска демокрация се отлага - във времето или завинаги?

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ЮГ-ЮГ. Обявен е с резолюция на ООН от 23 декември 2003 г. На този ден Общото събрание на Организацията на обединените нации одобрява Плана от Буенос Айрес за развитие и техническо сътрудничество между развиващите се страни.

1873 - В ГОРНА ОРЯХОВИЦА СЕ РАЖДА НИКОЛА ПЕТРОВ, ЛЕГЕНДАРЕН СЪСТЕЗАТЕЛ ПО БОРБА (УМИРА 1925 Г.). Твърде млад отива в Румъния, където работи като градинар и започва да се занимава с борба. 25-годишен печели титлата "Шампион на Америка" в Ню Йорк. През следващата година става европейски шампион по класическа борба във Виена. През 1900 г. става световен шампион, обявен е за "Най-силния човек на XIX в." Носител на копринена лента с горния надпис, значка на Почетния легион и награда от 30 хил. франка. През 1909 г. е избран за почетен член на горнооряховското гимнастическо дружество "Юнак", на което подарява собствените си гимнастически уреди. В негова чест от 1963 г. се провежда международен турнир по класическа борба.

1915 - РАЖДА СЕ ЕДИТ ПИАФ, ФРЕНСКА ПЕВИЦА И АКТРИСА (УМИРА 1963 Г.). Роденото ѝ име е Едит Джована Гасион. До 1935 г. нейна публика са минувачите от улиците на парижките предградия. Там я открива Луи Льопле, който я наема за програмата си в кабаре "Жернис". Той ѝ измисля и псевдонима Пиаф (Врабче). Записва първата си песен през 1936 г. ("Чужденецът"). През следващите години се превръща в най-ярката звезда на френския шансон. Нейни открития са Ив Монтан, Шарл Азнавур и др. Участва в осем филма, между които "Безименната звезда", "Париж продължава да пее", "Френч канкан" и др. Съавтор е на много от песните, които изпълнява. След смъртта ѝ в Париж е уреден музей "Едит Пиаф".

1943 - В ЯСТРЕБИНО СА РАЗСТРЕЛЯНИ 18 АНТИФАШИСТИ, СРЕД КОИТО 6 ДЕЦА. Всички са обвинени в укриване и подпомагане на нелегални. Убити са Стойне (7 г.), Иван (9 г.) и Надежда (12 г.) - 3 от общо шестте деца на Петър Калайджийски, Димитринка Стоичкова (11 г.), близначките Ценка и Цветанка (13 г.) - от семейството на Иван Димитров. След разстрела им шестте ястребинчета заедно с останалите възрастни са заровени в плитък гроб, който на следващия ден е разкопан, а телата са изгорени на клада.

1974 - ЗАПОЧВА ПРОДАЖБАТА НА ПЪРВИЯ ПЕРСОНАЛЕН КОМПЮТЪР. „Алтаир 8800" е създаден от американеца Хенри Едуард Робъртс. Машината разполага с 256 байта памет и панел с превключватели вместо клавиатура. Компютърът се купува чрез поръчка по пощата, а създателите му първоначално се надяват да продадат само няколкостотин комплекта за сглобяване, предназначени за ентусиасти, но са напълно изненадани, след като продават хиляди само през първия месец. „Алтаир" запалва искрата, породила микрокомпютърната революция през следващите няколко години.

1996 - УМИРА МАРЧЕЛО МАСТРОЯНИ, ИТАЛИАНСКИ АКТЬОР (Р. 1924 Г.). Известен е не само като един от най-добрите актьори на Италия, но и като ухажор на красивите жени, любител на хубавите ястия и страстен пушач. През Втората световна война е пратен в хитлеристки концентрационен лагер, но успява да избяга и да се скрие във Венеция. За киното го открива известният италиански режисьор Лукино Висконти. Сред по-известните ленти на Мастрояни са "Развод по италиански", "Осем и половина", "Очи черни" и др.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

19 декември 2013, година 10, брой 12 (109) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Еквадор и „мръсната ръка“ на „Шеврон“

Игнасио Рамоне

ПО ВРЕМЕ на неотдавнашното си официално посещение във Франция президентът на Еквадор Рафаел Кореа се срещна в Париж с група интелектуалци. Пред тях той изложи един от проблемите на страната си – конфликта, който противопоставя редица индиански общности от еквадорското поречие на река Амазонка на северноамериканската петролна компания „Шеврон“, обвинена, че руши околната среда и уврежда здравето на хиляди хора. На международно ниво този екологичен конфликт придоби емблематичен смисъл.

Еквадор е първата страна в света, която призна в Конституцията си изконните права на природата, като я провъзгласи за правен субект. Сега се сблъсква с мултинационалната компания „Шеврон корпорейшън“ – втора по важност в САЩ и шеста в света, срещу която са повдигнати много обвинения за замърсяване на различни места на планетата.

„Всичко започна през 1964 г., когато северноамериканската компания „Тексако“ [купена през 2001 г. от „Шеврон“] *започна експлоатация на широка зона от еквадорското поречие на Амазонка,* обясни Кореа. *Дейността ѝ продължи до 1992 г. На следващата година индианските общности от провинция Сукумбиос предявиха съдебен иск в САЩ срещу „Тексако“ заради замърсяването на околната среда и нанесените вреди на здравето на хората. Трябва да стане ясно, че не еквадорската държава се обърна към съда, а граждани, жертви на престъплението спрямо природата. „Шеврон“ наследи този иск, когато купи и погълна „Тексако“. Малко по-късно по искане на самата компания случаят бе прехвърлен към един еквадорски съд, тъй като американският отказа да го разглежда.“*

„Трябва да добавим, уточни министърът на външните работи Рикардо Патиньо, който придружаваше президента Кореа на парижката среща, *че преди да се оттегли окончателно от Еквадор през 1992 г., „Тексако“ обяви, че е „изчистила“ двата милиона хектара девствена гора, където оперираше. Това не само е невероятно, то е невярно, защото тази земя, както всеки би могъл да установи, е напълно замърсена. Десетки разливи от петрол са заразили реките и изворите. Водата в цялата област вече не е година за пиене. Умножил се е броят на заболяванията от рак сред населението. Изключителното биологично разнообразие е просто унищожено в цялата тропическа гора.“*

„И най-лошото е, че тогавашното еквадорското правителство, добави Рафаел Кореа, *е подписало през 1998 г. заключителен акт, в който признава, че американската компания е оставила всичко чисто, и я освобождава от всякаква отговорност за последствията от петролния ѝ произвол. Това е много важно. Този акт дава важен аргумент на „Тексако–Шеврон“. В случай на иск срещу нея компанията може да каже – и го казва с несравним цинизъм – аз предадох всичко чисто; имам атестация за това от еквадорската държава. Следователно всяка присъда срещу нас трябва да бъде поета от еквадорската държава, защото тя е отговорна за тази земя след нашето напускане...“*

В рамките на кампания, наречена „Мръсната ръка на „Шеврон“, Рафаел Кореа посети през септември силно замърсени участъци в поречието на Амазонка и показа нагледно последиците от дейността на американската петролна компания. БГНЕС.

„Трябва да се знае, че провинциалният съд на Сукумбиос осъди „Шеврон“, продължи президентът Кореа, *да плати обезщетение от 9,5 милиарда долара, задето е причинила „една от най-големите природни катастрофи в света“ от 1964 до 1990 г. Тази сума трябва да достигне 19 милиарда долара, в случай че компанията не се извини на пострадалите до няколко седмици след присъдата. Но „Шеврон“, за да дискредитира съдебното решение и да избегне отговорността, обяви, че адвокатите на ищците са фалшифицирали данните, оказали са натиск върху вещите лица и са декларирали, че има замърсяване там, където няма. И обжалва пред Националния съд.“* (1)

„Шеврон“ реши, продължи Патиньо, *да се постави под протекцията на Договора за взаимна защита на инвестициите, подписан между Еквадор и САЩ. Но този договор, по наше мнение, не се отнася до разглеждания случай, тъй като искът на индианските общности срещу „Шеврон“ беше предявен през 1992 г., а въпросният договор е от 1997 г. и няма обратна сила.“*

„С този аргумент, обясни Кореа, *„Шеврон“ се обърна към Постоянния арбитражен съд в Хага, който назначи за случая специален трибунал от трима съдии, назначени и платени от заинтересованите страни, един – от компанията, друг – от държавата, а третият – от двамата вече назначени съдии. Еквадорското правосъдие допусна грешката да назначи един от съдиите и така създаде впечатление, че Еквадор признава този арбитражен съд. А в действителност нашето правителство не го счита за компетентен.“*

„Този трибунал, добави Патиньо, *заключи през 2012 г., че Еквадор „не изпълнява международните закони, тъй като не се опитва да предотврати“ изпълнението на присъдата срещу „Шеврон“, задължаваща компанията да плати милиарди долари на различни индиански общности заради замърсяването на природата.“* Трибуналът настоява, че двете страни – еквадорската държава и „Шеврон“, са постигнали споразумение чрез заключителния акт, който освобождава „Тексако–Шеврон“ от бъдеща отговорност за последствията.

Арбитражният съд претендира също, че Еквадор е нарушил двустранния договор за инвестициите между Кито и Вашингтон, според който Еквадор трябва *„да вземе всички мерки, за да прекрати и да направи така, че бъде прекратено изпълнението вътре или вън от Еквадор на всяка присъда срещу американска фирма“.* В предходни решения този трибунал беше предупредил, че *„всяка загуба, произтичаща от изпълнението на присъдата на съда в Сукумбиос, ще бъде третирана като загуба, за която еквадорската държава ще е отговорна пред „Шеврон“ според международното право“.*

Президентът Кореа взе отново думата, за да обясни, че *„еквадорското правителство отхвърля решенията на арбитражния съд в Хага, на първо място, защото Еквадор в качеството си на държава не е замесен в този спор. Защищаваме правата на индианските общности, засегнати от замърсяването и жертви на произвола на петролната компания. Но не сме страна в съдебното производство. И от уважение към демократичния принцип за разделение на властите не искаме да се намесваме в работата на съдебната система.“*

„Но от друга страна виждаме, че днес, когато все повече се отнема суверенитетът на държавите, властта на арбитражните съдилища расте. Все повече те отсъждат в полза на мултинационалните компании. И ако не уважим присъдата на арбитражния трибунал, която все още не е окончателна, Еквадор може да бъде изолиран търговски и политически.“

„Всичко това е скандално, защото ако се приложи решението на съда, Еквадор ще наруши собствената си конституция, това би означавало, че правителството се намесва в правораздаването. А „Шеврон“ не само ще избегне задължението да плати за почистването на тропическата гора и да обезщети засегнатите общности, но дори ще поиска еквадорският народ да плати съдебните разноски...“

„Ние считаме, че този случай е не юридически, а политически, насочен срещу правителството ни, завърши президентът Кореа. *Затова апелираме за международна солидарност. Навсякъде се образуват комитети в подкрепа на нашата Гражданска революция. И каним всички свои приятели в Европа и в света да изразят негодуванието си срещу надменността на мултинационалните компании, които рушат околната среда, а после си измиват ръцете. „Мръсната ръка“ на „Шеврон“ не трябва да остане ненаказана.“*

---

(1) На 12 ноември Националният съд на Еквадор потвърди присъдата, по силата на която северноамериканската петролна компания „Шеврон“ трябва да плати 9,5 милиарда долара заради замърсяването на еквадорското поречие на река Амазонка.

13 декември 2013. Игнасио Рамоне, автор на биографичната книга „Сто часа с Фидел“, разговаря в Хавана с вдъхновителя на латиноамериканската лява вълна, която днес залива континента. През юли т.г. Рамоне публикува под заглавие „Уго Чавес. Първият ми живот“ разговорите си с починалия неотдавна венецуелски лидер. От началото на идващата година „Монд дипломатик“ започва подготовка за издаване на книгата на български език. *Снимка:* Личен архив на Игнасио Рамоне.

Le Monde diplomatique - *испанско издание*
Превод Венко Кънев

Циклонът, лошите и бедните

Удобни виновници във Филипините

След като бяха пометени от един от най-опустошителните циклони в цялата им история, Филипините с мъка лекуват раните си. Макар страната да се слята за една от държавите, които ограничават най-ефективно опасността от бедствия, управниците ѝ определено проявяват склонност да бягат от отговорност, като търсят изкупителни жертви.

Жан-Кристоф Гаяр
и Джейк Ром Кадаг*

МЕЖДУ 1950 г. и 2012 г. 536 мащабни бедствия (1) са сполетели Филипините според базата данни на Центъра за изследване на епидемиологията на бедствията. Колкото и да са поразителни, тези стихии не заличават факта, че хиляди филипинци всекидневно се борят със свлачища или по-малки наводнения, които застрашават здравето, прехраната и образованието на децата им. Вместо да се противодейства на първопричините за тази ситуация обаче, там се търсят виновници: „природата“, „лошите“, „бедните“.

В една геологически нестабилна страна, през която всяка година преминават двадесетина циклона насред климатичните промени в света, за част от научните среди, за медиите и за политическите управници е ясно, че природата е една от причините. Въпреки това, климатичните и геологическите данни от края на испанския колониален период сочат, че циклоните, земетресенията, изригванията на вулкани и цунамитата не са по-чести днес, отколкото в края на XIX век. Например, между 1881 и 1898 г. средно двадесет и един циклона са преминавали годишно през страната, срещу петнадесет през втората половина на XX век.

Днес наводненията, които придружават повечето бедствия, са зачестили, но те не се дължат на увеличение на валежите, нито на съществено покачване на морското равнище. Причинени са по-скоро от много бързото отлагане на утайки по делтите на главните реки, тъй като все по-голямо количество подпочвени води се изпомпва за домакински и селскостопански нужди. Същото се отнася и за свлачищата. Днес те се наблюдават по-често, но се дължат основно на масовото обезлесяване и на ерозията на почвите – две явления, които не са причинени от природата, а от човешката дейност.

Тежестта на колониалното наследство

За „лоши“ се смятат врговете на държавата, сред които се нареждат комунистическото партизанско движение на Новата народна армия (ННА) и нарушителите, които извършват незаконна сеч, обвинявани, че причиняват обезлесяването и съпътстващите го свлачища. Но фактът, че дървосекачите могат да действат безнаказано, означава, че разчитат на подкрепа от страна на местните политици или че те самите са на власт. ННА пък е против правителството най-вече заради провежданата от него неолиберална политика, а опазването на околната среда е едно от основните ѝ революционни искания (2).

В „лошите“ влизат и онези, които не зачитат моралните ценности, утвърдени от държавата и нейния съюзник – църквата. За много филипинци, да не спазят някои морални и религиозни принципи, означава да се изложат на божието наказание. *„Трябва да знаем, че всички бедствия, сполетящи нашия народ, не са случайни, а са следствие от (...) нашето непокорство спрямо истината на божието слово“*, заяви религиозният водач Еди Вилянуева след поредицата от бедствия през 1995 г. (3).

Правителството и медиите се нахвърлят и срещу бедните, особено срещу заселниците в нерегулираните квартали. Обвиняват ги, че влошават наводненията, тъй като затрудняват отводняването, понеже изхвърлят отпадъците си в каналите. Обвиняват и жителите на планинските райони, че са в основата на мащабното обезлесяване и ерозията на почвата, понеже горят горите, за да садят земеделски култури, и секат дърва за огрев. След страшните наводнения, засегнали Манила през 2009 г., представител на правителството заяви, че е *„препоръчал горещо тези хора* [тоест четиристотин хиляди незаконни заселници] *да бъдат изселени от застрашените райони и да не им се разрешава да се връщат“* (4). Сякаш тези хора не са били принудени, за да оцелеят, да се настанят в рискови зони, да влошават наистина околната среда, без средства да се защитят от природните стихии. За тях заплахата от сезонно прииждане на река, от свлачище или от изригване на вулкан на всеки десет години се оказва по-поносима от борбата с нуждата и глада (5).

Неспособността на най-бедните да посрещат всекидневните си нужди и да се предпазват от природните опасности не се обяснява с недостатъчни познания, а с неравномерно разпределение на ресурсите. Всяко поредно бедствие потвърждава тази истина. Всеки път загубите са различни – едни сгради устояват, други се срутват, едни хора оцеляват, други загиват. И днес, след циклона „Хаян“ („Йоланда“ за филипинците), наблюдаваме това явление. Поради бедствията става все по-трудно човек да намери подслон и прехрана и да бъде чут на политическата сцена. Неравномерното разпределение на богатствата и на средствата за защита е свързано с колониалното наследство, със съвременните политически и икономически стратегии на държавата, както и с натиска, упражняван от международната конюнктура.

Три века и половина испанска колонизация (1565-1898) са благоприятствали създаването на един ограничен елит, който държи контрола над по-голямата част от земите и останалите ресурси на страната. Половин век американско господство след испанците само засилва тази тенденция. Така в началото на XXI век около 10% от филипинските фамилии контролират 33,9% от богатствата на страната, докато 10-те процента най-бедни притежават едва 2,4% от тях. Това неравенство особено силно бие на очи в селските райони, където една трета от земеделците не притежават земите, които обработват. Голям брой селяни без земя предпочитат да мигрират към планините, податливи на свличания, или към склоновете на вулканите, за да могат да разполагат с плода на труда си, вместо да останат в равнините, където са длъжни да предават между 50% и 75% от реколтата си на едрите земевладелци. Растящото заселване в изложените на природните стихии места, изоставени преди именно защото са опасни, предизвиква голям брой бедствия.

Политическите и икономическите стратегии на филипинската държава задълбочават гореописаното явление (6). Всички правителства от 1960 г. насам водят неолиберална политика. Редица обществени услуги бяха приватизирани, като снабдяването с вода и електричество през 90-те години. От това обикновено се облагодетелстват приближените на властта, за сметка на най-бедните, чийто достъп до средствата за защита е все по-ограничен. Наред с това, държавата поощри износа, но от това се възползваха най-вече близките на режима, работещи в търговията. Плячкосването на горския ресурс пък поражда образуването на свлачища. А отварянето на границите за международната търговия, в частност за международните компании от хранително-вкусовата промишленост, не само ускори деградацията на почвите, но и допринесе да бъдат отнети земите на дребните селяни и местните коренни общности, които по този начин загубиха контрол над своя поминък (7).

(На стр. 8)

* Жан-Кристоф Гаяр е професор в Окландския университет, Джейк Ром Д. Кадаг е научен сътрудник в Изследователския институт за развитие в Монпелие. Автори (заедно с Еманюел М. Луна) на „Sa kandungan ng kalikasan: catastrophes, environnement et développement aux Philippines“ (Бедствия, околна среда и развитие на Филипините), в William Guéraiche (съставител), *Philippines contemporaines*, IRASEC - Les Indes savantes, Банкок-Париж, 2013.

(1) Отчетени са бедствия, причинили смъртта на минимум десет души, нанесли щети на поне сто души или наложили да се предостави международна помощ.

(2) Вж. Philippe Revelli, „Philippines, terres à l'encan“ (Филипините, земи на търг), *Le Monde diplomatique*, октомври 2012.

(3) Eddie Villanueva, „RP's disasters not incidental occurrences“ (Бедствията във Филипините не са случайни), *Philippines Star*, Манила, 7 октомври 1995.

(4) Cecil Morella, „400,000 lakeshore squatters key to fixing floods“ (400 000 незаконни заселници по бреговете на езеро са ключ за справяне с наводненията), *Philippine Daily Inquirer*, Манила, 8 октомври 2009.

(5) Вж. *People's Response to Disasters: Vulnerability, Capacities and Resilience in Philippine Context* (Как хората се справят с бедствията: уязвимост, способности и издръжливост във филипинския контекст), Center for Kapampangan Studies, Angeles City, 2011.

(6) Walden Bello, Herbert Docena, Marissa de Guzman, Marylou Malig, *The Anti-Development State: The Political Economy of Permanent Crisis in the Philippines* (Държава, спираща развитието: политическа икономия на постоянните кризи във Филипините), Филипински университет, Катедра по социология, Quezon City, 2005.

(7) Robin Broad, John Cavanagh, *Plundering Paradise: The Struggle for the Environment in the Philippines* (Плячкосван рай: борбата за околната среда във Филипините),University of California Press, Бъркли, 1993.

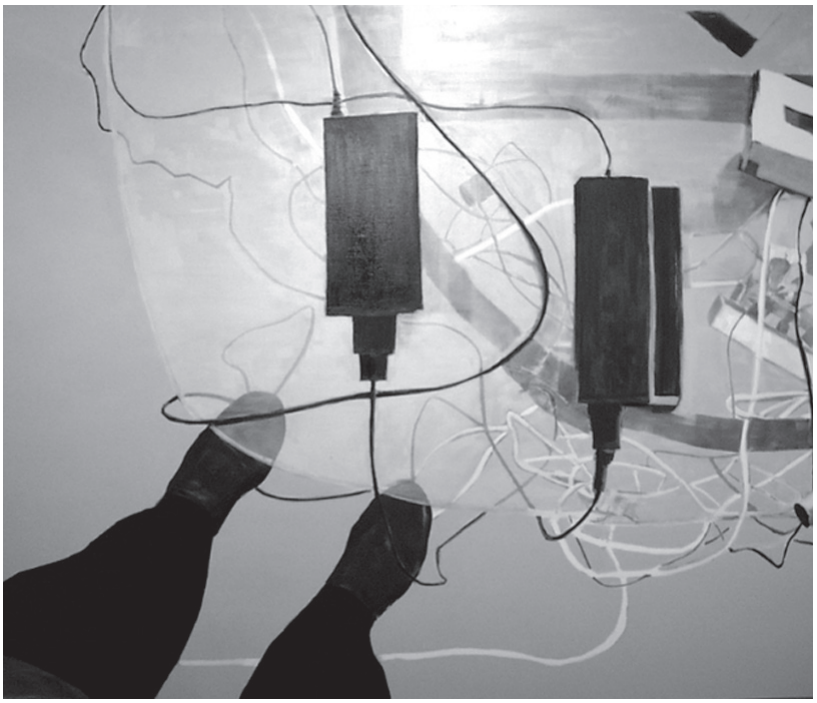
Снимки БГНЕС

Империята на видеоигрите

***Дълго време значението на видеоигрите беше подценявано. Прекъснатата по-рано връзка между младите, които играеха на тях, и възрастните ги отпращаше в категорията на вулгарните развлечения. Но запалените по играта „Пакман“ вече споделят една обща култура с децата си. С небивалата си изчислителна мощ игралните конзоли предлагат въображаем свят, графики и сценарии, сравними с тези в киното. Само че тук играчът е актьор. Това социално явление отразява едно двойствено отношение към света. Амбицията е да се постигне бягство от реалността, но с известен реализъм. В САЩ, Япония, а сега и в Канада, възходът на тази индустрия почива върху традиционните рецепти на глобализацията: подизпълнители, социален и фискален дъмпинг* (стр. 4-5). *Гигантите в сектора въртят милиарди и потриват ръце – видеоиграта, вече утвърдена като уважавана културна форма, излиза извън пределите на дома* (стр. 6-7). *И вече е инструмент на политиката и инструмент за управление* (вж. по-долу).**

Прочетете тази статия, за да спечелите точки

Беноа Бревил и Пиер Рамбер

ВСЯКА година на 30 април Амстердам организира „Празник на кралицата“ – огромен базар, по време на който мъжете проявяват отблъскващия навик да уринират по улиците. Колкото и глоби да налагаше полицията, изглежда нищо не можеше да сложи край на тази традиция. Докато водоснабдителната компания „Уотърнет“ не прибягна до необичайна мярка – инсталира по улиците електронни писоари, свързани с екрани. Така докато се облекчават, амстердамските шегаджии виждат на екран образа на своя аватар и постигнатия резултат. В края на деня на победителя в конкурса „Голямото пикаене“ се възстановява сумата от последната му сметка за вода. Екран, точки, класация, награда – тези елементи, заимствани от света на игрите, довели до намаляване на неприятните миризми.

„Игрите не са само развлечение (…) *Те са истинско решение на проблемите и източник на щастие“* (1), пледира социоложката Джейн Макгонигъл, пламенна жрица на игровото начало. Като внушават на хората да възприемат добро поведение в замяна на някаква символична или материална награда в развлекателна рамка, игрите, според нея, биха могли *„да претворят всичко – от държавата, здравеопазването и образованието до медиите, пазара и предприемачеството“*. Биха били способни дори да *„установят мир в света“*.

Тези екстравагантни на вид изявления се вземат на сериозно от все по-голям брой предприятия, администрации и местни общности, загрижени да поведат своите клиенти или потребители по релсите на доброто поведение по забавен и ефикасен начин. Игровото начало се вдъхновява от силно оспорваната теория на „оперативното привикване“, създадена от психолога Бъръс Фредерик Скинър (1904-1990) (2), който я експериментира най-напред върху гризачи. Действията им могат да бъдат повлияни от *„външни мотиви“* – отрицателни (наказание, страх от наказание) или положителни (стремеж към удоволствие или награда). Електронните писоари в Амстердам принадлежат на втората категория.

Макар томболите, организирани в полза на благотворителни дела, да изпълват с живот празничните зали от векове, съвременното движение за утвърждаване на игровото начало се опира на съчетанието на три специфични елемента: множеното на индивидуалните екрани; разцвета на възможностите за съхранение и обработка на лични данни; господството на една идеология, която свежда човека до машина за пресмятане на интереси, настроена така, че да обръща внимание единствено на това, което изглежда забавно или изгодно. *„Малцина сред ентусиазираните поддръжници на игровото начало подчертават този паралел, но начинът, по който игровата механика е колонизирала живота ни, пряко отразява експанзията на пазарната логика в недрата на нашите социални, културни и политически институции*, отбелязва анализаторът на новите технологии Евгений Морозов. *Да се използват игри, за да бъдат стимулирани хората да си вземат лекарствата, да спрат пушенето или да ходят на училище, не е много различно от това да им се плаща, за да правят тези неща.“* (3)

Но идеята за промяна на света чрез видеоигрите беше повдигната от независими софтуерни инженери, които искаха да използват информатиката, за да осветлят някои обществени механизми и да подпомогнат развитието на политическото съзнание. Така например, видеоиграта „Макдоналдс“ поверява на играча ролята на управител на мултинационалната компания, за да му разясни брънките на индустрията за бързо хранене – от лобизма в Конгреса на САЩ до корупцията в страните от Юга. Създадената от Джош Он *Антивоенна игра* позволява човек да се превъплъти в президента на САЩ, воюващ срещу тероризма, и разкрива съглашателството между икономическите, военните и медийните интереси.

Тези *„убеждаващи игри“* (4), по думите на социолога Ян Богост, нямат много общо с игровите подбуди, които се практикуват днес. Защото награждавайки добрите практики (да паркираш на определеното за това място, да се грижиш за здравословното си хранене и др.), играта въздейства върху следствията, а не върху причините. „Нисан“ например предлага на водача на своя последен модел електрически автомобил да печели точки, като избягва ненужното натискане на педала на газта – резултатът се изписва на бордното табло заедно с резултатите на други автомобилисти от региона (5). Така японският конструктор поощрява придобиването на рефлекс, а не разбирането на причините, поради които е важно да се пести енергия. Виртуалният медал, връчен на най-умерения шофьор, би могъл също така добре да подхожда на една правилно дресирана маймуна.

С механизмите за моментално актуализиране и видимост върху смартфона, получаването на бонуси чрез точкова система улеснява сравнението и следователно съревнованието с други участници в „играта“. Тази система предлага безкрайни разновидности. За да не се препълват затворите, консултантската фирма „Делойт“ предлага в доклад, публикуван през март 2013 г., хората с условни присъди да бъдат поощрявани да спазват задълженията си с помощта на едно приложение за смартфони, което ще им носи точки (за намаление на присъдата) всеки път, когато се явят навреме на задължителните срещи в периода на пробация, или пък ще им отнема точки, ако се отдалечат от определената им зона (6).

Метод, способен да влияе върху поведението на хората, без те да си дават сметка за това, не можеше да убегне за дълго от вниманието на пазарния свят (7). Предприятията бързо разбраха какви ползи могат да извлекат от света на игрите, за да назначават и обучават служителите си, да повишават производителността им, да не изпускат клиентите си или да им представят продуктите си. Консултантската фирма „Гартнър“ предвижда, че до 2015 г. 70% от двете хиляди най-големи световни компании ще използват развлекателни технологии. В САЩ пазарът на цифровите игри, който възлизаше на 100 милиона долара през 2010 г., се очаква да достигне 1,6 милиарда долара през 2013 г. (8).

(На стр.8)

(1) Jane McGonigal, *Reality Is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World* (Разчупена реалност: защо игрите ни правят по-добри и как те могат да променят света), Penguin Books, Ню Йорк, 2011.

(2) Burrhus Frederic Skinner, *The Behavior of Organisms* (Поведението на организмите), D. Appleton - Century Company, Ню Йорк – Лондон, 1938.

(3) Evgeny Morozov, *To Save Everything, Click Here: Technology, Solutionism and the Urge to Fix Problems That Don't Exist* (За да запазиш всичко, кликни тук: технологии, винаги налични решения и стремеж да се решават проблеми, които не съществуват), Penguin Books, Лондон, 2013.

(4) Ian Bogost, *Persuasive Games: The Expressive Power of Videogames* (Убеждаващи игри: изразителната сила на видеоигрите), The MIT Press, Кеймбридж (Масачузетс), 2010.

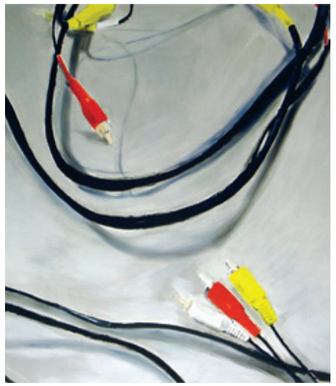
(5) Rachael King, „The games companies play“ (Игрите, които играят компаниите), *Bloomberg Businessweek*, Ню Йорк, 5 април 2011.

(6) Evgeny Morozov, „Imprisoned by innovation“ (В плен на нововъведенията), *The New York Times*, 23 март 2013.

(7) Вж. Лора Рем, „Новата“ икономическа наука, още по-лоша“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 4 юли 2013.

(8) Gabe Zichermann, „Gamification is here to stay“ (Игрите наложиха трайно влиянието си), *The Atlantic*, Вашингтон, 29 август 2011.

Индустрията за видеоигри се чувства като у дома си в Канада

Ако кажете „видеоигри“, събеседникът ви спонтанно ще помисли за САЩ или Япония, но не и за Канада. Именно тази страна обаче се превърна в предпочитана дестинация за независимите създатели на игри и за големите компании в тази област, след като отвори широко данъчните си обятия.

Юлис Бержьорон и Жан-Франсоа Надо*

ТАЗИ есен два световни мастодонта във видеоигрите се сблъскаха чрез прескомюникета и създадоха напрежение сред инвеститорите. От една страна, на пазара се появи игра от поредицата *Дългът зове*, при която мисията на играча е да убие с пушка възможно най-много врагове в свят, вдъхновен от Втората световна война. От друга, излезе петата игра от поредицата *Голямата автомобилна кражба* (*GTA V*). Тя превръща играча в бандит, действащ в разяждан от престъпността мегаполис, който странно много прилича на Лос Анджелис. В средата на септември американският издател TTWO уведоми финансовите информационни агенции, че *GTA V* е спечелила от продажби 800 милиона долара само за едно денонощие. Три седмици по-късно компанията „Активижън“, разпространяваща *Дългът зове*, ликува – 1 милиард долара печалба в деня, в който пуска играта на пазара. За сравнение, филмът *Аватар*, един от най-успешните в световен мащаб през последните години, събра един милиард долара едва на деветнадесетия ден от премиерата си. Само за 2012 г. процъфтяващата индустрия на видеоигрите отбеляза 63 милиарда долара годишен търговски оборот (1). Това е повече от филмовата индустрия и най-малко два пъти повече от спечеленото в света на музиката.

В този сектор, където парите се ринат с лопата, Канада изненадващо се оказа главно действащо лице. Всичко започна в Монреал през 1997 г., когато Бернар Ландри, министър на финансите на Квебек, реши да се създаде мултимедийно градче. За да се осъществи тази мечта, компаниите в сектора поставиха две условия – да им бъдат предоставени сгради и либерален полъх да разчисти хоризонта от все още прекалено мрачните за вкуса им данъчни облаци. И двете им искания бяха удовлетворени. Френският създател на игри „Юбисофт“ (*Кредото на убиеца*, *Рейман*, *Далечен плач*, *Сплинтър Сел*) беше сред първите желаещи.

За да се установи в Монреал, френската компания поиска за период от три години по 25 000 канадски долара на година за всяко новосъздадено работно място. Правителството се съгласи, въпреки че това не се харесва особено на квебекските компании в сектора, към които нямаше подобно отношение. По онова време Луиз А. Пера, директорка на мултимедийния консорциум „Сезам“, обобщи всеобщото недоволство по следния начин: *„Ние не можем да одобрим изпълнението на този проект, който забравя местната индустрия.* (…) *Твърдо сме убедени, че с отпусканите на „Юбисофт“ средства Квебек би могъл сам да създаде същия брой работни места. Да се създаде данъчен рай основно за чуждестранните компании, не е справедливо и може да дестабилизира една обещаваща, но все още крехка индустрия.“* (2) Няколко месеца по-късно правителството на провинцията обяви, че данъчните облекчения ще обхванат целия сектор. Така бяха поставени основите на специализиран индустриален център.

Влизането на „Юбисофт“ в Монреал бележи създаването на икономически модел, чиито разклонения днес се простират в цяла Канада. След Квебек и други канадски провинции приеха с отворени обятия тази глобализирана индустрия, като на свой ред осигуриха щедри данъчни облекчения върху заплатите (от 17,5% в Британска Колумбия до 40% в Онтарио). Към тях трябва да се прибавят и преимуществата, предлагани от самите градове. Например, Монреал доскоро предоставяше триста безплатни места за паркиране на служителите на „Юбисофт“ в един от най-натоварените квартали на метрополиса.

Център за обучение на млади разработчици

Благодарение на тези мерки Канада се превърна в третия по големия производител на видеоигри в света, след САЩ и Япония. Очаква се до 2017 г. търговският оборот на тази индустрия да нарасте с по 6,5% на година и да достигне 87 милиарда американски долара. В Канада работят повече от триста двадесет и пет студиа за разработка на видеоигри. Освен мастодонтите „Уорнър“, „Юбисофт“ и „Електроник Артс“, откриваме и множество по-малки, но вече световно известни компании като „Геймлофт“, „Активижън“, „Фънком“ и „Ейдос“.

С времето, както се случи в Япония преди няколко десетилетия, в страната се зароди своеобразна общност по интереси и се разви култура на видеоигрите. Компаниите направиха всичко възможно, за да го постигнат. „Юбисофт“ например полага усилия да опознае бъдещите си клиенти и да поддържа интереса им, като всяко лято открива центрове за развлечения, предназначени за младежите от 12 до 25 години. От 2012 г. Филип Търп, отговорник по специалните проекти на мултинационалната компания, организира т. нар. Академия – център за обучение, в който участниците създават собствени игри, отговарящи на точни задания и следвайки изискванията на компанията, като време за създаване, срокове за доставка и др. „Юбисофт“ обаче отива по-далеч. През 2011 г. заедно с университета на Монреал финансира създаването на университетска индустриална катедра (CRSNG-Ubisoft), чиято основна цел е да формира среда и компетентен персонал за нуждите на индустрията.

Предприемачите в сектора твърдят, че двадесет и седем хиляди работни места пряко и косвено зависят от присъствието им в Канада. Средногодишната заплата в студио за разработване на видеоигри е 72 000 канадски долара, тоест 2,5 пъти повече от заплатата на средностатистически жител на Квебек. *„Това са млади специалисти, които обичат ресторантите и културните мероприятия, тоест, хора, които харчат и движат икономиката. Всичко се връща към данъкоплатците“*, уверява Самюел Жирарден, един от създателите на „Гейм он аудио“, компания от Монреал, специализирана в звуково оформление на игри. Иначе казано, население по мярка (3).

Впечатляващата операция, проведена от Квебек, може обаче да се обърне срещу него. Пристигането в Монреал на гиганти в индустрията, като „Уорнър Брос Геймс“, ускори темповете на наемане на персонал и привличането на служители от други фирми. „Юбисофт“ побърза да предупреди, че трябва да се спре установяването на нови студиа за видеоигри, за да се осигури оцеляването на съществуващите.

В реч пред търговската камара през зимата на 2011 г. Янис Мала, президент на „Юбисофт Монреал“, дори заяви, че недостигът на *„ветерани“* може да доведе до затварянето на някои студиа. Той изтъкна, че две хиляди работни места са били закрити в Британска Колумбия, около Ванкувър: *„Индустрията на видеоигрите във Ванкувър сляпо разрешаваше да се откриват нови и нови студиа и насърчаваше един прекалено бърз и нетраен растеж. Ето защо тя не успя да си подсигури качествена, изобретателна и технически грамотна работна ръка. Това веднага се отрази на качеството на произвежданите там игри.* (…) *Сигурно мислите, че съм черногледа. Аз обаче бих казал, че съм реалист.“*

Автор на илюстрациите в досието е Miltos Manetas

Малките студиа залагат на игрите за телефон и таблет

Откъде обаче идват „ветераните“, които студиата търсят така усърдно? За момента компаниите набират голяма част от опитните кадри в чужбина. За да задържат специалистите си, освен прилична заплата, големите компании им предлагат и бонуси в натура. Две хиляди и четиристотинте служители на „Юбисофт Монреал“ разполагат например със забавачка, медиатека, фитнес зала и клиника.

Въпреки че броят на компаниите в сектора на видеоигрите в Канада се увеличава, гигантите си поделят лъвския пай. Преди десетина години една трета от работните места в сектора се осигуряваха от големите компании. Днес този дял достига 90%. С увеличаването на възможностите на компютрите и конзолите малките студиа се насочват към нови платформи. По-евтините за създаване игри за телефони и таблети изглежда са бъдещето на независимите студиа, макар да са подчинени на условията, налагани от разпространителските мрежи, начело с „Епъл стор“ и „Уиндоус фон стор“.

В Канада, както и в други страни, пазарът на игрите все повече се разделя на два лагера. Първият обхваща игрите от висок клас (AAA) като *GTA V*, за които гигантите отпускат колосални бюджети. През септември огромни рекламни билбордове с образа на пищна героиня по бикини оповестиха на жителите на Монреал, Париж и Лондон, че играта излиза на пазара. Тя е разработена с бюджет от 270 милиона долара. Очевидно не всяко студио може да осигури подобни средства.

В другия лагер са игрите за мобилни платформи – телефони и таблети. Те се превръщат в основен двигател за развитие на студиата с по-скромни възможности. Изглежда, че така очакваният икономически напредък в сектора навярно ще се осъществи именно в това направление, чрез поредица от малки крачки на компаниите с ограничени средства.

В тази област се залага особено много на ефекта, който може да имат предлаганите малки платени екстри за играещите лесни, популярни игри като *Бонбонена сага* и *Приключенски светове*. В последния случай например персонажът тръгва на мисия срещу чудовища, които би победил по-лесно, ако играчът плати за виртуална броня, продавана онлайн. Днес този вид простички игри генерират до 10% от търговския оборот на индустрията за видеоигри в световен мащаб и отчасти обясняват разочарованията от някои по-амбициозни, но по-класически игри. *Принцът на Персия* на „Юбисофт“, замислена преди появата на таблетите и на все по-многобройните приложения за мобилни устройства, се изправи срещу стена, дори и след като през 2010 г. студиата „Дисни“ заснеха филм по нея.

Все повече жени и хора в по-зряла възраст играят на мобилни устройства

В световен мащаб продажбите на таблети са се увеличили с 78%. Само през последната година са продадени сто двадесет и осем милиона устройства според Международната информационна корпорация (IDC). Наблюдава се и бум в продажбите на т. нар. интелигентни телефони – над един милиард през 2013 г. Именно в тези бързо развиващи се сектори, а не в скъпите класически конзолни игри, се съсредоточават усилията и надеждите за големи печалби.

Мобилните устройства вдъхнаха нов живот във вселената на видеоигрите, като й осигуриха нова публика, а именно жени и хора в по-зряла възраст. Противно на общото впечатление, този вид развлечения вече не са привилегия единствено на подрастващите, вечно търсещи силни усещания и скрити в бърлогите си. В Северна Америка средната възраст на любителите на видеоигри е 35 години. Мъжете и жените са еднакво запалени.

Появата на нови платформи промени също традиционната производствена схема на игрите. *„Днес някои разработчици на игри от висок клас работят на принципа на американските производители на телевизионни сериали. Подобно на пилотните епизоди по телевизията, те пускат един епизод от играта, за да опипат почвата, преди да продължат да работят и да инвестират допълнителни средства“*, обяснява Жирарден. През 2012 г. „Телтейл Геймс“, създателят на популярната игра *Ходещите мъртъвци*, пусна за период от осем месеца петте епизода от първия сезон на играта. Това позволи тя да бъде подобрена на базата на коментарите след всеки епизод.

В тази все по-сложна техническа вселена е обичайно да се използват подизпълнители. Миналата година 40% от канадските предприятия са изнесли част от производството си, 11% от тях – извън границите на страната, основно в САЩ, Източна Европа, Китай и Обединеното кралство. В Квебек повече от тридесет фирми предлагат услуги като подизпълнители. Сигурността и художественото ръководство на играта се разработват в Квебек, а след това различни части се поверяват на други студиа в чужбина, под формата на вътрешни подизпълнителски услуги към предприятието или на напълно външни фирми.

На подизпълнителите се възлагат както поръчки на високо ниво, така и на ниско, като например проверка на функционалността на играта. В този случай *„се наемат младежи на минимална заплата“*, обяснява журналистът Адил Букен, който е заемал подобна длъжност при пристигането си в Монреал. Като много други младежи, той е трябвало да тества различните функции на дадена игра в продължение на часове по всевъзможни начини. Освен това Букен отбелязва, че всички дейности в тази среда са на английски език, въпреки че повечето служители обикновено говорят френски.

Все по-голямо е изкушението част от производството да се изнесе в Азия, където заплатите са от пет до десет пъти по-ниски. В САЩ годишната заплата на програмист е приблизително 55 000 долара, докато в Индия е едва 4700 долара. Работата на дизайнер, нает за 66 000 долара годишно в страната на чичо Сам, сега може да се върши само за 7000 долара. Нищо чудно, че индийската индустрия на видеоигрите отбеляза светкавичен ръст през последните години, като нарасна от малко повече над 50 милиона долара през 2006 г. на 277 милиона долара през 2012 г. Групата KPMG смята, че секторът ще продължи да отбелязва годишен ръст от средно 22% през следващите пет години и така ще достигне 776 милиона долара. Дали Индийският полуостров няма скоро да се превърне в новото Елдорадо на видеоигрите?

„Не мисля, че японските игри могат отново да станат популярни отвъд Океана“

„По отношение на подизпълнителите тази индустрия не се различава особено от другите фабрични производства“, установява Жирарден. В Япония вече близо 80% от разработчиците потвърждават, че са изнесли в друга държава един или няколко производствени етапа, сред които анимацията (65%), програмирането (58%) и художественото творчество (47%). Седалищата на фирмите вече са преди всичко невралгични, координационни центрове, около които гравитират екипи от разработчици. Засилването на конкуренцията, повишаването на производствените разходи и изискванията за постигане на висока възвръщаемост, които си налагат компаниите, принуждават разработчиците да намаляват разходите си по всички възможни начини чрез класическите капиталистически средства.

Едно нещо е сигурно – най-новите тенденции при видеоигрите вече не се определят в Азия, както беше дълго време. От началото на 80-те до средата на 90-те години на XX в. – златното време на аркадните игри, Япония изглеждаше пълновластен господар, отчасти заради технологичния си напредък. Но скоро след това модата на класическите игри, създадени в Япония, които се играят на специални конзоли, започна да отминава. Делът на японците в сектора намаля от 50% през 2002 г. на скромните 10% днес. Това отстъпление би могло да се обясни с непоносимостта на западните потребители към националните особености, заложени в тези свръхусложнени игри, още повече че хората вече имат на свое разположение игрови светове, които съответстват в по-голяма степен на доминиращото светоусещане.

През 2010 г. Кейджи Инафуне, един от създателите на известната поредица *Мегамен* (по онова време ръководител на производството за целия свят на „Капком“), заяви, че Япония изостава с най-малко пет години. *„Не мисля, че японските игри могат отново да станат популярни отвъд Океана. Същото е и със сушито. Всички на Запад го обичат, но няма как да им се сервира суши, каквото се сервира в Япония.“*

Юлис Бержьорон и Жан-Франсоа Надо

(1) „Ройтерс“, 10 юни 2013.

(2) Louise A. Perras, „Ubisoft et la place unique du Québec sur l'inforoute“ („Юбисофт“ и уникалното място на Квебек в областта на информационните технологии), *Le Soleil*, Квебек, 17 март 1997.

(3) „Jeux vidéo: une industrie culturelle innovante pour nos territoires“ (Видеоигрите: изобретателна културна индустрия по нашите земи), доклад пред Сената от Андре Гатолен и Брюно Ретайо, Париж, 18 септември 2013.

* Юлис Бержьорон – журналист, Жан-Франсоа Надо – журналист и историк, Монреал.

Елдорадо на рекламите

През 2009 г. рекламният пазар в сферата на видеоигрите възлиза на 699 млн. долара. През 2014 г. може да надхвърли 1 млрд. долара.

„In game advertising“ (Рекламата в игрите), *Malone Media Group, Хюстън, 27 септември 2013.*

Цените за включване на дадена марка в някоя игра варират – от стотици хиляди до милиони долари в зависимост от равнището на включването ѝ. Средната цена за стандартно включване е от 200 000 до 400 000 долара.

Amy Johannes, „In the game“ (В играта), Promo, Денбъри (Кънектикът), февруари 2006.

Не ползваш носна кърпичка, ползваш „Kleenex“. Не ядеш пакет чипс, ядеш „Фрито“ или „Дорито“. Когато играеш на видео игра, не искаш да отидеш с колата в ресторант за пържени пилета, а искаш да отидеш в KFC.

Майк Фишър, заместник-председател на „Sega USA“, цитиран в Jürgen Kleeberger, „Online gaming as marketing and sales catalyst“ (Игрите в интернет като катализатор в областта на маркетинга и продажбите), университетът в Санкт Гален, 2002.

Игрите, базирани на „реалния“ живот, бързо биха загубили своята реалистичност, ако бъдат лишени от присъствието на известни марки. Ако днес в една приключенска игра действието се развива в градска среда, а по улиците, по които минава героят, няма никакви търговски послания, човек вероятно ще се запита къде и кога се случват събитията. На коя планета?

Автомобилно състезание, което не позволява избор на точна марка или модел, би загубило своя чар и правдоподобност. Спортна среща без рекламни пана покрай терена не би била реалистична. Вещи от всекидневния живот, трудни за идентифициране, без конкретна марка биха изглеждали някак чуждо.

Jean-Marc Lehu, La publicité est dans le film. Placement de produits et stratégies de marque au cinéma, dans les chansons, dans les jeux vidéo... (Реклама е във филма. Включване на маркови стоки и стратегии в киното, песните, видеоигрите...), Editions d'Organisation, Париж, 2006.

28% от играещите видеоигри свалят песните от интернет, а 21% купуват CD, след като са чули музиката, докато са играли (при изключително запаление играчи процентите са съответно 37% и 34%). Ето защо за увеличаване на личната си популярност музикантите днес предпочитат, вместо да издават собствени дискове, песните им да излизат на звуковата лента на видеоигрите.

Ashley J. Swartz,The Value of the Game (Стойността на играта), Eiko Media, Детройт, 2004. Цитирано от Alexandre Cahuzac, „Le placement de produits et de marques dans les jeux en ligne massivement multijoueur“ (Включването на стоки и марки в онлайн игрите, които в голямата си част са за много играчи), магистърска дипломна работа, университет Париж IV, 2006 .

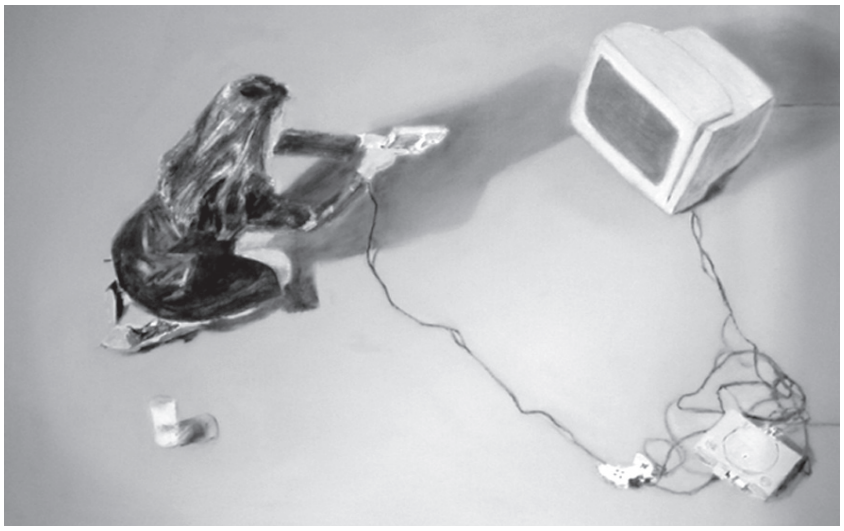
Le Monde diplomatique
Превод Лилия Герджикова

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

„Супер Марио“

Докато преди двадесетина години нерядко виждахме електронни игри, които заимстват сценария си от кинопродукции, днес често се наблюдава обратното явление. Това е един от белезите за културното утвърждаване на тази индустрия.

Матю Трикло*

ВИДЕОИГРАТА претърпява многобройни промени след изобретяването ѝ в началото на 60-те години на XX в. от увлечени по информатиката студенти от Масачузетския технологичен институт (MIT) – светая светих на американския военно-научен комплекс. Днес тя изживява съдбовен момент. С подобна ситуация преди нея са се сблъсквали редица други културни форми, надживели неизменно подозрителния статут на популярно развлечение (*забавление за неграмотни*, по безмилостния израз на Жорж Дюамел за киното през 30-те години на XX в. [1]) и получили своеобразно естетическо признание. Видеоигрите вече се превърнаха в култура, разкъсвана подобно на много други между индустриалното производство и народното творчество.

Това събитие придобива смисъл от гледна точка на културната история и народната култура. То свидетелства за откриването на ново отношение към образите и художествената измислица, както и за значителна еволюция в начините на игра. Значението на видеоигрите обаче излиза извън рамките на играта като явление. Те са единствената културна форма, която за добро или лошо се практикува в сърцевината на основната технология на властта в съвременния свят – информатиката, и върви редом с „цифровизацията“ на света. Дори самите обекти на играта представляват програми, база данни, симулационни системи.

Промяната в отношението към видео игрите е преди всичко резултат от една масова тенденция в практиката. Да играеш на собствената си конзола или компютър, на собствения си таблет или телефон, днес е една от най-разпространените културни дейности сред френското население. Според неотдавнашна анкета в рамките на изследователския проект „Пространство за игра“ (включващ интердисциплинарен екип от социолози, философи, езиковеди, географи, чиято основна цел е откриването и картографирането на явлението на видеоигрите във Франция – *бел. пр.*), близо шест на всеки десет запитани хора в зряла възраст заявяват, че са играли поне веднъж на видеоигра през последните дванадесет месеца (2) – внушителен резултат, сравним с данните за посещението на кината.

Стереотипът на юношата, затворен в своята стая, търпи критика, тъй като явлението засяга в различна степен цялото общество: мъже и жени, ученици и пенсионери, работници и висши служители, граждани и селяни. Все пак това заключение заслужава някои уточнения. Повечето хора играят само от време на време, а пристрастените са малцина: едва един на всеки десет възрастни *„играе всеки или почти всеки ден“*. И тук е приложимо сравнението с големия екран – мнозина ходят на кино, но ревностните киномани са рядкост.

Противопоставянето между играещи и неиграещи очевидно не е достатъчно, за да изрази многообразието в практиката – многобройни са разновидностите на игри, използваните места и устройства, създадените социални взаимоотношения. Особено в зависимост от възрастта и пола. Делът на играещите надхвърля 80% в групата между 25 и 34 години, той спада до 50% при хората между 45 и 59 години и под 40% при тези над 60 години. В крайна сметка повече от четирима на всеки десет мъже играят всяка седмица, срещу три от всеки десет при жените. Противно на утвърдените схващания, проучването в рамките на проекта „Пространство за игра“ показва, че видеоигрите, независимо дали става дума за деца или възрастни, не се конкурират задължително с другите културни занимания. Като цяло *играчите* ходят толкова често на кино или музей, колкото неиграещите. И колкото тях спортуват или свирят на музикални инструменти.

Безкрайните приказки за насилие и пристрастяване

Крещящата разлика между реалността и обществените представи за явлението вече е на път да изчезне. Дълго време дискурсът за видеоигрите бе обсебен от проблематиката на пристрастяването, насилието или съсредоточаването, в една атмосфера на паника – неизменния за всяко поколение страх от една безпътна младеж. Тревогата в репортажа на „Франс 2“ за изложението „Парижка седмица на видеоигрите“ (3 ноември 2013), че майките, които играят, оставят мъжете и децата си да мрат от глад, е един от ярките примери за тази медийна реч. *„Видеоигрите са много повече от увлечение, те водят до пристрастяване“*, заявява журналистът, който изглежда не се вълнува особено от заключенията на неотдавнашните доклади на Медицинската академия и Академията на науките. Според последната *„нито едно изследване досега не дава основания да се твърди, че съществува пристрастеност към екрана, най-вече що се отнася до подрастващите“* (3).

Новото признание на видеоигрите като културно явление се наблюдава в пълна степен при посветените на тях изложби. В последно време броят им нарасна, както във Франция („Музей на игрите“ в Националната консерватория за изкуства и занаяти, „История на играта“ в „Гран Пале“, „Играй играта“ в центъра за дигитални изкуства „Гете лирик“, „Видеоигри“ в Градчето на науките в Париж), така и в чужбина (изложбата „Изкуството на видеоигрите“ във Вашингтон, Музея на компютърните игри в Берлин, изложбата „Съвършен дизайн“ в Музея за съвременно изкуство в Ню Йорк и др.). Развитието на изследванията по темата в социалните и хуманитарните науки, по примера на англосаксонските изследвания на игрите, е друг ярък признак, че видеоигрите вече не са абсолютно нелегитимен обект, както изглеждаха по-рано.

Този обрат е тясно свързан с един масов стремеж за „културно утвърждаване“, проявяван от самите играчи, който напомня ролята на киноманията в историята на киното: съхранение и архивиране на заглавията, излезли от търговско обръщение, изработване на критически речник, точно познание за механизмите на киноиндустрията, обсъждане на авторите… Явлението на видеоигрите не се ограничава до съприкосновението на играчите с екрана. То вече е неделимо от работата на общностите на играчите, които организират фестивали из цяла Франция, предлагат спектакли по „свръхигра“ (демонстрация на сцена, изпълнявана от виртуозни играчи) или „скоростно преминаване“ (методично търсене на най-краткия път за стигане до края на играта), заснемат видеоклипове от типа „да играем“ (демонстрация на игра с коментари, пусната в интернет) или пък възпроизвеждат музиката от игрите по време на концерти. Дейността на издателската къща „Пикс ен лов“ е показателна за днешния възход на културните прояви на феновете. Те обединяват ревностна практика и историческа ерудираност, какъвто е случаят с други субкултури като научната фантастика.

Тук историята на киното е като прогноза за еволюцията на културните форми. Видеоиграта и киното са преминали през учудващо сходни етапи и пътища. Отначало и двете се явяват като технологични постижения, научно-технически забележителности *„без бъдеще“*, по думите на Антоан Люмиер. Впоследствие изживяват фаза на панаирни изяви, преди да се развият като същинска културна индустрия и в крайна сметка да станат обект на естетическо и академично признание.

Това признание се обяснява отчасти с изключителната изобретателност на съвременното производство на видеоигри. Този „златен век“ до голяма степен се обуславя от възхода на независимите студиа. Новопоявилата се възможност за цифрово разпространение на продукциите отслаби монопола върху продажбите им от страна на големите издатели и производители на конзоли. А в по-ново време привлекателният характер на системите за съвместно финансиране, като „Кикстартър“, оформи пазарни ниши, които позволяват на малки екипи да съществуват и да предлагат игри извън каноните на индустрията. Естетическият въпрос е неделим от политическия. Въздействието на маркетинговите отдели върху производството на културни стоки най-често води до безкрайно повторение на едни и същи изпитани рецепти, следващи логиката на масовите производители. И обратно, автономията на производствените екипи е основно условие за изобретателност и поемане на риск в естетически план.

Създаване на музикални автомати или възстановяване на Древен Рим

Най-добрият пример в това отношение е чудесният успех, пожънат от играта *Майнкрафт* (над тридесет милиона продадени копия). Първоначално тя е разработена от един-единствен програмист – Маркус Персон, по-известен под псевдонима Ноч. Характеризира се с елементарен графичен дизайн и дава на играчите свобода на въображението. Въоръжени с няколко изработени от самите тях инструмента (кирка, лопата, брадва), те имат възможност да променят из основи заобикалящия ги свят. Светът е съставен от кубове от различни материали (пясък,

*Преподавател в Технологичния университет „Белфор-Монбелиар“. Автор на *Philosophie des jeux vidéos* (Философия на видеоигрите), Zones, Париж, 2011, и организатор на изложбата „Видеоигри“ в Градчето на науките и индустрията в Париж (2013-2014).

(1) Georges Duhamel, *Scènes de la vie future* (Сцени от бъдещия живот), Mercure de France, Париж, 1930 (ново издание на Mille et une nuits, Париж, 2003).

(2) Vincent Berry, Samuel Coavoux, Samuel Rufat, Hovig Ter Minassian, „Qui sont les joueurs de jeu vidéo en France?“ (Кои са играчите на видеоигри във Франция?), в Olivier Lejade, Mathieu Triclot (съставители), *La Fabrique des jeux vidéo. Au coeur du gameplay* (Фабриката за видеоигри. В сърцето на играта), La Martinière, Париж, 2013.

(3) Jean-François Bach, Olivier Houdé, Pierre Léna, Serge Tisseron, *L'Enfant et les écrans. Un avis de l'Académie des sciences* (Детето и електронните игри. Становище на Академията на науките), Le Pommier, Париж, 2013.

Влиза в музея

камък, въглища, руди и т.н.). Те могат да бъдат взети, а сетне променени, за да се произведат други материали и блокове, които играчите след това сглобяват както намерят за добре. Около тази игра, наричана „отворен свят“ или „пясъчник“, се обединява голяма общност, която се посвещава на най-изумителни творения – от създаването на музикални автомати на базата на игрови модули до изграждането на Древен Рим камък по камък …

Това изобилие на независимо творчество следва да бъде поставено в контекста на диалектиката между частното присвояване и съвместното изобретяване, която е характерна за историята на информатиката. Видеоигрите са пример за културно благо, произвеждано извън пазара. Кодът и съвместните изобретения са се споделяли в продължение на повече от петнадесет години в американските училища и университети през 60-те и 70-те години на XX в. Първите комерсиални игри се появяват през 1972 г. след успеха на играта *Понг*. Със създаването на *Космически нашественици* и *Пакман* модата на игралните зали оставя на заден план първото поколение хакерска продукция и налага изискванията за финансова рентабилност и защита на интелектуалната собственост. Но историята на видеоигрите си остава белязана от важността на любителските практики, когато например става дума за модификации на съществуващи игри и за филми, направени с помощта на компютърната анимация на дадена игра. Като оставим настрана независимите творци, бихме могли да се запитаме в духа на манифеста на Анна Антропи „Възход на създателите аматьори на видеоигри“ (Seven Stories Press, 2012), дали в бъдеще няма да придобие съществено значение непрофесионалното творчество, при което всеки може да създава игри по свой вкус. Те ще са по-кратки и по-прости, но пък и по-лични или по-политически, по модела на културата на любителските издания с комикси. За създаването им ще се използват съществуващите софтуерни модули.

Вездесъща, днес видеоигрaта излиза извън игровата рамка и оказва влияние върху сектори, които до този момент не са били свързани с нея. Игрите служат като многостранно средство за комуникация – на най-различни действащи лица и по най-различни поводи. Така например, специалистите по мениджмънт Байрън Рийвс и Лейтън Рийд са решили да „превърнат в игра“ задачите на служителка в контактен център. Когато сутрин идва на работа, тя влиза в своя профил, избира задачите си за деня, също като в игра на роли по интернет, набира свой екип според заявените в профилите компетенции и трупа виртуален опит с всяка изпълнена задача (4). В случая забавната утопия не успява да прикрие желанието за безгранично увеличаване на производителността чрез информатизацията на работното място, която се превръща в основа на „играта“.

Стивън Клайн, Ник Дайър-Уитфорд и Грейг де Пойтър предложиха видеоигрaта да бъде определена като *идеалната стока* на съвременния капитализъм (5), т.е. тази, която съсредоточава в себе си не само техническите и организационните свойства на определен начин на производство, но също така и специфични стойности и въздействия. Автомобилът и стандартното жилище в американските предградия изиграха същата роля за фордизма. Белязана от мимолетната маркетингова и рекламна логика, видеоигрaта, дигитален обект по своята същност, продукт на глобализирана производствена верига, е превъзходен продукт на съвременния капитализъм.

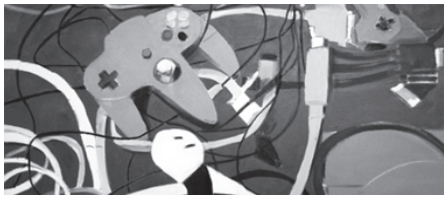
С нея посредством изчислителната машина и екрана се трупа разнообразен опит. Тази тясна връзка с инструмента на информатиката и със симулираните ѝ светове е една от най-оригиналните черти на видеоигрaта. В най-лошия случай видеоигрите са само демонстрация на възможностите на информатиката, предполагат постоянно затъпяващо повторение на едни и същи задачи и извършване на стандартизирана работа, поднесена в забавен вид. В най-добрия случай те носят в себе си несравним потенциал да се постави под съмнение и да се осъети всеотдайността ни към механизмите на цифровизацията.

Матю Трикло

(4) Byron Reeves, J. Leighton Read, *Total Engagement: Using Games and Virtual Worlds to Change the Way People Work and Businesses Compete* (Тоталната ангажираност: използването на игрите и виртуалните светове за промяна на начина на работа на хората и на надпреварата в бизнеса), Harvard Business School Press, Бостън, 2009.

(5) Stephen Kline, Nick Dyer-Witheford, Greig de Peuter, *Digital Play: The Interaction of Technology, Culture, and Marketing* (Дигиталната игра: взаимодействието между технология, култура и маркетинг), McGill-Queen's University Press, Монреал, 2003.

Le Monde diplomatique
Превод Калоян Праматаров

Забавление, което води до пристрастяване?

Играещите в интернет посвещават средно по 13 часа седмично на видеоигрите. Толкова време прекарват и пред телевизора, но отделят по-малко време на вестниците и списанията.

Ian Bogost, Persuasive Games: The Expressive Power of Videogames (Убеждаващи игри: изразителната сила на видеоигрите), The MIT Press, Кеймбридж, 2010.

Общото време, което са посветили играещите на *Изкуството на войната* (11,5 млн. души през 2010 г.) от създаването на играта през 2004 г., е 5,93 млн. години. В Германия, Франция и Обединеното кралство твърдо ядро от 10 млн. играчи прекарват поне 20 часа седмично с видеоигрите. В САЩ 5 млн. изключително запалени играчи посвещават 45 ч. седмично на игрите.

Jane McGonigal, Reality Is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World (Разчупена реалност: защо игрите ни правят по-добри и как те могат да променят света), Penguin Books, Ню Йорк, 2011.

[Във Франция] 25% от играещите посвещават по-малко от един час седмично на видеоигри, докато любителите на игрите в мрежа от типа на *Изкуството на войната* играят над 28 часа седмично. И тук дебатът за пристрастяването към видеоигрите редовно се подхранва от зловещи истории – за американската майка, която играела във „Фейсбук“, докато 13-месечното ѝ бебе се давело във ваната, или за младия тайванец, починал от изтощение в кабината на интернет кафене, след като играл 40 часа без прекъсване на *Диабло III* (...) От няколко години неспециализираните медии също излъчват много репортажи за т.нар. *otaku* – млади японци, които бягат от действителността, като се отдават на единствената си страст, най-често мангата или видеоигрите. В екстремните случаи се говори дори за психосоциална патология, наречена *hikikomori*, когато играчите се затварят в дома на родителите си, отказват да излязат от стаята си, да разговарят, да се хранят.

Blaise Mao, Les Jeux vidéo (Видеоигрите), 10/18, coll. „Le monde expliqué aux vieux“, Париж, 2013.

Паника

Нашите синове и дъщери не различават добро от зло (...). Видеоигрите са като дрога за децата ни, но вместо да изпитват удоволствие, те изпадат в депресия. Сърцето им става безразлично и са неспособни да различат фикцията от действителността. Това е медицински факт, а не безумна теория.

Glenn Beck, Fox News, 19 февруари 2013.

Това е доминираща черта в характера на тези убийци *[масови убийци]*. Те са запалени по видеоигри с насилие като *World of Warcraft* (Изкуството на войната). Прекаленото занимаване с тези игри води до безчувственост спрямо престъпните деяния. В някои игри, за да се мине от едно ниво на друго, трябва понякога да се убие полицай или бременна жена. Играещият по принцип е действащо лице, не е пасивен. В някои японски игри, които са достъпни безплатно в интернет, играещият се превъплъщава в сериен изнасилвач. Става активен участник и изразява скритите си желания. Именно в това се състои истинската опасност.

Stéphane Bourgoin, Serial Killers. Enquête mondiale sur les tueurs en série (Серийни убийци. Световно проучване за серийните убийци), Grasset, Париж, 2011. Цитирано от *Le Parisien*, 24 юли 2011.

Вашето дете се мята и клатушка отнесено, залепило очи за екрана на конзолата за видеоигри. (...) *„Убивай! Стреляй! Удряй!“*, крещи детето; гърбът го боли, сякаш е старец, очите му парят. Дали в ъгъла на стаята си детето не прави първи стъпки в ролята на сериен убиец? Епилептична криза ли ще получи? Дали не е мутант, затворник в свят, който плаши възрастните? Има 40 милиона пристрастени към контролера и джойстика (...) В една гимназия в департамента Жер любителите на видеоигри са осведомени, но са ентусиасти. Микаел: *„Мога да играя четири часа без прекъсване, но от прекалено бързата анимация ме заболяват очите и често се нервирам! Но пък е добре за рефлексите ми.“* Грегори и Риад: *„Разтоварваш се, но ако продължи дълго, се изнервяш, защото искаш винаги да печелиш.“* Мустафа, изключително запален по видеоигрите: *„Супер е, когато Терминатор убива всички останали.“* Сабир, Арно, Валери изказват съвсем конкретни критики – някои игри са *„тъпи“*. Ако не знаеш кога да спреш, става опасно. Когато си се залепил за екрана, си съвсем сам, вече не разговаряш с никого. Те признават, че познават ученици, които стават през нощта, за да играят, което неизбежно води до лоши резултати в училище (...) Най-малкото, което може да се каже, отбелязва шеговито американският психолог д-р Джаксън, е, че детето няма много възможности да научи от екрана изкуството на дипломацията или начини за водене на преговори. Програмирано насилие ли е това? Нека си припомним слуха, който се разпространяваше през май по време на драмата в детската градина в Ньой: Х.Б. – похитителят, взел заложници, се бил побъркал, докато играел на видеоиграта *Супер Марио*...

Ingrid Carlander, „La drogue des jeux vidéo“ (Пристрастяването към видеоигрите), *Le Monde diplomatique*, ноември 1993.

Вижте Анди, който на 16 г. уби с пушка родителите си и двете си братчета в Корсика. Анди, когото родителите му наричали „детето чудо“, защото го чакали цели 10 г. да се роди. Той не дава обяснения пред съдиите. Разказва, че е чул глас, на който не могъл да устои. Анди е много запален по видеоигрите. В доклада на психиатъра, представен в съда, пише: видеоигрите водят до привикване с крайностите, те втъпяват, че смъртта е решение на проблема и че можем да започваме отново и отново, защото имаме много животи. Макар кръвта да се боядиса в зелено, непрекъснато се повтаря едно умишлено разрушение, което заслепява, понякога напълно, играещият.

Claire Gallois, „Jeux vidéo: permis de tuer“ (Видеоигрите: разрешително за убийство), *Le Point*, Париж, 27 ноември 2012.

Дуум, Смъртоносна битка и *Дюк Нюкъм 3D* са били забранени в Бразилия поради „свръхнасилието“ в тях. В Южна Корея са забранени игрите, чийто сюжет е конфликтът между Северна и Южна Корея, като например: *Наемници – площадка на унищожението* и *„Сплинтър сел“ на Том Кланси: теория на хаоса*. В Обединените арабски емирства явните сексуални референции са довели до забраната на *Проливен дъжд, Масов ефект 2* и *GTA IV*. Играта *Бойно поле 3* е забранена в Иран, защото показва как американската армия напада Техеран. Саудитска Арабия пък забранява играта с карти *Покемон* с мотива, че възхвалява хазартните игри и ционизма.

Emma Boyes, „Korea lifts game censorphip“, 29 декември 2006, www.gamespot.com;

Michael Mullen, „Brazil bans more games“, 17 декември 1999, www.gamespot.com;

„GTA IV banned in UAE“, 3 май 2008, www.gamepolitics.com;

Henry Winchester, „Battlefield 3 banned in Iran“, 29 ноември 2011, www.pcgamer.com;

„Saudi Arabia bans Pokemon“, 26 март 2001, www.bbc.co.uk.

Le Monde diplomatique
Превод Лилия Герджикова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Прочетете мази статия, за да спечелите точки

(От стр. 3)

Сред клиентите на нюйоркската компания „Некст Джъмп“, специализирана в измислянето на системи за раздаване на награди под формата на видеоигри, са „Банката на Америка“, „Джей Пи Морган Чейс“ или AT&T. *„В разгара сме на надпревара за въоръжаване в сферата на удоволствията“*, заявява възторжено Гейб Цихерман, организатор на първата Световна среща за игрите през януари 2011 г. В Хонконг „Кока-Кола“ вече не се задоволява с реклами, които зрителят да възприема пасивно. Приложението „Чок! Чок! Чок!“ приканва щастливите потребители здраво да раздрусат смартфоните си, докато реклама на газираната напитка минава на телевизионния екран, най-разпалените получават талони за намаление. В деня, когато беше пуснато това приложение, то се класира на първо място в „Епъл стор Хонконг“.

Играта позволява да се раздвижат продажбите, но тя се оказва и мощно оръдие за управление на персонала, което придава развлекателен оттенък на традиционните стратегии за поставяне на служителите в условия на конкуренция. Играта за качеството на езика на „Майкрософт“ класира и награждава служителите, които установят неточности в системата „Уиндоус“. Вдъхновени от практиката на контактните центровете, американските ресторанти използват едно приложение, разработено от „Бостън Обджектив Лоджистик“, за да оценяват своите сервитьори. Най-ефикасните, от гледна точка на броя сервирани ястия, бакшишите и т.н., се сдобиват с „кармични точки“, чието натрупване им осигурява правото да сервират на най-доходните маси.

Но всъщност какво толкова забавно има в това да биеш рекорди по брой проведени телефонни разговори или обслужени маси? Тази форма на цифрова стахановщина, замаскирана с ярките цветове на Силиконовата долина, неудържимо препраща към работническите съревнования, организирани в Съветския съюз. Тя мобилизира вторичните съставки на играта (точки, нива, класации, медали) и ги издига в основен елемент, в крайна цел. Играта сама за себе си е без всякакво значение. Вместо да направят труда вътрешно необходим и желан (позволявайки да се произвеждат блага и полезни услуги в добри условия и за добро заплащане), предприятията измислят външни стимули, за да подтикнат хората да вложат силите си в един труд, който води до отчуждение и стрес, често зле платен. Това, което ги привлича, е наградата, а не удоволствието от играта. Според Богост, става дума по-скоро за *„опорочени игри“*, които могат да бъдат приравнени към *„програми за експлоатация“* (9).

Системата „Таргет чекаут гейм“, наложена на касиерите в магазините „Таргет“, тласна игровата мистификация до връхната ѝ точка (10). Когато служителите маркират даден продукт, на екрана излиза знак. Зелен – когато спазват ритъма, червен – ако са твърде бавни. Който премине границата от 82% успеваемост, печели… поздравления от шефа. Който не я достигне, рискува понижение, дори уволнение. В такава игра можеш само да загубиш, но не и да спечелиш.

Беноа Бревил и Пиер Рамбер

(9) Ian Bogost, „Gamification is bullshit“ (Игровото начало не става за нищо), 8 август 2011, www.bogost.com.
(10) Gabe Zichermann, Joselin Linder, *The Gamification Revolution. How Leaders Leverage Game Mechanics to Crush the Competition* (Игровата революция. Как лидерите си служат с игровите способи, за да разбият конкуренцията), McGraw-Hill, Ню Йорк, 2013.

Le Monde diplomatique
Превод Миряна Янакиева

Циклонът, лошите и бедните

Удобни виновници във Филипините

(От стр. 2)

Всички тези мерки са продиктувани от плановете за структурни промени, налагани на Филипините от 1979 г. насам. Много селяни, безсилни пред приближаването отвън на селскостопански продукти на ниски цени и пред закриването на собствените им пазари, са принудени да търсят препитание в разрушаващи околната среда дейности или да се заселват в райони, застрашени от природни стихии. Освен това, през първото десетилетие на XXI век изплащането на външния дълг отнема около 10% от брутния вътрешен продукт, което ощетява здравеопазването и образованието. Заедно с това, глобализацията на търговския обмен и променливите цени на суровините и храните тласкат дребните производители към все повече рискове, за да се справят с

всекидневните си нужди. Така например, поради поскъпването на ориза, основна храна за филипинците, много рибари от крайбрежието на архипелага са принудени да излизат в открито море при силно вълнение, с риск за живота си.

Политиката и неправителствените организации

ВЪПРЕКИ че заради колониалното наследство и съвременната политическа и икономическа обстановка най-бедните са все по-безсилни спрямо дълбоките причини за несигурното си положение, те разгръщат широк набор от познания, умения и други самобитни ресурси, за да преодолеят редуващите се бедствия, които връхлитат страната (8). Тези способности и натрупаният от минали стихии опит включват мрежи за солидарност, дружества за взаимопомощ, наречени „тонтини“, традиционната архитектура и медицина, лов, риболов и беритба, както и гъста и много активна мрежа от общностни сдружения, подкрепяни от неправителствени организации.

Някои от тях са възникнали в съпротивата срещу диктатурата на президента Фердинанд Маркос (1965-1986) и са съхранили силната си антиправителствена позиция, особено що се отнася до борбата срещу социалното неравенство. Световно признатата им дейност нарежда Филипините на едно от първите места по активно участие на обществото в борбата за ограничаване рисковете от бедствия (9). За жалост, тези проекти и инициативи са все още за отделни случаи. За да се разгърнат в широк мащаб из архипелага, тези практики трябва да се институционализират, което изисква силно участие на държавата.

Благодарение на множеството местни инициативи и на обществения натиск, през май 2010 г. успешно бе прокаран нов закон, който получи международно признание, защото поощрява участието на голям брой неправителствени организации и включва инициативи с активно участие на местните общности и на гражданите в мерките, предприемани от правителството. А то предоставя на местните власти държавни фондове и човешки контингент, за да се предотвратяват някои опасности, преди да настъпят бедствията. Макар осъществяването на споменатите мерки да е все още неравномерно и изолирано, местните общини, които се възползваха от новия институционен инструмент, бяха далеч по-слабо засегнати от циклона „Йоланда“. Такъв е случаят на град Гиуан, в Самар, и на остров Сан Франциско срещу бреговете на Себу. Те съумяха да мобилизират финансови средства и човешки ресурс и да осъществят превантивен план за евакуация.

Въпреки всичко, активността на неправителствените организации и наличието на споменатото солидно институционно оръдие не са достатъчни и с нищо не променят социалното неравенство, което лежи в основата на беззащитността на най-бедните. Борбата срещу обезлесяването е характерен пример. Съществуват безброй постановления, забраняващи да се секат горите. Но незаконната им експлоатация не спира в цялата страна и бедствията, причинени от свлачищата, продължават да се повтарят въпреки реалните успехи, постигнати в закрилата на някои социални групи като децата. В този смисъл, да се надяваме, че огромното бедствие, причинено от циклона „Йоланда“, най-после ще подейства като електрошок.

Жан-Кристоф Гаяр
и Джейк Ром Кадаг

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

(8) Greg Bankoff, *Cultures of Disaster: Society and Natural Hazard in the Philippines* (Културата на бедствията: обществото и природните превратности във Филипините), Routledge, Лондон, 2003.
(9) Annelies Heijmans, Lorna P. Victoria, „Citizenry-based and development-oriented disaster response: Experiences and practices in disaster management of the Citizens' Disaster Response Network in the Philippines“ (Отговорът на гражданите, за да се постигне развитие: опит и практика в управлението на бедствията на Гражданската мрежа за борба с природните катастрофи във Филипините), Center for Disaster Preparedness, Quezon City, 2001.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447 e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 9 януари 2014 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013

„Бомба" в Столичната библиотека

Столичната община избра нов директор и нажежи атмосферата до 451 градуса по Фаренхайт

Светла ВАСИЛЕВА

Когато Рей Бредбъри публикува романа-антиутопия "451 градуса по Фаренхайт", едва ли е допускал, че описаната история може да "оживее" след 60 години. На Балканите. В столицата на България. Няколко решения на кмета на София от 2013 г. по повод конкурс за избор на директор на Регионален културен институт "Столична библиотека" дават основания да мислим, че нищо невъзможно у нас не е немислимо. Особено когато са замесени общински съветници, администратори и експерти. Когато има амбиции, политически договорки, задкулисни тежнения и обещания. Когато емоциите стремително "катерят" градусите, а атмосферата в градската библиотека доближава онези 451 по Фаренхайт, нищо чудно книгите да се самозапалят. Символично. Макар причините, сгорещили въздуха, да са съвсем истински - несъгласия, съмнения, подозрения и взаимни обвинения.

Конкурсът - начин на употреба

На 4 януари 2013 г. Столичната община обявява, че ще проведе конкурс за длъжността директор на Регионален културен институт "Столична библиотека". Минималните изисквания са наличие на образователно-квалификационна степен "магистър" в професионално направление "Обществени комуникации и информационни науки", опит - 5 години в библиотека, плюс притежаване на организационни умения, нагласа за работа в екип, адаптивност и комуникативност. За предимство се смятат притежаване на научни степени, опит в областта на библиотечно-информационното обслужване, участие в разработването и реализацията на програми и проекти, чуждоезикова подготовка и компютърна грамотност. Конкурсът трябва да се проведе на два етапа - защита на концепция за дейността и развитието на Столичната библиотека и събеседване. На 12 март 2013 г. обаче процедурата е прекратена поради факта, че никой от кандидатите, подали документи, не отговаря на изискванията.

След няколко месеца е обявен нов конкурс, който се провежда на 5 юли. До събеседване са допуснати Юлия Цинзова - действащ към онзи момент зам.-директор на библиотеката, и Красимира Александрова. Разликата в сумарната оценка на комисията, назначена от кмета Фандъкова, е само една точка в полза на втората кандидатка. Този резултат обаче е

в разрез с нечии предварителни сметки

и е последван от скандал в комисията, за който никой не желае да си спомня, нито публично да коментира. Част от членовете й подписват с особено мнение, а други са посъветвани да "преосмислят" оценките си. Спечелилата състезанието Красимира Александрова и общинската съветничка Любка Качакова единствени се осмеляват да говорят за подмяна на оценъчните протоколи. Както се очаква при подобни фокусмокуси, последните стават първи. В нашия случай - също. Загубилата Юлия Цинзова финишира като победител.

От десетките хора, с които разговарях, Качакова единствена се съгласи да бъде цитирана в публикацията. Останалите ги е страх. От какво? След "конкурса" служители на градската библиотека пишат отворено писмо до кмета, до председателя на Столичния общински съвет и министъра на културата. В него задават въпроси, чието поставяне само по себе си е достатъчно за компрометиране на резултатите от проведеното състезание: Защо съставът на конкурсната комисия не е оповестен публично; защо в нея липсват представители на Българската библиотечно-информационна асоциация, на Обществения съвет по библиотечно дело към министъра на културата и на сродни професионални организации? Защо е допуснат като член на комисията представител само на единия от синдикатите? Съвместим ли е начинът на работа на комисията с разбиранията на Столичната община

за прозрачност, обективност и експертност?

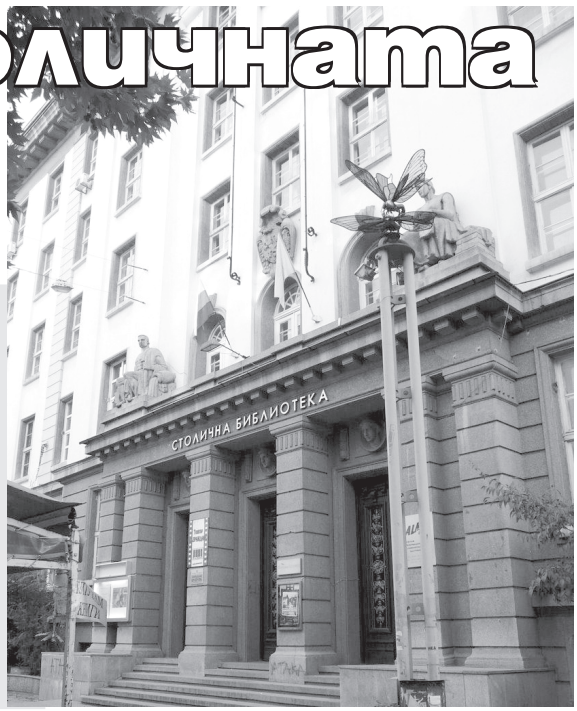
Библиотекарите оспорват не само процедурата, но и професионалните качества на кандидата за техен директор и намекват за политически договорки при избора: "За организационните умения на г-жа Цинзова, за нейната комуникативност и най-вече за уменията й за работа в екип свидетелства културата на противопоставяне и доносничество, което тя подкласка още от идването си в Столичната библиотека, злепоставянето на библиотеката с необосновани подмятания за нередности и нарушения... За целия колектив и професионалната общност е ясно, че нейното назначаване на длъжността още преди 5 години е продиктувано от политически, а не професионални мотиви, което, имаме опасенията, е мотив и за сегашния й избор". За да предотврати разрастването на скандала, със заповед от 25 юли 2013 г. кметът Йорданка Фандъкова прекратява конкурса без класиране.

Историята обаче не свършва дотук. На 16 август е даден трети старт на състезанието. Този път в надпреварата участват двете зам.-директорки на библиотеката - Юлия Цинзова и Спаска Тарандова. Първата кандидатка е бивш общински съветник от СДС, с добри позиции в столичната община, позната на кмета Фандъкова, администраторите и чиновниците. Втората е сред 26-те библиотекари на планетата, специализиращи в тригодишната програма на фондация "Бил и Мелинда Гейтс", имаща за цел създаване на международна група от бъдещи библиотечни лидери за изграждане и поддържане на обществените библиотеки в целия свят. Тя е сред единиците български библиотекари, специализирали в Центъра за международни библиотечни програми "Мортенсън" в Университета на Илинойс - САЩ. И е обучител в програма "Глобални библиотеки - България" в направление "Организация и управление на модерната библиотека".

Допускането до състезанието на двете зам.-директорки нажежава допълнително атмосферата в градската библиотека, която след отменения втори конкурс е взривоопасна. На 20 ноември, след като набързо преглежда концепциите и препитва кандидатките, комисията (виж каре) обявява резултатите: за Юлия Цинзова - 357 точки, за Спаска Тарандова - 354. Изглежда този път конкурсът е успешен. Дали? Част от членовете на комисията отказват да коментират както процедурата, така и концепциите, извинявайки се с аргумента, че са ги видели набързо. Логично е да се питаме как са оценявали нещо, видяно набързо, но това е въпрос с повишена трудност, на който към момента няма кой да даде смислен отговор. Любка Качакова единствена повдига завесата за случилото се: "Подписах с особено мнение. Защото не знам кой е измислил критериите (казаха, че е Министерството на културата), но по тях нямаше съществена разлика - и двете са настоящи зам.-директорки там, и двете познават нормативната база и проблемите на библиотеката. Разликата бе в концепциите, във визията, във владеенето на чужди езици, в международните контакти, в познанията за управление на човешките ресурси. А за това критерии нямаше. Нямаше дори и критерий за владеене на родния език. Едната концепция бе пълна с грешки. Та, девет човека давахме някакви оценки, без да си отговорим на въпроса какво искаме - модерна и развиваща се Столична библиотека, или просто да мине поредният "конкурс".

Съмнения, че "отново се извършва поредното политическо назначение или има договорка на други нива, която няма нищо общо с професионализма", изразяват и 10 членове на дирекционния съвет на библиотеката - в поредно отворено писмо до кмета и до председателя на ОС, заведено под №СО-94-К-499/ 25.11.2013 г. Българската библиотечно-информационна асоциация също излиза със становище, в което се казва: "Провеждането на конкурс за нов директор на библиотеката премина през няколко неуспешни етапа и голяма вина за това носят отговорните фактори в Столичната община. Те не успяха да убедят колегията, че конкурсът е честен и резултатът му не е предрешен. И в двете процедури прозира тенденциозност при избора на членовете на комисиите, като професионалистите са една незначителна част, а преобладават представителите на администрацията на Столичната община. И в двата конкурса имаше членове на комисията, несъгласни с начина на провеждането му и резултатите от него, което обаче не смущава ръководството на общината". Загубилата състезанието само с 3 точки - Спаска Тарандова, оспорва конкурса в съда.

Какво следва оттук нататък? Дали пък не е време да се вслушаме в Грейнджър, един от героите на Бредбъри - да построим фабрика за огледала. И през настъпващата 2014 г. да произвеждаме огледала, огледала и само огледала. За да можем хубаво да се оглеждаме в тях. Всички. Кмет, общински съветници, политици, експерти, граждани. И да решим, ама честно, искаме ли наистина София за европейска столица на културата, или ще оставим всичко на ниво евтина ПР-акция, зад чиято фасада надничат до болка познатите ни политическо задкулисие и целесъобразност.

Столичната библиотека се намира на пл. "Славейков" 4. Сградата е построена през 1928 г. и е паметник на културата. Собствеността й е разделена между държавата и общината. Тук работят 133 човека, от които 102 библиотекари, 31 други специалисти и помощен персонал. Над 40-годишни са 80% от служителите. Средната работна заплата за 2012 г. е 447 лв. 75% от бюджетната субсидия за културния институт, плащана чрез Столичната община, отива за заплати и осигуровки.

Библиотечният фонд наброява 942 751 библиотечни документа от различен вид и формат (към 2011 г.). Библиотеката има два филиала - на ул. "Сердика" 1 и в ж.к. "Люлин".

Библиотеката е вече в схема

ЛЮБКА КАЧАКОВА (от личната й страница във фейсбук): „Аз писах особено мнение заради измислените критерии за оценка, говорих с доста хора, с г-жа Фандъкова също. И? Постът бил обещан отдавна на председателката на столичната женска организация на СДС. Така де, СДС има двама мастити общински съветници, които НИКОГА не задават неудобни въпроси, подкрепят безпрекословно. Освен това тази хубава сграда на "Славейков" да се хаби за библиотека е направо кощунство. Толкова по-добри неща могат да се направят. А сега само един бар има. С две думи - библиотеката е вече в схема. Не знам дали царят е гол, но царицата е със сигурност".

КОМИСИЯ ЗА ИЗБОР НА ДИРЕКТОР, НАЗНАЧЕНА СЪС ЗАПОВЕД НА КМЕТА НА 8.11.2013 Г.:

Галина БЕЖАНСКА - директор на дирекция "Култура" при Столичната община - председател
Членове:
1. Борислав БОРИСЛАВОВ - общински съветник, член на Постоянната комисия по образование, култура, наука и културно многообразие
2. Теодора ДЕЛИСИВКОВА - общински съветник, член на Постоянната комисия по образование, култура, наука и културно многообразие
3. Искра АНГЕЛОВА - общински съветник, председател на Постоянната комисия по местно самоуправление и нормативна уредба
4. Любка КАЧАКОВА - общински съветник
5. Проф. Александър ДИМЧЕВ, представител на Българската библиотечно-информационна асоциация
6. Стефка РАНГЕЛОВА - член на УС на федерация "Култура" към КНСБ
7. Стефанка ХРИСТОВА - председател на Националната федерация "Култура" към КТ "Подкрепа"
8. Луизина САВКОВА - главен експерт в дирекция "Нематериално културно наследство" при Министерството на културата
9. Ангел ИВАНОВ - главен експерт в дирекция "Култура" при Столичната община

Право куме, та в очи

Веригите, антипарламентаризмът и русофобията няма да наложат демокрацията, нито ще се превърнат в трамплин за несъстояли се политици

Снимка Марието ТОМОВА

Както в XX век Социализмът не просъществува със знаме, на което пишеше "Диктатура на пролетариата", така и в XXI век Демокрацията - такава, господа протестъри, каквато я виждате, разбирате и искате да натрапите с омраза и насилие - няма да я бъде! Както Социализмът не можа да съхрани себе си, самоуспокоявайки се, че и да е диктатура, е диктатура на мнозинството над малцинството, така не бива да се самозаблуждавате, г-да протестъри и окупатори, че Демокрацията може да бъде наложена от малцинството над мнозинството. Няма да стане!

Веригите във всички времена са били символ на мракобесието и най-малкото стават за символ на Демокрацията - кога най-после ще разберете това, господа млади окупатори, извинете "ранобудници"! Не повярвах в искреността на вашия протест, твърде закъснял и насилствен е. Окупацията на Алма матер беше възможно най-антидемократичното нещо, което ви беше подсказано, за да реанимират затихващите протести. Тъпо е да продължавате да скачате с втръсналото на всички "Оставка", когато огромното мнозинство от народа ни иска и очаква с надежда да се наваксва четиригодишното ни безпилотно реене. Окалването на преподаватели, осмелили се да не одобрят действията ви, само потвърди вашето падение и заслужихте упрека в хунвейбицина! Но пък се увенчахте с огърлието на позора - верига с катинар!! Носете си го с... омерзение!!!

Госпожи и господа от ГЕРБ - вие не бяхте парламентаристи и като управляващи, но като опозиция правите всичко възможно, за да се самоидентифицирате като антипарламентаристи. Какво друго означава безкритично и безропотно да сведете, по волята на вожда ви, ролята си на опозиция само до саботиране работата на парламента. Това си е чисто саморазобличение!

ГЕРБ-аджии, вие разкрихте най-негативните и отблъскващи страни на Демокрацията, но тъй като казват, че по-добро от нея не е измислено, спасението е в това да не ви допуснем отново до властта. Вече ви сърбахме попарата и още ни се гади! Без власт ще продължите да креете и това ще продължи поне докато начело са Б-Б, Цвъ-Цвъ, Це-Це.

С русофобия и пещерен антикомунизъм - вие, господа десни, се стопихте като ланския сняг, не бяхте допуснати в 41-я парламент и сега, всуе се мирите денонощно да го обсаждате! Няма нищо да постигнете. И така ще продължи, докато неблагоразумно продължавате да размахвате над главите си черепи - ваша запазена марка, и юмрука - чисто вносен продукт от цветните революции, чиято технология (най-паче 198-те постулата на Шарп!) неотклонно и най-некреативно следвате.

Петър РЪСОВСКИ

Констатация

ГЕРБ потъва

Партийният кораб на Бойко потъва бавно, но сигурно. Най-близкото дъно е политическата суша. Началото на разпадането на партията на Бойко Борисов не само е сложено, но и продължава, колкото и да отричат този факт двамата големи с Цв. Цветанов.

Хората рано или късно ще разберат, че са изпаднали в голяма заблуда и са подведени от един пожарникар.

Тук искам да поздравя мъжкото момиче Мая Манолова с "Браво, Мая, браво, Манолова!" Докато има такива хора като нея, демокрацията няма да пропадне. Права беше Татяна Дончева с възгласа й къде беше този оглупял народ, като допусна да го управлява един пожарникар. Злобният и полуграмотен пожарникар Борисов с право бе оприличен на диктатор, затова сме и последни за съжаление от 28-те членки в ЕС. Ако е жив Левски, с основание би възкликнал: "Народе, събуди се!"

Георги АСЕНОВ, Лом

Мнение

Империята отвръща на удара

Във връзка с предотвратяването на военната намеса на Запада във войната в Сирия, мнозина коментатори заговориха за завръщане на Русия на световната сцена като велика сила. С любопитство очаквах отговора на Запада и най-вече на САЩ, като нито за миг не се съмнявах, че той ще бъде в икономическата сфера.

И отговорът не закъсня:

Подготви се и даде началото на "Майдан-революцията" - това ще доведе неизбежно до трудности, меко казано, в търговско-икономическите отношения между Украйна и Русия, в това число и проблеми в газопреносната мрежа за Европа, на което сме били свидетели и преди.

Внезапно ЕС, в лицето на свои високопоставени чиновници, се досети, че договорите на Русия със страните от ЕС за строеж на газопровода "Южен поток" не отговарят на европейското законодателство. Това ще доведе най-малко до забавяне на проекта или отново загуби.

Русия вложи огромни средства за подготовката на Зимната олимпиада в Сочи. Нормално беше да очакваме медийна кампания от западни издания срещу нормалното протичане на игрите. За съжаление паролата беше дадена от най-високо място - от протестантския пастор Гаук, същият и президент на Германия, който заяви, че ще бойкотира игрите, понеже Русия не спазвала човешките права. В случай че това изявление доведе до организиран бойкот от западните страни, Русия ще понесе значителни материални и политически щети. Тези мерки (а и много други) трябва да доведат до неизпълнение на бюджетните приходи на Русия, социално недоволство, активизиране на опозицията и руски "Майдан".

Петър ПЕТРОВ, София

(Л)Афоризми

Върховенството на закона не важи за тези, които са на върха.

●●●

Едно е да обещаеш, друго да отговаряш за неизпълнението му.

●●●

За съжаление страната ни е телевизор със задгранично дистационно управление.

●●●

За очевадното у нас не се допускат очевидци.

●●●

Сега и да се прави от властта това, което трябва да стане, опозицията му пречи то да успее.

●●●

По Радой Ралин: Славей пее, Гарван грачи, цяла България за живот като хората плаче.

●●●

Трудно се предава власт, която ни се купува, ни се продава.

●●●

Кашата в държавата е от тези с големите черпаци.

Трифон ЕФРЕМОВ, Казанлък

Сметки

На Вниманието на искащите оставка веднага

Тези дни излязоха данните от поредното социологическо проучване. Не е зле искащите "оставка веднага" да ги знаят и да поразсъждават над тях: "22,8% от избирателите биха гласували за БСП (Коалиция за България), докато за ГЕРБ готовност да пуснат глас изразяват 16.9% от гласоподавателите. Като трета политическа сила се очертава Реформаторският блок с 8,6% изборна подкрепа, а ДПС събира 7,6%. Още 3 партии са на прага на парламента, ако изборите бяха днес - "България без цензура" с 4,3% от гласовете, НФСБ с 2,9% и "Атака" с 2.8%.

Без шанс за Народното събрание към ден днешен са ВМРО с 1,3% потенциални гласоподаватели, "Глас народен" с 1% и НДСВ с 0.6%. Почти 30% от българите (29,6%) са категорични, че не биха гласували на избори."

Нека приемем, че това са реални изборни резултати. Кой ще състави правителство - това е важният въпрос, нали?

БСП и ДПС ще си партнират отново - по това няма спор. Двете партии ще имат общо 30.4%. Ако послушаме съвета на проф. М. Константинов от десницата - трябва да умножим тези проценти по 1.5. А получените в резултат на това действие депутатски мандати отново да умножим по 1.5.

Да приемем, че Реформаторският блок в крайна сметка ще склони на ухажването на ГЕРБ и ще играе с тях. Двете формации събират общо 26.5%. Да добавим към тях и НФСБ, макар и такова действие да е доста условно - стават общо 29.4%.

И остават две партии с шанс да са част от парламента. Бареков със своите 4.3% едва ли ще иска да се коалира с някого. За него ще е по-важно да продължи да налага партията си на политическата сцена и да не поема ничии негативи. Колкото до "Атака" и нейните 2.8% - там нещата едва ли ще са по-различни отколкото в момента. С тази разлика, че където е НФСБ, там не бива да слагаме "Атака" - по понятни причини.

Такава ситуация се очертава, нали?

Е, ясно е чие ще бъде правителството. Вярно, че БСП и ДПС може би ще имат този път малко по-голяма парламентарна подкрепа. Но по същество разликата няма да е особено значима.

Защо тогава да вървим към незабавна оставка и избори веднага, уважаеми господа будни и интелигентни протестиращи? И ако вземем, че ви послушаме и получим горния резултат - тогава какво? Кой ще ни е виновен? Вашата оставка ли да искаме тогава?

Александър НЕДЕЛЧЕВ, Русе

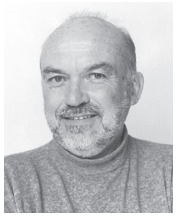
www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013

Протест като за Гинес - най-дълъг и най-безсмислен

Бойко си иска член Първи

Константин ИВАНОВ

180 и не знам кой си ден на протести. С дрънкане на пиано насред жълтите павета, картонени танкове, кафе - и бирапиене, голи цици, вувузели, тъпани и дране на гърлата с крясъци "оставка" и "червени боклуци". Резултатът: Орешарски не подава оставка, а "червените боклуци" пак сме си тук, че и се множим: не само на заклетите "червени боклуци" ни писна половин година от цирковете в центъра на столицата, които блокират улици, площади и кръстовища в нарушения на всякакви закони и правила, отклоняват от изпълнение на нормалните им задължения стотици пазители на реда. Вредите са ясни, а ползата би могла да бъде само една. Ама празни глави сами няма да се сетят, та да им я подскажем: кандидатствайте бе, нарочени борци за морал в политиката, кандидатствайте за рекордите на Гинес - за най-продължителни /и безсмислени/ "протести". Със сигурност рекордът ви няма да бъде счупен в идните 1-2 века.

Покрай вас и други може да претендират за вписване в Гинес: БНТ, БиТиВи, Нова и др. В една несъществуваща все още в световната практика класация: за най-продължително - 180 и не знам колко си дни - замърсяване на ефира с НЕНОВИНИ. Елементарно е: "новина" означава само и единствено оповестяване на нещо "ново". Е, какво е "новото", повтаряно в информационните блокове сутрин, обед, в централния информационен бюлетин и в късните новини в продължение на 180 и не знам колко си дни! Този рекорд може да издържи и 3 века дори.

За Гинес е и най-дългото разсейване на кметицата Фандъкова пред драстичното нарушаване на обществения ред в поверената ѝ столица.

А не е ли за Гинес и наистина волското търпение на полицаите, които вече 180 и не знам колко си дни са обект на агресия и гаври от всякакъв род, да не говорим за физическата и психическа умора, откъсването от семействата им и т.н. Позволиха си две пикли да ги "прегръщат" с намазани с червена боя ръце, отпечатали се върху униформите им. Тези дни бе разпространена новината как 20-годишна италианка е обвинена за "СЕКСУАЛНО НАСИЛИЕ И ОБИДА НА ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ" - по време на демонстрация тя си позволила да си оближе пръстите и да докосне с така облизаните пръсти устните на полицай. А нашите две героини /едната непълнолетна/ си оставиха отпечатъците на полицейските униформи. И след това олелия до небесата, че привикали родителите им и самите тях в РПУ-то. Бива ли такова полицейско насилие! Ако в Америка звездите си слагат отпечатъците от ръцете в Алеята на славата, защо тук да не обогатим идеята с оригинална хрумка.

И тук не мога да се въздържа да не се присъединя към апела на участника във форум Генчо Божилов: "Министър Йовчев, не ни се оплаквай, а започвай да изпълняваш задълженията си! Къде го има това, разни пишлемета да се гаврят с полицаи и да няма санкции!"

И всичко това, защото Бойко Борисов тупа с крак и си иска премиерското кресло. Не можел да понася колегите депутати, толкова го отвращавали, че ако го задължели да седи с тях в залата на парламента "просто ще умра". Има изход от ситуацията: да се върне член Първи от конституцията /живковската/ за ръководната роля на Партията, автоматически да се запише, че Партията е ГЕРБ и... пей сърце! Премиер, евентуално президент до гроб.

Мисия Брюксел

Красотата като икономически ресурс

Георги ГОТЕВ

Заглавието е цитат от реч на италианския премиер Енрико Лета пред парламента на неговата страна. Той използва понятието „красота", за да говори за потенциала на туризма, който носи на Италия над 130 милиарда евро годишно. Правилно се е изразил - тези милиарди ги осигурява не точно туризмът, а красотите на Италия. Туризмът е инструмент, не е манна небесна сам по себе си. Я върви да правиш туризъм в Йемен.

В Йемен не съм ходил, само слушам лоши неща. Мой приятел (не е българин и няма да казвам повече за него, защото е опасно) им помага да си напишат конституцията и вместо снимки на природни красоти ми праща видеозаписи на последните бомбени атентати. Ходил съм в Италия и пак ми се ходи. Но и България е много красива страна, и ако трябва да се сравняваме с другите, неко си го кажем направо - ние сме на челни позиции.

У нас туризмът носи приходи, които през 2013 г. бяха определени като рекордни - 3 милиарда евро. Не е никак малко. Но като гледам приходите на Италия, на Испания, че и на Португалия, които е голяма колкото България и също като нас е далече от географския център на Европа, но отчита приходи от 8 милиарда евро въпреки кризата, виждам, че имаме потенциал. Впрочем в Португалия няма зимен туризъм.

Испания е голяма страна, с тях не можем да се сравняваме. Но сравнението ѝ с Испания не е в нейна полза, защото приходите са около два пъти по-ниски. Причината е, че през седемдесетте години Испания бетонира крайбрежието си и разви евтин туризъм. Нещо подобно става и у нас - евтини хотелски стаи в бетонни блокове плюс евтин алкохол.

Бетонирането на красивия ландшафт е престъпление, което би трябвало да се наказва със закон. Такъв закон в България едва ли ще бъде приет някога. У нас се приемат лобистки закони, които обслужват Партията на бетона. Партия на красотата у нас не съществува, освен може би във виртуалното пространство.

Но да оставим настрана бетона. България е много красива страна, която почти всеки българин бърза да осере. Вижте как изглеждат много апартаментски входове, стълбища, асансьори. Вижте терасите, остъклени или не, на какво приличат. Вижте селски дворове, пълни с боклуци. Дори на собствена територия българинът не произвежда красота, точно обратното. В Индия и в Албания съм виждал, че дори мизерията може да бъде красива. Бедните в Индия са облечени чисто и се усмихват като най-щастливите хора в света. Албанците боядисват скромните си къщи и блоковете си много красиво с ярки цветове. В България даже богатството, и особено то, е грозно.

Не убиваме ли кокошката, която снася златни яйца?

Мисля си, че акции като „Да изчистим България за един ден" са предназначени само за упойка на гузната ни съвест. Защото масмедиите проповядват начин на живот, в който единствената ценност е консумацията, а не как да живеем по разумен и устойчив начин. Тоест да бетонираме природата и да се заровим под планина от боклуци.

Освен семейството, училището е мястото, където трябва да ни възпитават да обичаме и ценим красотите на България. Уви, масмедиите са по-силни от училището, от семейното възпитание. Много деца мислят, че родителите им са идиоти, защото гледат реклами как „другите" теглят кредити и живеят като на кино. Не е ли битката загубена предварително?

Защото ние сме по-уязвими от западните общества, които отдавна са били изправени пред подобни проблеми и са ги посрещнали при други дадености - по-голяма култура на потреблението, по-голяма материална култура, по-богати общества, при които учениците не гледат на учителите като на социално слаби.

Но какво е красивото за българина и какво е красивото например за белгиеца, да вземем за пример една страна, която познавам добре? Кметът на ловешкото село, в което неотдавна си купих къща, предложи да ми прати фадрома, която да я съборя, защото мислеше, че ще си построя бетонна резиденция. А старата къща е толкова красива, с чердака си и каменните плочи на покрива! Възстанових я, по-точно казано спасих я, защото скоро щеше да рухне. Мои белгийски приятели ми дойдоха на гости и намериха един основен недостатък - че наоколо много други подобни къщи бяха заместени от мраморни дворци.

И не е ли странно, че чужденците ни учат да ценим красивото - доста англичани дойдоха, те възстановиха български къщи, излъскаха ги и сега те светят като жълтици. Вярно е, мнозина си тръгнаха, разочаровани от едни или други неща в България, но мнозина останаха.

Баба ми Славка Готева, учителка по професия и човек с много таланти, бродираше много красиви шевици. Няма да забравя как им се радваше. „Виж как греят", ми казваше. От местене от жилище в жилище много неща се загубиха. Какво ли не бих дал да видя нейните шевици отново.

Политиката доминира...

От стр. 11

След толкова години концесия и толкова пъти увеличаване на цената, загубите на вода са над 54 процента. Хубаво тръгна процесът за предоговаряне, но всичко утихна, промяна няма, а проблемите продължават да съществуват. Имаме типичен случай на това как интересът на гражданите е грубо потъпкан.

□ *Вашата оценка на протестите?*

- Няма как да избягаме от този въпрос и от коментара по него. Това е част от живота на града през последните месеци. За съжаление, пикът на протестите съвпадна с моето назначаване. Никой по никакъв начин не може да отрече правото на всеки един да протестира. Но протестите трябва да бъдат в рамките на закона и правото на протест не трябва да отнема правото на спокойно и нормално функциониране на гражданите и институциите. Помним, че първите протести бяха като ответна реакция на хората на Яне Янев по повод изборните резултати. В рамките на два дни някой реши, че това правителство и този парламент не му вършат работа. После се появиха умните, красивите, реформаторите и т.н., появи се изродената форма на самоуправство - окупацията на СУ. Пристрастен съм към тази тема, защото съм възпитаник на този университет и ме боли. Виждам порочната практика, които са с нас, са добрите, които не са, са лошите и глупавите. Ако имаше в началото елементи на спонтанност, те се изродиха в една политическа игра, а играчите са вече ясно очертани. Оказа се, че политически партии, които са смятали, че са "дежурни" и трябва да присъстват в парламента само защото са те, имат право да правят живота на институциите и на софиянците тежък. Това са хора, които спокойно говорят за нова конституция, без да обясняват параметрите на тази конституция. Но пък спокойно може да запишат: "партиите, свързани с ДСБ, СДС, ДБГ, задължително трябва да имат депутати, ако не - бъдещото НС е недемократично избрано, то е неморално и няма право на съществуване".

□ *Очаквате ли протестите да спрат скоро?*

- Протестите няма да спрат. Но те загубиха своята острота. Основната цел на протестиращите е да дискредитират правителството и сегашното мнозинство. Правят го обаче доста неуспешно, съдейки по последните социологически изследвания. Те са избрали грешната технология на "цветните революции" отпреди 10-15 години. Опитите да омаскарят институции и политици също търпят крах. В едно обаче успяват - да вгорчат живота на пътуващите софиянци вечер. Но във всичко това има и положителни неща. Самият кабинет си дава ясна сметка, че е под лупа, работи много интензивно и се старае максимално да работи безгрешно, доколкото това е възможно в днешната обстановка. По-внимателно се оглеждат нещата, имаме по-добри икономически показатели. Има някои социални придобивки, които както и да се омаловажават, те са факт. Изчезна страхът в бизнеса и хората. Парламентът си застана на мястото, защото ние сме парламентарна република, не сме ЕООД с едноличен управител, каквото бяхме последните четири години. Има и още един положителен факт от тези протести. Българската социалистическа партия има своя рефлекс, когато срещне недоброжелателност и агресия, тя неминуемо се мобилизира и изгражда механизъм за защита. Нашата партия е в много добра политическа и организационна кондиция.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013

Италианците рециклират подаръци за Коледа

Украси с фигурки на Берлускони са хит на Ботуша

Снимки АВТОРКАТА

Освен класическите библейски фигурки, тази година са на мода тези на Берлускони, годеницата му Франческа Паскале и булонката им Дуду

Салерно, град в южната част на полуострова, е известен с богатите украси по празниците

Ася ГАРДЕЛИ

Коледа завари италианците с окъсан портфейл, кредити и проблеми с данъка за жилищата. За мнозина налогът е непосилен, а сроковете наближават. До 16 декември се плащаше за второ жилище, а веднага след това, до 16 януари - за първо. До края на декември държавата събира налога за автомобилите. Това постави в затруднено положение хората на Ботуша, защото голяма част от парите, отделени за празниците, ще трябва да отидат в хазната за погасяване на данъците.

Проблемът е, че безработицата расте с огромни темпове, а хората обедняват все повече. Според статистическо проучване над 30 на сто не могат да си позволят дори коледна елха вкъщи, а недостигът на пари принуждава италианците да търсят алтернативни варианти и за подаръци. Рециклирането на предмети и дрехи се превърна не само в мода, но и в необходимост. Така, вместо да харчат малкото им останали евро, много от хората ще зарадват близките си с употребявани вещи или със стари неизползвани подаръци, събирали прах във времето. 30% са тези, които ще могат да отделят по 100 евро за коледни подаръци, а 63 на сто ще похарчат между 100 и 300 евро, сочи проучване на Федерацията на търговците. В сравнение с м.г. италианците са елиминирали покупките на дрехи, обувки, електроника и ваканционни пакети от листата си за празнични подаръци, където сега присъстват най-вече хранителни продукти. В Италия традиционно се продават коледно украсени кошници, пълни с типичните вино, колбаси, сирена и сладки. Цените са различни в зависимост от количеството и качеството на продуктите. В супермаркетите могат да се закупят срещу двадесетина евро, докато в кафенетата достигат и дори надхвърлят 100 евро.

По традиция на Коледа се събира цялото семейство, а в католическа Италия повечето фамилии, особено в южните райони, са многобройни. Голяма част от южняците и островитяните живеят и работят в Северна и Централна Италия, и празничното събиране на семействата е свързано с много разходи предвид големите разстояния. Затова все по-малка част от италианците посрещат празниците в родните си къщи.

Въпреки паричните затруднения обаче, италианците са позитивно настроени и очакват Коледа с надеждата за промяна.

Финансовата криза се усеща дори в коледните украси на големите градове. Ако в близкото минало общините отделяха солидна част от бюджета си за красиво новогодишно осветление на улиците, то сега предимство се дава на централните пешеходни зони и туристическите обекти. Салерно, град в южната част на полуострова, е известен с богатите украси по празниците. Градът радва хиляди посетители по Коледа с екстравагантни решения за нестандартни декорации. Неапол е раят на т.нар. презепи. Това са малки дървени библейски фигурки, които всеки сам подрежда и пресъздава библейски сюжети. Традицията е вековна, но се е превърнала в добър бизнес на находчивите неаполитанци. На улица "Сан Грегорио Армено" са работилниците и магазинчетата на занаятчиите на презепи. Освен класическите библейски фигурки, тази година са на мода тези на Берлускони, годеницата му Франческа Паскале и булонката им Дуду. На север общината в Милано "очарова" местните и туристите с нетрадиционно коледно дърво в центъра на града. На петметровата елха вместо традиционните светещи топки се мъдреха секси играчки. Явно недоволството на хората надделя и след като няколко дни събираше изумените погледи на минувачите, еротичната елха бе префасонирана в класическа.

Празничното меню на италианците е разнообразно. На Бъдни вечер се сервира предимно риба. За коледната трапеза традициите се различават. В Северна и Централна Италия са характерни свинско пълнено краче и тортелини в зеленчуков бульон, южняците залагат на лазаня и макарони на фурна. Коледният обяд задължително завършва с ароматен италиански козунак "Панетоне". Според местните поверия на Нова година колкото повече леща има на масата, толкова побогата ще е следващата.

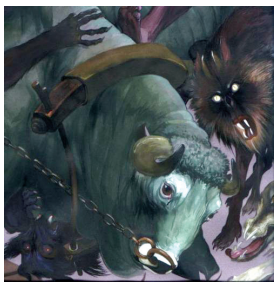

С презепи италианците пресъздават библейски сюжети в домовете си за коледно-новогодишните празници

Мръсните дни

Богомил КОЛЕВ

Дните между Коледа и края на първата седмица от януари (12 дни) в България още се наричат Мръсни дни. Срещат се и като Мръсни вечери, Мръсница (Северна България, Тракия, банатските българи), Погани дни, Поганото, Поганци, Бугани дни (Родопите, Пиринския край, Странджа, българите от Одринска Тракия), Некръстени дни (при македонските българи и тези от Западните покрайнини), Караконджолови дни (Разложко), Глухи дни (Кюстендилско), Вампирови дни (Карловско). Това е времето за родилните мъки на Богородица, раждането на Младенеца Иисус и кръщаването му. Този период се осмисля като зло време, през което действат дяволите, демоните, лошите и нечисти сили. Същевременно тези дни са свързани и с редица митологични вярвания. Вярва се, че през този период се появяват различни свръхдемонични същества - караконджоли, вампири, върколаци, таласъми, по-рядко самодиви, които бродят от залез слънце до първи петли. В Мръсните дни се преплита народното християнство с традиционните езически вярвания на българите.

На отделни места има поверие, че през Мръсните дни на Земята идват душите на мъртвите, за които на Бъдни вечер се оставя място на трапезата. В Странджанския край тези дни се свързват с домашния дух покровител-наместник, когото "канят" на трапезата на Бъдни вечер или му оставят парче от питата с варено жито и орехи в ъглите на стаята или на тавана.

Всички тези демонични същества, идващи от света на мъртвите, се схващат като опасни сили, носещи вреда за живите хора. Това е причина за многобройни забрани и действия, спазвани строго. През целия период не се излиза от дома след залез слънце, не се мие и пере, тъй като водата е "некръстена", не се работи с вълна, за да не нападат вълци стадата и овчарите, не се хвърля пепел и въглени от огнището, защото вълците и караконджолите ги ближат и от това се плодят и множат.

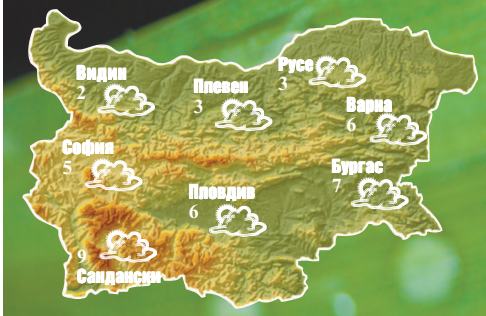
В Ловешкия край се вярва, че родените през Мръсните дни, наричани каракони, всяка година през този период се превръщат в кучета и вълци. Предимно в Южна България по време на Мръсните дни се честват известните вълчи празници, които имат митологичен характер. Този период е особено подходящ за магически действия и предсказания. Тогава магьосници правят магии за обиране на чуждото жито и мляко, извършват се различни гадания през Новата година за здравето, за бъдещите бракове на момите. За предпазване от затворените демони всеки носи в дрехите си чесън, по вратите се поставят бодливи клонки от глог, хвойна и др. растения, сито и др. Около къщите и кошарите се посипва просо, вярва се, че то е преграда за магьосниците и техните магии. Във всички краища на България има поверие, че в нощта срещу Коледа и предимно срещу Йорданов ден небето се "отваря", всичко светва, а животните проговорват с човешки гласове.

За времето на Мръсните дни са характерни и новогодишните обичаи на момците - коледари, сурвакари, зимни русалки, риначи, копачи. Маскарадът в обичаите има за цел да приобщи изпълнителите към света на мъртвите прадеди, от които според митологичните представи зависят плодородието и здравето на живите.

Обредите, поверията и представите, свързани с Мръсните дни, ги определят като граничен период в годишното време, свързан календарно с деня на зимното слънцестоене и слънцеповрат, с прехода от старата към новата слънчева година.

ВРЕМЕТО

Днес сутринта на много места в низините и равнините отново ще има мъгла или ниска слоеста облачност. В часовете около обяд видимостта ще се подобрява, а облачността ще намалява до предимно слънчево време. В планинските райони през нощта ще е ясно, през деня предимно слънчево. Минималните температури в повечето места ще са между -7 и -2 градуса, а максималните - между +2 и +7. В София очакваната минимална е около -6 градуса, а максималната - около +5. Над Черноморието ще преобладава облачно време. Ще духа слаб югоизточен вятър. Максималните температури ще са между 4 и 7 градуса. Температурата на морската вода е 6-9 градуса. Вълнение на морето около 2 бала. В планините ще е слънчево. По високите части ще духа слаб източен вятър. Температурите ще се повишат и максималната на височина 1200 метра ще е +6 градуса, на 2000 метра - около 0 градуса.

Изгледи за

20 максимални **1°/6°**

21 максимални **1°/5°**

В събота за кратко ще духа западен вятър - слаб, в Дунавската равнина до умерен и в повечето места мъглите ще се разсеят, а температурите леко ще се повишат.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва с Култура информационен културен блок
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо с Мария Магазинно предаване
11.30 Бързо, лесно, вкусно
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории
13.00 Апартаментът с Марта Вачкова
14.00 Сен Тропе /396 епизод/
15.10 Живот с Дерек тв филм / 52 епизод/
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: „Открай време, от вечни времена" и „Коледно тайнство"
17.05 Дързост и красота тв филм /3283 епизод/
17.30 Още от деня Следобеден информационен блок с водещи Милена Цветанска и Надежда Узунова
18.00 По света и у нас информационна емисия
18.25 Зелена светлина
18.30 Тегление тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Кралиците на суинга тв филм /3 епизод/
19.55 Лека, нощ деца!
20.00 По света и у нас информационна емисия
20.45 Спортни новини
20.55 Барон Мюнхаузен игрален филм /2, последна част/
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Танцуващият с вълци игрален филм /2 част/
01.45 Апартаментът с Марта Вачкова /п/
02.30 Кралиците на суинга тв филм /3 епизод/п/
03.25 По света и у нас /п от 20:00/
04.10 Барон Мюнхаузен игрален филм /2, п. част/п/

bTV

06.30 „Тази сутрин"- информационно предаване с водещи Генка Шикерова и Константин Караджов
09.30 „Преди обед" - токшоу с водещи Деси и Сашо
11.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./
13.30 „Ангели пазители" - сериал, еп. 54
15.00 „Цветовете на любовта" - сериал, еп. 214
16.00 „Пепел от рози" - сериал, еп. 77
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице" - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Огледален свят" - сериал, с. 2, еп. 93, 94
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 „Двама мъже и половина" - комедиен сериал, с. 9, еп. 4
00.00 „Досиетата Х" - сериал, с. 4, еп. 6
01.00 „Цветовете на любовта" /п./ - сериал, еп. 214
02.00 „Преди обед" /п./
03.40 bTV Новините /п./
04.10 „Кухнята на Звездев" /п./
04.40 „Пепел от рози" /п./ - сериал, еп. 77

NOVA

05.20 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 „Езел" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „1001 нощ" - сериен филм
15.00 „Пътят на възмездието" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.20 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
17.30 „Господари на ефира" - забавно предаване /п/
18.00 „Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Имението Даунтън" - сериен филм
21.00 „Без граници" - сериен филм
22.00 „Пожарникарите от Чикаго" - сериен филм
23.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
23.30 Новините на Нова
23.45 „Рокфелер плаза 30" - сериен филм, 5 сезон
00.45 „Пътят на възмездието" - сериен филм /п/
01.45 „На кафе" - предаване на НТВ /п/
04.30 „Марс и Венера" - предаване на НТВ

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро"
08.00 Новини
08.15 „Добро утро"
09.30 „Контролна покупка"
09.55 „Живей здравословно"
11.05 „Модна присъда"
12.00 „Крепко здраве" с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!"
14.00 Новини
14.15 „Истината е някъде там"
14.30 „Те и ние"
15.20 „В нашето време"
16.10 „Насаме с всички"
17.00 Вечерни новини
17.40 „Истината е някъде там"
18.00 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
20.45 Сериал: „Третата световна"
22.30 „Вечерният Ургант"
23.00 Нощни новини
00.05 „Нека говорят"
01.05 „Хайде да се оженим"
02.00 „Те и ние"
03.10 Сериал: „Третата световна"
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Третата световна"

ОВЕН

Днес ще проявите склонност да се бунтувате и да нарушавате правилата, и едва ли някой ще успее да ви вкара в ред.

21 март - 20 април

РАК

Ще се опитате по всякакъв начин да накарате близките ви да ги прекроите, за да отговарят на изискванията ви.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

За вас съществуват само 2 мнения - вашето и неправилното. Вникнете в своите разбирания, защото може пък те да са неправилни.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Най-добре е да разчитате на здравия разум, на проверените методи и и на своите практически убеждения.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Сложно ще бъде за любимия ви човек да разбере думите или постъпките ви. Постарайте се да бъдете по-открити и разбираеми.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Очертава се ден, в който всичко ще се подрежда успешно. В отлична хармония със себе си сте и лесно намирате общ език с околните.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Търпението е добродетел, която не е задължително да фигурира в списъка на достойнствата ви.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Очаква ви напрегнат ден, който може да ви донесе разочарования от близък човек. Ще се наложи да се разделите с много илюзии.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Старайте се да гледате отвисоко на конфликтите. Не позволявайте на емоциите си да вземат връх и се опитайте да се въздържате.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес личният ви живот ще сияе във всички цветове на дъгата и ще ви радва със своето разнообразие.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Денят ви е удачен за свършване на работата, а може да ви донесе успех и в интимния живот. Бъдете сдържани.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Постарайте се да не допускате конфликти с личното си „Аз" и така ще преодолеете трудностите както в работата, така и с любимия.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ПЪСТРИЯТ СВЯТ НА ЛУКЧО ОМАГЬОСВА ОТНОВО БЪЛГАРСКАТА БАЛЕТНА СЦЕНА

Георги Константинов пред 70-годишен юбилей

Четиритомник с творби на известния поет ще бъде представен днес в НДК

Известният поет Георги Константинов навършва 70 години на 20 декември. Ден преди това - днес, от 18 ч. в зала 7 на НДК ще се състои творческа вечер, на която ще бъдат представени неговите четири тома, издадени от "Захарий Стоянов". Тя се организира от НДК, Столичната община, издателството и списание "Пламък". В програмата, освен авторски рецитал, ще има и музикални изпълнения на проф. Снежана Барова, композитора Евгени Бенов и др. Литературната премиера ще бъде водена от Иван Гранитски.

Георги Константинов е автор на повече от 40 стихосбирки, между които "Една усмивка ми е столица", "Неграмотно сърце", "Общителен самотник", "Обичам те дотук", "Дърво и птица", "Вечерна дъга", "Врана в снега" (получила наградата на СБП за най-добра стихосбирка през 2011 г.), "Вълнение в Константинопол". По негови стихотворения са създадени над 200 песни (като "Обичам те дотук", "Миг като вечност", "Предутрин", "Аз те търся в дъжда"), станали любими на няколко поколения българи. Негови стихосбирки и лирически цикли са превеждани на английски, гръцки, сръбски, руски, турски, испански, португалски, фламандски, японски, фарси, хинди и други езици. Участвал е в много поетически форуми - в Белград, Солун, Струга, Нюкясъл, Маастрихт, Вилнюс, Мексико сити, Исламабад, Блед, Варшава, Техеран. През есента на 2012 г. беше поканен да участва в "Транспоези" - Брюксел, където негови стихове, представени на български, френски и фламандски, стояха един месец на билбордове в брюкселското метро.

Написал е и ред белетристични творби за деца - "Приказки за слончето Румпирумп", "Как планината отиде на море", "Магаре с крила", "Папагалчето Браво", а също и хумористичния роман "Туфо - рижият пират", преведен на десетина езика. За своята проза за деца Константинов е номиниран два пъти за международната награда "Ханс Кристиян Андерсен". Неотдавна издателство "Захарий Стоянов" публикува четири тома негови избрани произведения - "Лирика", "Сатирична поезия", "Творби за деца", "Публицистика и есеистика", които го представят всестранно - като поет лирик и сатирик, като белетрист, есеист и публицист.

И след издаването на избраните си произведения Георги Константинов не престава да публикува нови творби. В началото на годината се появи на бял свят прозаичната му книга "Човек за споделяне", а съвсем наскоро ни изненада приятно с нова си стихосбирка "Вълнение в Константинопол". И в новата му поетическа книга намираме творби, които вълнуват с присъщите му жизнелюбие, изповедна лиричност и малко тъжно чувство за хумор. Тези добре познати черти на поезията му го правят един от най-контактните и популярни поети на България.

Георги Константинов е носител на редица национални литературни награди, сред които "Петко Р. Славейков", "Гео Милев", "Константин Константинов", "Иван Вазов", "Изворът на Белоногата". Има и международни награди, между които и бронзовият знак "Медалика Понтификия" - Ватикана, връчена му от папа Йоан-Павел II (1996). Стиховете му са предизвиквали най-положителен медиен отзвук в Никозия, Москва, Рига, Белград и другаде. Дългогодишен издател е на литературното списание "Пламък". Почетен председател е на българския П.Е.Н.-център. Почетен гражданин е на родния си град Плевен.

Радиосимфониците с концерт, посветен на Александър Владигеров

Радиооркестърът с диригент Емил Табаков посвещава концерта си на 20 декември в зала "България" на 80-годишнината от рождението на известния български композитор, диригент и пианист Александър Владигеров. По време на традиционния си петъчен концерт Радиосимфониците ще изпълнят неговия популярен мюзикъл "Вълкът и седемте козлета", 40 години след премиерата на произведението. Солисти са известните актьори Антоанета Добрева-Нети, Камен Воденичаров, Тончо Токмакчиев, Стоян Алексиев, Лидия Кулекова и Константин Икономов. Специално за концерта от Виена пристигат синовете на Александър Владигеров - Александър и Константин Владигерови, които ще изпълнят свои преработки на известни произведения. Александър Владигеров принадлежи към най-прочутата музикантска фамилия в България. Успешно развива таланта си в много посоки. От 1969 до 1993 г. е диригент на Симфоничния оркестър на Българското национално радио. Автор е на три мюзикъла за деца, добили широка популярност.

Снимка БНР

Маестро Емил Табаков ще дирижира концерта

Билети се продават на касата на "Кантус фирмус" в зала "България" и на касата на БНР на бул. "Драган Цанков" 4, както и онлайн на www.ticketsbg.com, научи ДУМА от Иван Върбанов.

кратки

Лили Иванова ще пее в „Джой стейшън"

Примата на българската естрада ще изнесе коледен концерт на 26 декември от 21 ч. в най-новата столична концертна сцена - "Джой стейшън" в Студентския град, ул. "Акад. Стефан Младенов" 3 (спирка на автобуси 280 и 94 при бившия РУМ).

„Мистерията Еньовден" завладява „Арена Армеец"

Пълна зала "Арена Армеец" очаква днес новия спектакъл на Нешка Робева - "Мистерията Еньовден". След успешната предпремиера на представлението

във Варна сега ще бъде представена и официалната му премиера в най-голямото спортно съоръжение в България. "Във всеки спектакъл ще има нещо ново и различно", обещава Нешка Робева. След първото изпълнение на грандиозния проект в София ще бъде обявен и календарът за следващата година и местата, на които ще бъде показан. Началото на шоуто е в 20 ч., а вратите на залата ще бъдат отворени в 18.30 ч., научи ДУМА от Ани Плачкова.

Почина Марсел Селие

След кратко боледуване на 88-годишна възраст в Шебр, Швейцария, е починал френският етномузиколог и музикален продуцент Марсел Селие – човекът, популяризирал българската народна песен по света под името "Мистерията на българските гласове". "Съпругата му Катрин ми съобщи, че в последните си часове е поискал отново да слуша български певици", е съобщил за Vesti.bg композиторът Георги Минчев. През 1952 г. като търговец на метали Марсел Селие пристигнал в България, където за първи път чул народни песни. Свързал се с ръководството на БНР и купил няколко записа. През 1960 г. Селие започва да води радиопредаване със записи на фолклорна музика по Западношвейцарското радио. Катрин Селие го нарича "Мистерията на българските гласове", а в продължение на 25 години съпругът й го води и под името "От Черно море до Балтика". Селие създава своя продуцентска компания. В дискографията на лейбъла "Cellier" централно място заемат записите Le Myste`re des Voix Bulgares, Vol. 1 (1975), Vol. 2 (1988), Vol. 3 (1989). През 1990 г. вторият албум печели "Грами". Излиза и четвърти албум от поредицата, а проектът "Ритуал", издаден в САЩ, е номиниран за "Грами" (1994). През 2002 г. Марсел Селие беше в София по случай 50-годишнината на феномена "Мистерията на българските гласове", отбелязан с концерт на едноименната формация с диригент проф. Дора Христова. Погребението ще бъде в Швейцария в петък, 20 декември.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 19 ДЕКЕМВРИ 2013

Николай Милчев рисува любовта, природата и невидимите светове

Най-новата му книга „Тънък дъжд" бе представена в София и Пловдив

Поетът Николай Милчев рисува любовта, природата и невидимите светове в най-новата си книга "Тънък дъжд". Уникалната стихосбирка, която се появи на българския литературен свят, показва в три поетични цикъла природата - каквато не сме я виждали, извайва любовта - каквато всеки мечтае да познае, и очертава с нежни пръсти невидимите линии, които свързват човешките души. Дълбоки, символни и многоцветни, стиховете се спускат отвъд метафорите, преминават ги, за да пречупят читателския поглед за нови, неоткрити досега светлини и светове.

"Николай Милчев е твърде необикновено явление в съвременната българска поезия. Затова е така трудно да бъде премълчан, въпреки опитите за това, трудно е да бъде подминат и невъзможно да бъде омаловажен", казва поетесата Виолета Христова. "Защото поетичното общуване отдавна надхвърли теснотата на нечия литературничеща надменност и читателят може сам да разбира, да избира и да предпочита - без да бъде непременно наставляван и назидаван в избора си." "Магично е отношението на Николай Милчев към думите, коментира още тя. Не тича и не залита по ежедневния смисъл, търси отвъдния с цялата му мистичност, с прелестната лекота, която прониква направо в подсъзнанието и те кара да преливаш, да се радваш като дете и да се смаляваш. Кара егото ти да утихне и да бъдеш за малко естествен. Удивително плътна и заоблена в излъчването си поезия. В нея липсват крясъците, остротите, нетърпеливото изричане. Това са стихове зрели, сочни, сладки и завършени. Отгледани в пълен кошер, търпеливи и мъдри."

"Тънък дъжд" бе представена в София в понеделник, съобщи БТА. За стихосбирката говори и нейният редактор Гриша Трифонов. Десетки почитатели на изящното слово и неповторимия стил на Николай Милчев се насладиха на авторски рецитал на поета. Това, което отличава поезията на Николай Милчев от всички останали, Виолета Христова нарече "Милчевски усет за думите, за тяхната взаимна обичливост, който увеличава по свръхестествен начин словесната енергия, натрупва я и този акт напомня страшно много за жреческата посветеност и проникването отвъд - там, където думата звънти, къкри, пее, кънти, жужи, съска и се лее с изначална автентичност - далеч от етикети, подтекст, надтекст - съвършена и незапрашена. За детството разказва тази поезия, за любовта, за забравеното приятелство с природата, с музиката, с останалото човечество."

"Тънък дъжд" е дело на издателство "Потайниче" и е част от поредица за съвременна българска литература "Смисъл". Представянето на книгата в Пловдив бе във вторник в клуб "Петното на Роршах".

Николай Милчев е роден през 1958 г. в Плевен. Завършил е Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", специалност Българска филология. Член е на Съюза на българските писатели. Автор е на поетически книги, както и на много текстове за детски песни, отличени с награди на фестивала "Verdi note", гр. Батипалия, Италия, на либретото на детския мюзикъл "Таласъми без нальми". Носител е на национални литературни награди. Негови стихове са превеждани в чужбина. Работи като учител по български език и литература в 105 СОУ в София.

Читалище пресъздаде „Коледна феерия" под покрива на РКИЦ

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Миглена ИВАНОВА

Концертът "Коледна феерия", разказан от възпитаниците на Народно читалище "Димчо Дебелянов-1960", не остави безразлични хората към духа и красотата на танца. Руският културно-информационен център за пореден път отвори широко врати за приказния спектакъл, който се осъществи по проект към Програмата за изпълнение на Общинската стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта на Столичната община. Събитието уважиха представители на РКИЦ, Столичния общински съвет, културни дейци, музикални педагози и приятели.

Пред многолюдната публика танцово студио "Класик" с педагог Славея Стойчева дебютира с танца "Сенки" от балета "Баядерка" по музика на Минкус. Нежният полъх на мелодията, феерични костюми и изпълнението на балерините предизвикаха аплодисментите и радостните възгласи на публиката. За да ни покажат една "Зимна приказка", рецитираха възпитаниците на читалището от школата по художествено слово Елея, Маги и Дария под артистичното ръководство на Люба Иванова.

Истинско предизвикателство бе появата на малките балеринки от студио "Класик", които уверено и с чувство за ритъм пресъздадоха "Неаполитанска тарантела". Последваха танцът "Приятелки" от "Жизел" по музика на Адам, "Пахита" по музика на Минкус, вариация "Нежност" от "Спящата красавица" по музика на Чайковски, както и "Принцеси" от балета "Лебедово езеро".

Талантите от студио "Музика" с музикален педагог Росица Йорданова представиха забавни и модерни песни в унисон с празничното предновогодишно настроение. Изненада за публиката бяха ритмичните, разтърсващи хора на фолклорния състав "Софиянчета" с ръководител Даниела Николова от НЧ "Св. Георги Победоносец".

Коледна песен, радостни възгласи и аплодисменти отбелязаха финала на "Коледна феерия". На сцената бяха всички преподаватели, възпитаници на НЧ "Димчо Дебелянов-1960" и организаторите на събитието.

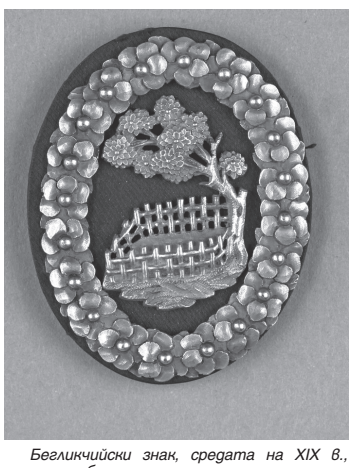
НИМ открива изложбата „Славите ли Млада Бога?"

"Славите ли Млада Бога?" е озаглавена новата коледна изложба в Националния исторически музей, която ще бъде открита днес в 11 ч. в зала "Запад". Изложбата е вариант по темата за устната традиция и музиката на пастирските общности в Европа, която НИМ ръководи в рамките на проекта CANEPAL, съфинансиран от Европейската комисия по програма "Култура 2007-2014". "Славите ли Млада Бога?" разказва за евангелското благовестие към овчарите с образи от късносредновековни стенописи, с емблематичната за колекцията на НИМ възрожденска икона от с. Срем, Тополовградско, с пафти със сцената на Рождеството. Посланието "Да славим Младенеца с песни и музика" се носи от уникална сбирка от пастирски инструменти от България (колекция на ИЕФЕМ-БАН), Полша, Унгария, Естония и Швеция. Представени са и стародавни коледни дарове и символиката на Дървото на живота, която изпълва българската Бъдни вечер. Акцент в изложбата са произведения на преподаватели и студенти от Националната художествена академия, заредени с енергията и мощта на славното някога българско овчарство. В експозицията има интерактивна част, мултимедийна програма и игри за децата. Специално за софийската публика ще бъдат показани много от експонатите, участвали в голямата международна изложба "Иманье без довършуванье", организирана от Регионалния исторически музей - Смолян, тази година.

Изложбата ще бъде в НИМ до средата на февруари 2014 г., след което много от експонатите ѝ ще заминат за унгарския Музей на открито в град Сентендре (недалеч от Будапеща), където от април до октомври ще бъдат част от заключителната обща изложба, която ще обедини всички национални прояви по проекта.

Снимки НИМ

Овен-годеш, 2013 г., изработен от студенти в специалност "Метал" на НХА под ръководството на доц. Емил Бачийски

Бегликчийски знак, средата на XIX в., сребро с позлата, принадлежал на прочутата пловдивска фамилия Чалъкови, НИМ

БЛЕЙЗ БЕЙЛИ ОТ „АЙРЪН МЕЙДЪН" ОТНОВО ЩЕ ПЕЕ В СТОЛИЦАТА

Патриарх и спортисти в битка за „Мъж на годината 2013"

Гласуването ще продължи до 10 януари 2014 г.

Тенисистът Григор Димитров, боксьорът Кубрат Пулев и патриарх Неофит са номинираните за "Мъж на годината 2013". Имената им, изброени по азбучен ред, събраха най-голям вот от всичките 47 номинирани от Академията на Дарик радио.

Кой от тримата ще заслужи победата ще се реши след онлайн гласуване на сайта Manoftheyear.bg. Във вота може да се включи всеки над 16 години. Гласуването ще продължи до 10 януари 2014 г. Кой е "Мъж на годината 2013" ще бъде обявено на церемония на 21 януари, когато Дарик радио ще отбележи и своя 21-ви рожден ден.

Позитивният посланик на България не само на корта - Григор Димитров, спечели най-много точки - 32, в номинациите от Академията на Дарик радио. Хасковлията стана първият български тенисист, който проби до 23-то място в световния елит и стигна до трети кръг в турнир от Големия шлем (Ролан Гарос).

Извоюва първата си титла на турнира от сериите АТП250 в Стокхолм, като на финала победи световния номер 3 Давид Ферер с 2:6, 6:3, 6:4. В началото на година пък стигна за първи път до финал (Бризбейн), а през май подчини световния лидер Новак Джокович на Мастърса в Мадрид. Григор е автор и на едни от най-добрите удари през тази година. Победител и в битката за сърцето на символа на женския тенис Мария Шарапова.

Мъжкарят на ринга и в живота - Кубрат Пулев, за трета поредна година е част от реномираната класация на Дарик радио. Остана на IV място през 2011-а, а м.г. също бе част от Топ 3. Боксьорът направи сбор от 24 точки в номинациите на Академията. И през последните 365 дни запази статута си на абсолютен шампион на професионалния ринг с 19 победи от 19 мача. През годината успя на два пъти да защити Интерконтиненталната си титла на IBF и пояса на Европейския боксов съюз с победи над Тони Томпсън и Джоуи Ейбъл, но и да спечели правото да бъде претендент за световната титла в тежка категория на Владимир Кличко. Кубрат е номер 1 в ранглистата на IBF в тежка категория, където шампион е именно Кличко. Носител на наградата за родолюбие "Дядо Йоцо гледа". Българин не само по паспорт, но по душа, вяра и сърце.

Патриарх Неофит бе оценен с 28 точки и второ място в първия етап на "Мъж на годината 2013". Русенският митрополит бе избран за нов патриарх на Българската православна църква и Софийски митрополит на Патриаршески избирателен църковен събор на 24 февруари. В първата си Света литургия той помоли хората да постъпват достойно, като по думите му главната цел на църквата е единство и то трябва да се запази чрез любовта и мира. Негово Светейшество бе отличен с почетен знак "Стефан Стамболов" за личен лидерски принос към българската държавност. Вярва, че "Вярата не е измислица. Тя не е само емоционално усещане и не е само убеждение".

Подробности за гласуването има на сайта www.manoftheyear.bg.

Албумът на Бионсе чупи всички рекорди

Последният албум на Бионсе, който бе пуснат в продажба в електронния магазин на "Епъл" - iTunes, би рекорда по продажби на този сайт, съобщи американската интернет компания. Тавата, кръстена на самата изпълнителка "Beyonce", регистрира 828 773 купувача за първите 3 дни.

Досегашният рекорд се държеше от Джъстин Тимбърлейк, от чийто албум "20/20 Experience" през първата седмица бяха продадени 580 000 екземпляра.

Бионсе изненада почитателите с петия си албум. Излизането му бе държано до последно в пълна тайна. "Не исках да издавам музиката си по начина, по който съм го правила преди. Писна ми от това. Смятам, че мога да говоря директно на феновете си. Не исках никой да съобщава кога ще излезе албумът. Исках да го пусна, когато е готов от мен за моите фенове", сподели Бионсе.

Микротурнетата на „Мерудия" продължават в 3 града

Серията микротурнета на "Мерудия", наречени Skankin` Across* (on a daily basis), продължава през декември в София, Търново и Варна. Идеята е подобряване на reggae покритието и усилване на мерудическия сигнал из страната. През последните месеци бандата свири в столицата, в Бургас, Пловдив, Велико Търново и Русе.

Освен традиционния авторски сет на "Мерудия" в концертите като гост-музиканти със свои парчета в мерудически прочит ще се включат DRS, Zafayah и NRG_D. Изявите Skankin' Across започват от 21 ч. В Строежа тази вечер ще излязат "Мерудия", DRS и Zafayah. В Melon, В. Търново, заедно с бандата утре, 20 декември, ще свири и NRG_D, който ще присъства и на съботния купон във Vintage 33, Варна.

Skank - специфичен ритмически похват в reggae музиката

ТЪПАНИ И ГАЙДИ, ОРАТНИЦА, ПОПАРА И МИТКО ТАРАЛЕЖКОВ С ВЕСЕЛ КОНЦЕРТ

Весел концерт обещават от Оратница, Попара, Митко Таралежков и Тъпани и гайди тази вечер в клуб "Mixtape 5", където ще бъдат черешките на тортата на рождения ден на "Концерти.бг".

Сайтът става на 3 години, през които активно подкрепя българските музиканти и тяхното изкуство и се стреми да създава за тях поле за изява. Четирите банди, поканени на тържеството, се открояват с оригинални авторски послания и представят близки до българското съзнание мотиви.

На екраните в клуба ще бъде представена селекция от снимки на фотографите на "Концерти.бг", заснети при отразяването на различни събития.

Подаръците ще бъдат изсвирени от Митко Таралежков - Таралежков (вокал, китара), Bggz rubbit (китара, вокал, звуци) и Петър Йорданов-Бъни (кахон). Попара ще е в състав - Александър Евтимов-Шаманчето (вокал), Павел Терзийски (вокал), Росен Захариев (тромпет, перкусии), Skiller (beatbox) и Кирил Дончев (синтезатори). Тъпани и гайди ще бъдат представени от Валентина Добрева (вокал), Лазар Керемедчиев, Григор Лалов, Росен Росенов, Константин Канев (всичките - каба гайда), Петър Йорданов-Бъни (тъпан и кахон) и Георги Маринов-Хорхе (диджериду). Оратница ще съберe Иван-Попа (вокал), Петър Йорданов-Бъни (кахон, тъпан), Християн (кавал, флейта), Георги-Хорхе (диджериду, гайда).

За визуализациите ще отговаря Yves, а за рисуването на живо - Христо Тренев. Вратите ще отворят в 21 ч., а входът за партито е 10 лв., като в мрежата на Ticketstream билетите се продават по 8 лв.

Допълнителни билети за „Рики е повери"

Поради голям интерес от страна на много почитатели към великолепното трио "Рики е повери" започна продажбата на допълнителни билети на цени от 30, 40 и 50 лв., уточниха за ДУМА от музикалната компания "Жокер медиа".

Любимците на българската публика пристигат в София в деня на концерта - на 21 декември. За пореден път тримата италианци предпочетоха да отдъхват в луксозния хотел "Даунтаун". В програмата на "Рики е повери" е включено и гостуване в "Шоуто на Слави", съобщи Красимира Пейчева. След концерта на триото в зала 1 на НДК, което започва в 19 ч., музикантите ще се насладят на незабравима италианска вечер на българска земя в ресторант "La Muse", който ще им предложи традиционна кухня с изтънчени ястия, приятно съчетани с дегустацията на изискани вина.

Билетите за концерта на "Рики е повери" може да се купят в мрежата на Eventim.bg и на касите в НДК.

Вицът

Мъж се хвали пред приятели:
- Случих на добра жена, готви като мама и пие като тати...

ВЕСЕЛА ДРАГАНОВА,
председателка на Партията на българските жени
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ,
кмет на община Борово
ЕЛЕНА ПЕШЕВА,
учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Пазарджик
ИВАН ДОДОВ, художник-акварелист
Проф. МИЛЧО ЛЕВИЕВ,
джаз музикант, композитор, пианист
НИКОЛАЙ НАНКОВ,
народен представител
РУМЯН ГЕОРГИЕВ,
журналист, бизнесмен
ЖАНА НИКОЛОВА,
учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Ямбол

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

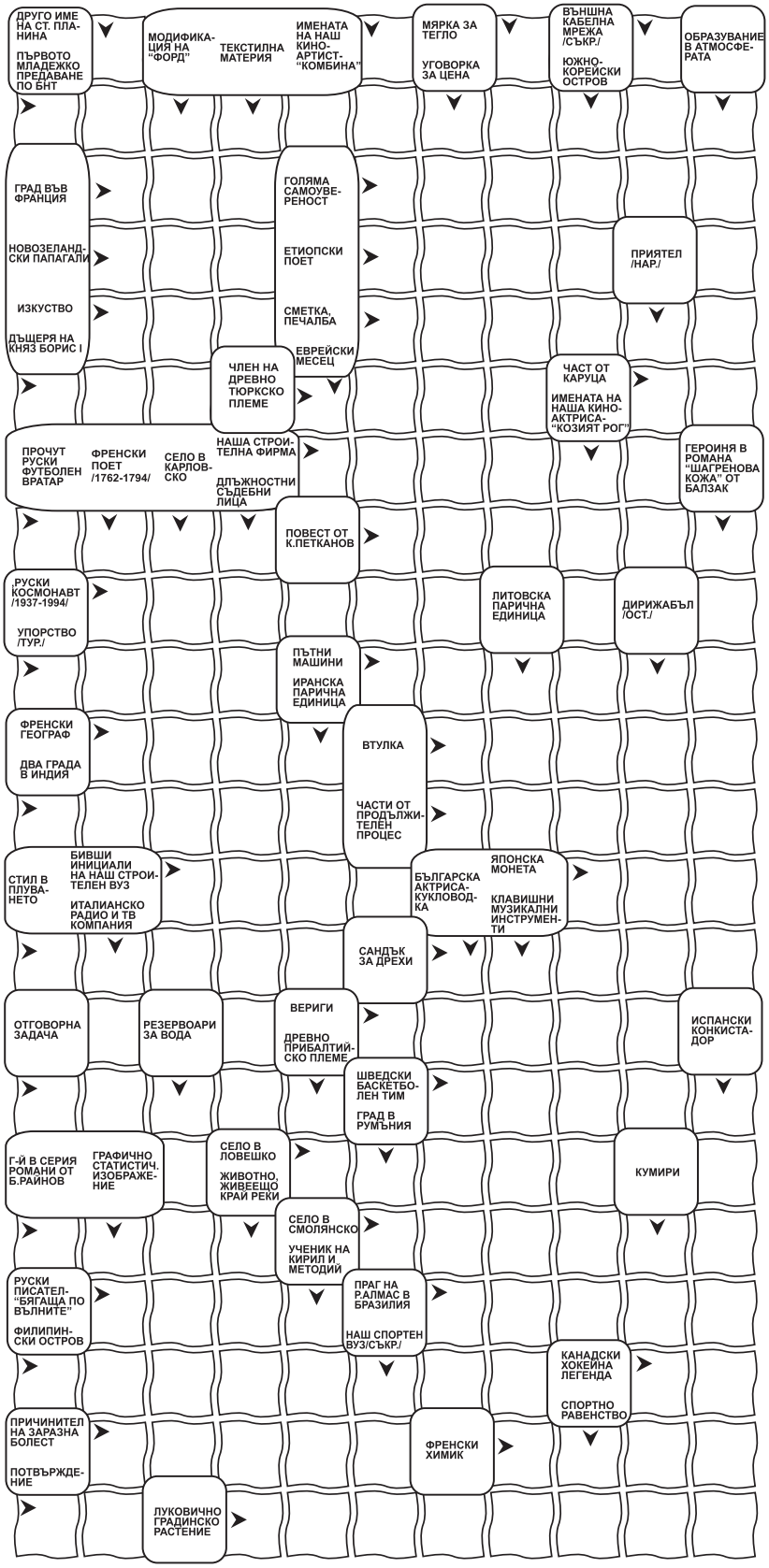
19

Св. мъченик Бонифаций († 290). Св. Бонифаций Милостиви, епископ Ферентийски. Св. Григорий, епископ Омиритски

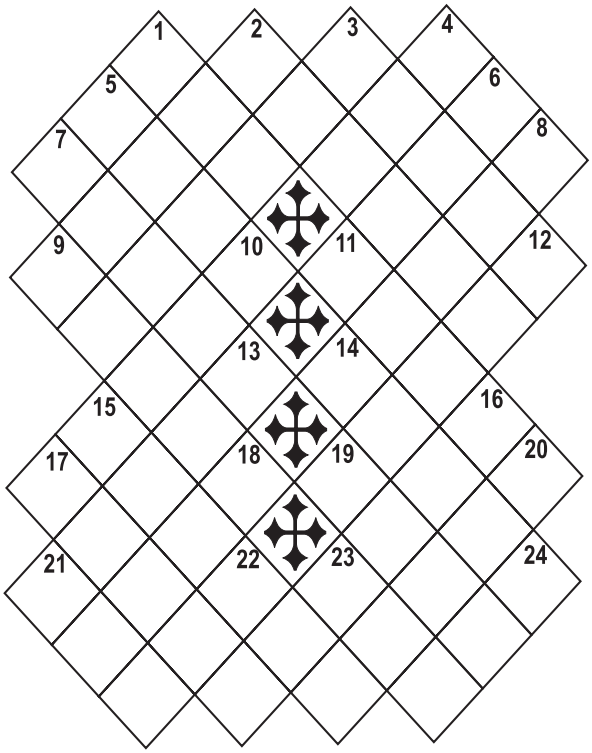
Св. мъченик Бонифаций бил роб на богата и знатна римлянка Аглаида. Тя го повикала и му заповядала да отиде в източните страни и да купи мощи на пострадал за вярата, които много искала да притежава. Като тръгнал, Бонифаций размишлявал за подвизите на св. мъченици, за благочестивия живот на истинските християни, а в същото време погледнал внимателно и в своята съвест. Страх Господен се събудил в душата му, със сърдечно съкрушение той се каел за греховете си пред Бога и молел всемилосърдния Владика за помощ, за да изправи своя живот. Като пристигнал в килийския град Тарс, започнал да целува нозете на светите мъченици, възхвалял ги, искал от тях да се помолят за него. Като видял това, съдията повикал Бонифаций и го заплашил с изтезания, ако не се съгласи да се отрече от вярата си. Бонифаций обявил, че е готов да страда за името Христово. Тогава му отсекли главата с меч. А спътниците на Бонифаций за 500 златни монети купили измъченото тяло на своя другар, обвили го в плащаница, помазали с благовония, отнесли го със себе си обратно в Рим и го предали на Аглаида. Като узнала за станалото, тя с голяма чест приела тялото на мъченика, построила на негово име великолепна църква в околностите на Рим, покаяла се за предишните си грехове, раздала имението си на бедни и започнала да живее при църквата в смирение, въздържание и голямо благочестие. Така прекарала 15 години и спокойно дочакала смъртта си.

СКАНДИ

РЕЧНИК: Акилина, Ансурес, "Варакс", Деори, Инар, Ип, Огива, Чодо.

ДИАГОНАЛИ

НАДЯСНО: 1. Литовска парична единица. 2.Град в Италия. 3.Църковно събрание. 4. Образ. 5. Монголски пастир. 7. Спомагателна стая в жилище. 9. Малко помещение за съхранение на вещи. 11. Подземно пътно съоръжение. 14. Части от телевизионна поредица. 15. Учащ се. 17. Немски математик и астроном. 19. Наш миещ препарат. 21. Столетие. 23. Иглолистно дърво.

НАЛЯВО: 1. Политура. 2. Миризма. 3. Древен тракийски цар. 4. Град във Франция. 6. Твърдоглавие /тур./. 8. Геометрична фигура. 10. Сребристобял химически елемент. 12. Наш аниматор-"Тримата глупаци". 13. Български карикатурист. 16. Разколник. 18. Чедо. 20. Лирически поет. 22. Герой в пиесата "Мигове от живота" на У.Сароян. 24. Гръцки остров.

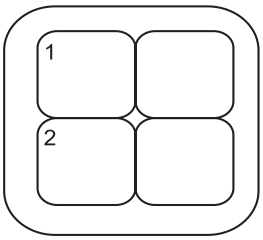
РЕЧНИК: Ретик Ситалк.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО:

1. Спортно равенство.
2. Руски ракетни модели.

Чрез разместване на 4-те букви, открийте нови думи със следното значение:

1. Песен на Гергана.
2. Връхна част на планина.
3. Прабългарска титла оттюркски произход.
4. Американски драматург - "Случка в зоопарка".
5. Група лица, опитващи се да влияят върху други хора в полза на дадена кауза.
6. Китайски поет.
7. Град в Уелс.
8. Хърватски остров в Адриатическо море.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: РАЗЛОГ - ПРЪСТ - РЕМАРК - ИРЕН - ЧАМ - ГЕРМАНКА - ЛЕВ - КОМПАС - ТЕН - РОК - ТЕЛЕФОНИЯ - ВИД - ОЙЛ-КРИК - БОЖКОВА - Б.Т.Р. - МК - ТАВАН - ОБ - МОАНА - ИКЕ - АДИС АБЕБА - ТСА - ИР - АРТ - ОРНИТОЛОГ - ДИ - ООЛИ - ИГИ - СЕТ - АВТОРИТЕТ - ОЛ - ОНА - АНА - АТЕ - АНКЛАВИ - ОЗОНАТОРИ - ЕМИЛ ДИМИТРОВ - ИСИОТ - НОАРЕ.

ОТВЕСНО: ПАРАЛЕЛИ - ТОДОРОВ - ЗЕМЕН - ДАРБИ - НОТ - УЛМ - СТИЛО - ОАГ - ПАСТИР - ИГРЕК - БАО - КРО - РЕ - ЛИТОТОМИ - РП - ММ - БИОГЕНЕЗИС - РИАП - МАРГИТА - ОЛИ - КЪРНАРЕ - ОМО - АНДО - СЕКСОЛОЖКА - АНАИТ - ЕТНА - КЕЙК - КТМ - ФЛОТА - АЛОИН - ЛОКВА - АРТО - НРАВИ - АВИТА - ШИИ - АКОРДЕОНИ - ОР - ЯКАНЕ -ТИТЛА - ДВЕ.

ПУМПАЛ
1. ПРИЧКАПОВ. 2. ПАРИЧКОВ. 3. КОПРИВА. 4. ПОКРИВ. 5. КИРОВ. 6. РОКИ. 7. ОКИ. 8. ОК. 9. К.

8	4	9	1	5	7	2	6	3
2	6	7	9	3	4	5	8	1
3	1	5	8	2	6	9	4	7
9	8	6	3	4	5	1	7	2
1	5	2	6	7	8	3	9	4
7	3	4	2	9	1	6	5	8
6	9	8	4	1	2	7	3	5
5	2	3	7	8	9	4	1	6
4	7	1	5	6	3	8	2	9

5	6	2	8	7	3	1	9	4
3	4	7	2	1	9	6	8	5
9	1	8	6	4	5	3	2	7
8	2	4	5	9	6	7	3	1
7	5	3	1	2	4	8	6	9
6	9	1	3	8	7	5	4	2
4	3	5	7	6	2	9	1	8
2	8	6	9	5	1	4	7	3
1	7	9	4	3	8	2	5	6

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Стефанова 5-а и 10-а в Пекин

Шахматната ни прима Антоанета Стефанова завърши участието си в Третото издание на Световните интелектуални игри в китайската столица Пекин. Бившата световна и европейска шампионка завърши 10-а в турнира по ускорен шах и 5-а на блиц.

Грандиозният триумф на ума включва състезания по 5 вида игри, които едновременно с това са популярни спортове - шахмат, бридж, шашки, го и китайски шах. Последните три игри са по-известни и се практикуват предимно в азиатските страни. В шахматните състезания традиционно играят 16 мъже и 16 жени. Международната федерация по шахмат обяви участниците в Пекин още на 11 август тази година. Всички имена са достатъчно известни, а шахматистите - изключително титулувани. Признание за водещото място в световния женски шахмат на гросмайстор Стефанова е присъствието ѝ във всички издания на интелектуалната надпревара. В женската секция освен нея се състезаваха Хампи Конеру (Индия), световната шампионка Хоу Ифан, Чжао Сюе и Ю Венюн (всичките от Китай), Анна Музичук (Словения), Нана Дзагнидзе (Грузия), Мари Себа (Франция), Пиа Крамлинг (Швеция), Елизабет Петц (Германия), литовката Виктория Чмилите, украинките Катерина Лахно и Анна Ушенина и рускините Александра Костенюк, Валентина Гунина и Татяна Косинцева.

В мъжката селекция попаднаха Сергей Карякин, Александър Гришчук и Ян Непомняшчи (Русия), ахриярът Мамедяров и Теймур Раджабов (Азербайджан), Ван Хао и Ван Юе (Китай), Василий Иванчук и Руслан Понамарьов (Украйна), Левон Аронян (Армения), Лениер Домингес (Куба), Ле Куанг Лем (Виетнам), Максим Ваше-Лаграв (Франция), Гата Камски (САЩ), Петер Леко (Унгария) и Аниш Гири (Холандия).

Руснаци и китайки най-силни на Световните интелектуални игри

Стефанова се бори на два фронта срещу световната шампионка Хоу Ифан в турнира по "бакската" система

В шахматната надпревара бяха разиграни три комплекта медали: по ускорен шах, по блиц и за първи път по т.нар. баксска система, при която съперниците играят едновременно 2 партии помежду си и с двата цвята фигури. В турнира по ускорен шах (с контрола 20 мин. за партия и добавяне на 10 сек. на ход) пръв при мъжете се класира представителят на домакините Ван Юе с 5 т. от 7 партии. С толкова завърши и Петер Леко, който обаче претърпя поражение от китаеца в последния кръг и остана втори. Трети остана Александър Гришчук с 4,5 т.

В женската надпревара превъзходството на Валентина Гунина бе далеч по-безапелационно и с 6 т. от 7 тя изпревари с цяла точка световната шампионка Хоу Ифан. Трета с 4,5 бронзов медал заслужи другата китайка Ю Венюн. С 3,5 т. Стефанова остана десета. В блица Гунина и Хоу Ифан си размениха местата на почетната стълбичка, като китайката изпревари подгласничката си с цели 2 т., финиширайки с 21,5 т. от 30 партии. Трета с 18,5 т. остана Музичук, а Стефанова е пета със 17 т. "Бакската" система се оказа сериозно изпитание за Стефанова, която успя да събере само 2 т. Челната тройка окупираха трите местни шахматистки. Златото спечели Жао Ксю с 6,5 т., следвана от световната шампионка Хоу Ифан и Ю Венюн с по 6 т.

При мъжете Карякин и Аронян пресякоха финала с по 19,5 т., но титлата отиде при руснака благодарение на победата му в личната им среща. Ваше-Лаграв завоюва бронза с 18 т.

В последните два дни на игрите използваната за първи път "баксска" система донесе много напрежение и драматични ситуации. Карякин дублира титлата си от блица, като единствен от 16-те участници завърши без загуба. С 8,5 т. от 10 партии руснакът оглави крайното класиране с цели 2 т. пред Мамедяров, а трети остана бившият световен шампион Руслан Пономарьов.

Накамура и Делчев играят в една зала в Лондон

Традиционният гросмайсторски турнир "Лондон Чес Класик" тази година беше по-кратък от обичайното, но не по-малко зрелищен. Въпреки финансовите затруднения организаторите успяха да съберат в английската столица звезден състав от 16 топгросмайстори, сред които и вече бившият световен шампион Вишванатан Ананд, както и несменяемата №1 в световната женска ранглиста Юдит Полгар. Разделени в 4 групи, те играха мачове в продължение на 3 дни, за да определят финалната осмица. В четвъртфиналните нокаут срещи Крамник победи Ананд с 1,5:0,5, Свидлер - Адамс 1:3, Накамура - Шорт 1,5:0,5, Гелфанд - Каруана 3:1. На следващия етап американецът не без известна доза късмет отстрани Крамник с 1,5:0,5, а в другия мач представителят на домакините Майкъл Адамс загуби със същия резултат от бившия претендент за световната корона Борис Гелфанд. В първата партия от финалния мач се разгърна принципна дискусия в защита Грюнфелд, в която по-добри доводи имаше Накамура. След грешка на Гелфанд на 22-я ход (виж диаграмата) американският гросмайстор остана с качества в повече и спечели. Ремито във втората среща донесе победата на 26-годишния Накамура в мача с 1,5:0,5. Освен че единствен от 16-те не допусна нито една загуба, с напористата си и изобретателна игра той напълно заслужи и крайния успех в турнира.

Накамура (САЩ) - Гелфанд (Изр), първа партия от финала

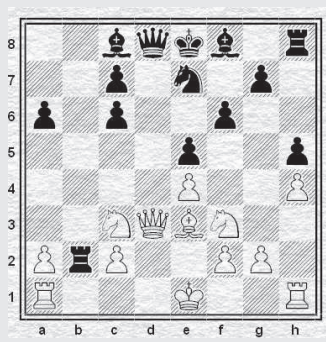
22...Дf6!? 23.Тc7 Ke6 24.Тd7 Тc8 25.Од3 Тc3 26.Оf5 gf5 27.f4 Тc4 28.Тc1 Тe4 29.g3 h5 30.h4 Дg6 31.Ос5 Оf6 32.Тe1 Дg4 33.Тe4 fe4 34.Дd1 Дf5 35.Тd5 Дh3 36.Дf1 1:0

В открития турнир на същия фестивал българският гросмайстор Александър Делчев, който имаше персонална покана за участие, приключи с 6 т. от 9. В битката за призово класиране нашият национал претърпя загуба в последния кръг срещу английския гросмайстор Нийл Макдоналд и остана на 13-о място. Победител в турнира със 189 участници е Йон Лудвиг Хамер (Норвегия) със 7,5 т. Следват го 5 състезатели с по 7 точки: Борис Грачов, Тигран Харамян, Матеуш Бартел, Виорел Йордănеску и Нийл Макдоналд.

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Знаете ли, че до 17 в. рокадата в шаха е представлявала два отделни хода? Въпреки че правилото за размяната на местата на царя и топа е прието още през 1600 г., то се налага окончателно едва през 19 в. В началото рокадата не е добре приета и рядко се използва от играчите. Ранните шахматни ръководства дори специално съветват този ход да се избягва. Днес обаче проучванията сочат, че рокада се използва в близо 99 на сто от всички партии.

Отговор:

12.Дd8+ Цd8 13.0-0-0+! Голяма рокада с шах и нападение над топа на b2.

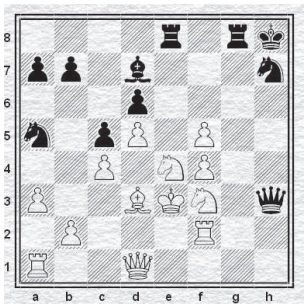
кратки

Чепаринов 9-и в Европа на блиц

Иван Чепаринов завърши на девето място в Европейското първенство по блиц, което се проведе във Варшава. Шампион стана поставеният под №1 представител на Украйна Антон Коробов, който събра 18,5 т. от 22 възможни (11 кръга по 2 партии с контрола 3 мин. и добавяне на 2 сек. на ход). Второ-трето място разделиха Владислав Ткачов (Франция) и Бартош Сочко (Полша), който остана с бронза заради по-слабия си допълнителен показател. В първенството участваха 437 шахматисти от 28 страни. В проведения веднага след това шампионат по ускорен шах (15 минути на състезател за цялата партия и добавяне на 10 сек. на ход) титлата бе спечелена от унгареца Рихард Рапорт с 9,5 т. от 11 партии. С равен брой точки с шампиона във Варшава завършиха и Владимир Малахов (Русия), и Тигран Л. Петросян (Армения), които отстъпиха на победителя по допълнителния показател (среден рейтинг на противниците с изключение на най-слабия). Чепаринов финишира с 8,5 т. заедно с още 18 състезатели, но благодарение на по-високия си втори показател оглави групата и зае 11-о място в крайното класиране. По пътя към евротитлата по ускорен шах Рапорт преодоля и шампиона по блиц Коробов:

А. Коробов - Р. Рапорт

1.d4 g6 2.Kf3 d6 3.c4 Kf6 4.Kc3 Of5 5.h3 Og7 6.g4 Od7 7.Og2 0-0 8.0-0 Kc6 9.Of4 Te8 10.d5 Ka5 11.Kd2 c5 12.a3 Tc8 13.e4 h5 14.Of3 hg4 15.hg4 Kh7 16.Oe2 e5 17.Oe3 f5 18.ef5 gf5 19.gf5 e4 20.Kce4 Дh4 21.Od3 Oe5 22.f4 Цh8 23.Tf2 Tg8 24.Цf1 Od4 25.Kf3 Дh3 26.Це2 Oe3 27.Це3 Tce8

28.Дh1 Tg3 29.b4 Kc4 30.Oc4 Of5 31.Od3 Oe4 32.Oe4 Дf5 33.Th2 Te4 34.Цf2 Tf3 35.Цf3 Дf4 36.Цg2 Te2 37.Цg1 Дd4 0:1

Русия подкрепя Илюмжинов

Руската шахматна федерация (РШФ) ще подкрепи Кирсан Илюмжинов на предстоящите догодина избори за президент на ФИДЕ. Това неочаквано за мнозина решение бе взето на последното заседание на Наблюдателния съвет (НС) на РШФ. Изненадата идва от факта, че съвсем наскоро председателят на НС Аркадий Дворкович заяви, че Илюмжинов "не е изпълнил нито едно от обещанията, които даде, когато го избирахме през 2010 г., и ние ще трябва да вземем предвид този факт, когато решаваме кого да подкрепим на следващите избори." Това изказване бе изтълкувано като символично обръщане на гръб на шефа на Международната федерация, но последното развитие на събитията рязко опровергава тези прогнози. Коментирайки решението на РШФ, Дворкович заяви: Илюмжинов беше единственият, който се обърна към НС на РШФ с молба за подкрепа на кандидатурата му."

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

РАЗСЛЕДВАТ 90 УРЕДЕНИ МАЧА В ИТАЛИЯ

Прокуратурата в Италия обяви, че 90 мача от 2009 г. насам били с предизвестен завършек или резултатите им са предварително уредени. 30 от тях са от Серия А, а договорките са продължили до миналия уикенд. В Кремона бяха задържани 4-ма заподозрени. Претърсени са домовете на световния шампион със "Скуадра адзура" от 2006 г. Дженаро Гатузо, както и на бившия играч на Лацио и Милан Кристиан Броки. Подозренията са, че те имат връзка с единия от задържаните като организатори на мрежата. 8 футболисти, 4-ма от тях вече прекратили кариерата си, също са обект на разследване в Кремона за случаи с уредени мачове.

"Никога не съм имал каквото и да било участие в "черно тото". Ако някой го докаже и аз знам, че това е нещо сериозно, съм готов да се самоубия публично на площада. Тези, които ме познават, знаят, че аз не обичам да губя, дори когато играя с приятели на малки вратички, дори когато играя на карти", заяви Гатузо, който прекара по-голяма част от кариерата си в Милан. Тази година той се отказа от футбола и за няколко месеца бе треньор на Палермо в Серия Б.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Футболистите и треньорите на новия шампион на Аржентина Сан Лоренцо подариха фланелка на папа Франциск с името му и надпис "Шампион" по време на официална аудиенция на площад Свети Петър във Ватикана. Те спечелиха титлата официално на 15 декември и побързаха да зарадват сънародника си, който е открит фен на отбора и на футбола

„Вечно дерби" №3

Победителят отива на 1/4-финал за купата

„Вечно дерби" №3 на българския футбол този сезон ще се изиграе днес. Символичният домакин Левски посреща ЦСКА на Националния стадион в реванш от 1/8-финалите за Купата на България. Мачът е от 16.00 ч. и ще се предава по ТВ 7, а с него ще се сложи край на есенните битки по футболните терени. Тази есен "сини" и "червени" играха 2 пъти. За първенството "армейците" биха с 3:0, а първият мач за купата завърши без голове. В студения месец декември са се изиграли 13 дербита между Левски и ЦСКА в 4 турнира. 2-та родни гранда са излизали един срещу друг в последните 31 дни от годината в сблъсък за първенството, Купата на България, квалификационен турнир за влизане в "А" група и дори в мач по случай рождения ден на Сталин. Общият баланс през този месец е 8 победи за "сините" срещу 3 за "червените" и 2 равни мача.

ГРУПАТА:

Пламен Илиев, Горан Блажевич, Дъстли Мюлдер, Орлин Старокин, Александро Перес, Пламен Димов, Даниел Димов, Станислав Ангелов, Кевин Бру, Владимир Гаджев, Бориславл Цонев, Антонио Вутов, Мирослав Иванов, Илиян Йорданов, Гари Родригес, Цветан Генков, Димитър Макриев, Ларсен Туре.

В тази среща Левски е определян като фаворит заради последните си силни мачове. Тимът на Антони Здравков е в серия от 4 поредни победи, а за последно загуби на "Тича" от Черно море на 30 ноември. ЦСКА пък този месец би Пирин ГД (2:0) и Любимец (7:0), удържа Литекс (0:0) и загуби от Ботев в Пловдив (1:2).

Старши треньорът на Левски Антони Здравков ще може да разчита на халфа Кевин Бру. Французинът е напълно възстановен от контузията, заради която пропусна последните мачове. Той тренира пълноценно и попадна в групата. В нея обаче очакването не е титулярният ляв бек Нуно Пинто, който дезертира и замина за родината си без разрешение.

"Всички, които обичат Левски, очакват да елиминираме ЦСКА. Със сигурност трябва да вложим доста усилия, за да излезем крайни победители. Разбира се, всички ние се надяваме да завършим годината подобаващо и да продължим, защото това ще бъде не само едно елиминиране, а и отстранен ЦСКА. В съзнанието ни има място единствено да излезем и да ги победим. В главите ни не трябва да стоят мисли за това какво се е случило преди. Трябва да живеем за бъдещето, а не за миналото. Със сигурност няма да търсим реванш, просто ще излезем да елиминираме ЦСКА. Ако играем така, както в последните мачове, задружно, с максимално раздаване всички заедно като колектив, се надявам, че шансовете ни за краен успех са големи. Те имат добри изпълнители, особено в завършващата фаза. Ще им обърнем внимание и ще се стремим да не допуснем гол, защото това може да ни коства много, дори и ако не загубим. Но пък съм убеден, че ще имаме възможности да отбележим попадения. И в 2-та мача, които изиграхме досега, имахме своите шансове. Не успяхме тогава, но се надявам, че сега всички ще сме по-концентрирани в атака и ще отбележим, надявам се, повече от един гол", заяви вторият капитан на "сините" Владимир Гаджев.

следайте

ФУТБОЛ

ПО ТВ 7
16.00 Левски - ЦСКА
ПО ФИЛМ +
20.30 Валенсия - Тагарона
22.30 Атлетик - Селта

кратки

В Кипър „сините" срещат тим от Шампионската лига

Левски уреди контрола с авторитетен съперник през зимната подготовка. "Сините" ще премерят сили с Виктория Пилзен. Първенецът на Чехия е втори във временното класиране на местното първенство и се готви за 1/16-финал в Лига Европа, след като завърши трети в група D на Шампионската лига. Спарингът ще се състои в Кипър, където е вторият лагер на Левски. Първият им лагер започва на 12 януари, най-вероятно в Правец.

Халф на Локо Сф ще играе в Черна гора

Полузащитникът Дилян Колев отново ще играе в Черна гора. Бившият халф на Локо Сф продължава кариерата си в Младост от столицата Подгорица. 25-годишният Колев се е споразумял с ръководството на елитния черногорски клуб и в началото на януари пътува към Подгорица. Халфът игра в Черна гора до преди няколко месеца, когато успешно защитаваше екипа на Челик (Никшич). През лятото Колев беше привлечен в Локо Сф от треньора Емил Велев. След като Кокала беше сменен от Стефан Генов обаче, Колев се оказа ненужен и беше освободен.

Снимка БГНЕС

Франк Рибери пази топката от китаеца Ли Пен Жан от Гуанджоу по време на победата на Байерн с 3:0 на 1/2-финал на Световното клубно първенство в Агадир, Мароко

Йовов иска победа днес и без премии

Спортният директор на Левски Христо Йовов заяви, че се надява публиката на „сините" да подкрепи яко тима в реванша с ЦСКА за купата днес. „Хубаво е, когато завършваме футболната и календарната година с такова дерби. Хората ще получат още една доста добра доза футбол. Надявам се, че феновете ще ни подкрепят. Искам запалянковците ни да дойдат и да подкрепят Левски. Нека ние подкрепим отбора, а останалото зависи от футболистите на терена", отсече Бижутера пред Дарик радио. „Както знаете, ние никога не сме предявявали претенции към съдиите. Откакто аз съм директор в клуба, никога не сме имали подобни проблеми. Добре е за футбола, че ще има и жребий, надявам се, че съдиите отново ще се справят, както го правят в нашите мачове в последно време. От самото начало го имам като идея, дербита и специално срещу ЦСКА да се играят без премии. Това ми се върти в главата и ще се опитам да го наложа. Рано или късно всички трябва да научат какво означават тези мачове. Победата срещу ЦСКА няма цена", категоричен бе Йовов.

Снимка БЛИЦ

Христо Йовов

Той коментира и казуса с Нуно Пинто, който напусна своеволно клуба от стадион „Георги Аспарухов" в навечерието на дербито. „Честно казано, хубавото е, че разбрахме що за човек е. Не става въпрос за мен и ръководството. Става дума за отношението му към неговите съотборници. Нуно игра на добро ниво през полусезона и щеше да е от полза на своите съотборници, а не на мен, както вече казах. Това беше лошо деяние и говори за човека Нуно Пинто. Не смятам, че тази случка е повлияла на останалите футболисти. Надявам се той да си получи заслуженото, както зависи от клуба, ще бъде направено по този въпрос", заяви още неуспелият кандидат за кмет на Своге.

"Момчетата са изцяло концентрирани за мача с ЦСКА и се надявам само да не прегорят, както се казва на футболен език", завърши спортният директор

БОК си гласува бюджет от 2,36 млн. лева

Изпълнителното бюро на Българския олимпийски комитет (БОК) гласува бюджет от 2 361 000 лева за олимпийската 2014 година. Наред с традиционните дейности, залегнали в бюджета, като провеждане на младежките олимпийски фестивали, възпитателна, образователна и издателска дейности и прояви, пряко свързани със спорта, най-важните спортни събития през 2014-а ще са Зимните игри в Сочи 2014 и Втората младежки олимпийски игри в Нанцзин, Китай. Изпълкомът насрочи общо събрание за 20 януари, когато ще бъде утвърдена българската олимпийска делегация за Зимните олимпийски игри в Сочи.

БОК награди и известни спортни деятели, навършили кръгли годишнини. На церемония в Археологическия музей бяха отличени и най-заслужилите спортисти и треньори през годината. Със златна значка на БОК бе отличена Бетина Темелкова, сребърна медалистка в джудото от Европейския младежки олимпийски фестивал в Утрехт 2013. Нейният треньор Атанас Герчев получи медал "Спортът за един мирен свят". Със златна значка бе отличена Лиляна Георгиева, трикратна шампионка по лека атлетика на ежегодните национални ученически игри. Журналистката от БНТ Боряна Тончева получи приза "Надежда Лекарска" за принос към дейността на Националната олимпийска академия и разпространение на олимпийските идеи. Отличени бяха и навършилите кръгли годишнини Таню Киряков, двукратен олимпийски шампион по спортна стрелба, за 50-годишнината му, инж. Данчо Лазаров - председател на БФВолейбол и член на Изпълнителното бюро на БОК, за 70-годишен юбилей, Виолета Нинова, бронзова олимпийска медалистка по гребане от Сеул 1988, Илиана Раева, световна шампионка и председател на БФХудожествена гимнастика, Камелия Игнатова, световна шампионка по художествена гимнастика, и бившият футболист Руслан Вуцов, за принос към спорта, с медал "Спортът за един мирен свят".

www.duma.bg

Разследват 90 уредени мача в Италия

Стр. 31

Ангелов взе и „Икар”

Йордан Йовчев иска спортната 2014-а да е по-добра от предходната

Марин МИЛАШКИ

Спортист №1 на България за 2013 г. Иво Ангелов беше награден със “Спортен Икар” за постижение на годината на Фондация “Български спорт”. Борецът заслужи приза, след като стана световен и европейски шампион в класическия стил в категория до 60 кг. Перничанинът бе избран от специално жури от спортни специалисти и общественици. Церемонията бе в Археологическия музей в столицата и бе организира съвместно с Българския олимпийски комитет. Иво Ангелов получи наградата си от заместник-министъра на младежта и спорта Йордан Йовчев.

“Радвам се, че това, което правя, се получава и съм щастлив, че се оценява от всички. Изпращам успешна година, да се надяваме следващата пак да е така”, каза Ангелов.

“По-скоро гледаме напред и се надяваме, че ще има по-светло бъдеще и една по-добра 2014 година”, заяви Йордан Йовчев.

“Винаги съм казвал, че може и повече. Доволен съм, че Иво Ангелов стана Спортист на България, че Армен Назарян е Треньор №1. И двамата заслужават, защото в нашия спорт се преминава през много трудности и лишения. Да им пожелаем следващата година също да продължат по същия път. Имаме качествени спортисти, но не са много. На около 10 състезатели можем да разчитаме за Олимпийските игри в Рио де Жанейро. Винаги очакваме успехи от Станка Златева, така че в най-скоро време може да зарадваме с новина”, заяви президентът на федерацията Валентин Йорданов.

Иво Ангелов позира със “Спортен Икар”, който получи за постижение на годината

Фондация “Български спорт” за 22-и път определи победителите в останалите категории, които по традиция получиха статуетки на художника Христо Христов. Отбор на годината е мъжкият национален по волейбол. За впечатляващо представяне призът за 2013 г. заслужи тенисистът Григор Димитров, а за шампионско дълголетие бе отличена състезателката по художествена гимнастика Силвия Митева.

За пробив в световния спорт награди получиха Станимир Беломъжев (ски-ориентиране) и Владимир Дубов (борба свободен стил). За най-просперращи млади спортисти бяха определени Елица Иванова (борба), Габриела Петрова (лека атлетика), Бориславa Дамянова и Ивайло Иванов (джудо) и Мирослав Кирчев (кану каяк).

За достойно представяне бяха отличени спортистите-ветерани от Българската Мастърс федерация, които спечелиха 23 златни, 10 сребърни и 16 бронзови медала на Световните Мастърс игри в Торино през лятото.

Нови категории в борбата

Международната федерация по борба ФИЛА определи новите категории, които влизат в сила от 1 януари 2014 година. Те се отнасят само за мъже и жени. Останалите възрастови групи не се променят.

I. Олимпийски категории:

Свободна борба: 57 кг, 65 кг, 74 кг, 86 кг, 97 кг, 125 кг;

Класическа борба: 59 кг, 66 кг, 75 кг, 85 кг, 98 кг, 130 кг;

Борба за жени: 48 кг, 53 кг, 58 кг, 63 кг, 69 кг, 75 кг

II. Олимпийски и неолимпийски категории, приложими за световни и континентални първенства, както и за Световни купи и турнири Гранд при:

Свободна борба: 57 кг, 61 кг, 65 кг, 70 кг, 74 кг, 86 кг, 97 кг, 125 кг;

Класическа борба: 59 кг, 66 кг, 71 кг, 75 кг, 80 кг, 85 кг, 98 кг, 130 кг;

Борба за жени: 48 кг, 53 кг, 55 кг, 58 кг, 60 кг, 63 кг, 69 кг, 75 кг.

гледайте

ПО БНТ 1
БАСКЕТБОЛ
17.25 Балкан - Левски
ПО ЕВРОСПОРТ
ДЖУДО
09.30 Гран при на Джеджу
13.45, 17.45 и 20.00 Зимна Универсиада в Тренто
КОНЕН СПОРТ
22.30 Коледен турнир в Лондон
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СКИ
13.15 СК във Вал Гардена (мъже, тренировка)

кратки

Три българчета бият на „Оринж Боул”

Български тенисисти до 12 и до 14 г. започнаха с победи участието си на смятания за неофициално световно първенство по тенис “Оринж Боул” в Ки Бискейн, САЩ. Шампионът от “Найки Джуниър Тур” и финалист от “Еди Хер” Адриан Андреев (12 г.) разби Ланселот Карнело (Шв) с 6:2, 6:1 и очаква Джейкъб Фиърнли (Вбр). Калоян Димитров (14) пък изпрати Хавиер Родригес (Перу) с 6:4, 5:7, 7:6 (1), а следващият му съперник е Моимир Кечманович (Сърб). При момичетата Розалина Юсева (12) отнесе Даниела Насер (Вен) с 6:2, 6:0, а следващата й съперничка е Алекса Ноел. Американката победи Мелади Тодорова с 6:1, 6:0. На старта отпаднаха и Лиа Каратанчева и Даниела Димитрова. Зиновия Ванева и Гергана Топалова тръгнаха с успех. Ванева отнесе Дулсе Сампиери (Мекс) с 6:2, 6:1 и ще играе с Мария Танасеску (Кан). Топалова победи Емили Ейпълтън (Вбр) с 6:3, 6:0 и очаква Мария Карле (Арж).

Рилецо с пета загуба в Еврочалънидж

Рилски спортист допусна пета загуба в група Н на Еврочалънидж и отпадна от турнира. Българите бяха надиграни от Мureш в Румъния с 85:92 и завършиха на последно място в класирането с 1 успех и 5 поражения. Шон Барнет вкара 24 т. и спечели 18 борби, а Еван Равънел добави 21 т. За Мureш Горан Мартинич наниза 24 т.

ЛУКойл напуска Еврокъп с победа

ЛУКойл Академик приключи участието си в Еврокъп с победа, след като в последния си двубой от група Е сломи в “Арена Армеец” Асесофт Плоещ (Рум) с 92:77 (29:17, 18:19, 26:20, 19:21) . Родният шампион събра 14 т. след 4 победи и 6 загуби и е 4-ти в класирането, но преди изиграването на останалите мачове снощи Химки (Рус) - Игокеа (БиХ) и Апоел Мигдал (Изр) - Пинар Кършияка (Тур). Преди тях израелците и турците също имаха по 14 т., но загубилият тим ще прибави 1 т., а победителят 2. Химки спечели надпреварата в групата със 17 т. и е недостижим. Така “студентите” останаха на точка от следващата фаза.

Най-резултатен в София бе американецът Аландо Тъкър с 30 т. и 11 борби. Хърватинът Юре Лалич добави 18 т., а Александър Янев и Веселин Веселинов приключиха с по 10 т. За гостите Джералд Лий записа “дабл-дабл” - 21 т. и 12 борби, а Кристофър Дън заби 22 т. В игра за ЛУКойл не се появи националът Филип Виденов, който влязъл в конфликт с гръцкия треньор Димитриос Галанис.

“Благодаря на играчите си, защото бяха сериозни в този мач. Опитваме да се променим и това беше една стъпка в тази посока. Имаме още един важен мач в неделя преди Коледа (с Черно море). Относно Виденов, когато имаме проблем в семейството си, си го пазим за нас и ще го решаваме сами. Уважавам всички играчи, уважавам отбора”, заяви Галанис.

“Тази година беше доста трудна. Постигнахме много престижни победи, но и допуснахме доста нелепи и незаслужени загуби. Разбира се, и винаги в нас не е никак малка и дори надделява. Смятам, че основна причина да отпаднем беше загубата ни като домакини от Игокеа. Предишният треньор (Оливер Костич) имаше известно неразбирателство с играчите, а и не показахме пълните си възможности. Не съм доволен от някои играчи в момента като Девин Уайт и Киърън Ачара. Но ще говорим с треньора и г-н Валентин Златев и ще решим какво ще правим. Галанис е отстранил Филип Виденов от тренировката в неделя. Не съм говорил с него, защото бях в Гърция”, заяви спортният директор Сашо Везенков.

думи много е една ДУМА

АБОНАМЕНТ 2014

голяма отстъпка

ЗА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

1 месец 18 лв. 3 месеца 54 лв.
6 месеца 108 лв. 12 месеца 215 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
1 месец 1.50 лв.
12 месеца 18 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ Монд дипломатик

Ново Време СПИСАНИЕ
1 месец 3 лв. 3 месеца 9 лв.
6 месеца 18 лв. 12 месеца 36 лв.

ЗА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

1 месец 25 лв. 3 месеца 75 лв.
6 месеца 150 лв. 12 месеца 290 лв.

за повече информация
тел. 02 / 970 52 03, 970 52 08

КРАЕН СРОК 20 ДЕКЕМВРИ